

Kasenga: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Galatians, Hebrews, Mark, Philemon, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

Chapter 1

¹Kusomba kuuja mianda ja Yezu mwana wa vidinyambi ²byadiboja Isaya nabii; Mana natuma busu bwobe muludike zila. ³Uja dia mundu kidila diaudikija mu lungu; tengeneza zila ja bwana, ololosha mwikidileje. ⁴Yohani byanyomoka kubatiza mu lungu na kufundisha ubatizo. ⁵Mukola woso wa Yuda na bandu booso ba Yeruzalema busu bwaje kuaja lukwa na kubatizwa naje mu luuji lwa Yordani. ⁶Yohane wadinangi na kivalwa kya maleeka ma ngamia na mukudi wa kiseba mu lutino lwaje. wadinangi mukudya mashisha na kutoma buki. ⁷Yohana byaboja; jowa uvanga nyuma jami udi na bukome kungudila shkipashwa kuzitula mikulu ja bilato byaje. ⁸mimi ngibatiza kwa mema jo wiva nyuma jami wibatiza kwa tima diwelele. ⁹Keekiindi Yezu byaunduka Nazareti kwena Galilaya kokwa byabatizwa na Yohane muluji Yordani. ¹⁰aundukeje mu mema byamana julu kwabuluka tima adia sala bidi njiwa. ¹¹Uja ajaunduka juulu na kujakula bibi; udi mwana wami muvulwa kwobe bebe kuvula. ¹²Akadi nganga tima adyamutume wajene mu lungu, ¹³nganga aditeje mafuku makumi mana, kubembelwa na shetani. wadinangi na nyama ja mwita na malaika badimutumikilanga. ¹⁴kiisha kwaanibwa kwa Yohane, Yezu biakwena Galilaya kufundisha mianda ja vidi nyambi. ¹⁵byaboja kipindi kyavaja, bukulu bwa vidinyambi bwa sheshela. mulungamane, matima minu, mutabuke mianda jijajija. ¹⁶Adikileje angondo ja kiziba kya Galilaya biamana Simoni na Andrea mukwaje na Simoni bakasa buconde mu kiziba; sababu mbalobaji. ¹⁷Yezu biaboja; muvate muuma balobaji ba bandu. ¹⁸Akadinganga abasama makonde, abamulonda. ¹⁹biakwena busu, biamana Yakobo, mwana wa Zebedeo, na Yohane, mukwaje, badi mu kitatala mukuludika makonde. ²⁰Akadinganga, biabatambila; abasia shabo Zebedeo munda mwa kitatala na bandu baje bakazi abamufata. ²¹Bakwena kaperenaum. Lufuku lwa sabato, Yezu wasishwela busu munda mwa sinagogi, nikufundisha. ²²Wadikumwa na asidi; bia fundisha na uwezo ushindi wa bakwinyi. ²³Mwandibangilwa musinagogi mwa mulume wadinangi na mizimu wadinangi mukujabakana. ²⁴Mudikaji mukidi mwitu Yezu nazareti na juka kwedi udi mwana wa Vidinyambi. ²⁵Yezu biamuboja zika kukanwa katuka kwa djuu mundu. ²⁶Na mizimu ajaunduka kwa djowa mwa mulume adja mu zezesha. Kwa udja dikata saana. ²⁷Booso abatindabala abaanza kuiidjujena mbikadji bibi? Wafufulusha asili ditu? Wajanga na mizimu djamu djuka. ²⁸Na mbunda djaje adjaenea mikola djooso dja galileya. ²⁹Kwa kuunduka mu sinangogi, biakwena na Yakobo na Yohani ku kyende kya Simoni na Andrea. ³⁰Na jaje mweno na Simoni wadinangi mukukeesha na lufu abakajeongola Yezu juu jaje. ³¹Yezu bya musheshela bya mu kwaata ku kuboko, bya mu buusha, bya mu talusha lufu alwamusama joo mama naiji bya kwena mu muvubila. ³²Kiola kwisha juba kujika aba mushwadila baandu badi na lufu, na badi na mashetani. ³³Bandu booso ba mukola abaa kumbakana ku kibelo. ³⁴Bya fula bavudile badipata na nyifu mbadi mbadi bya janga mashetani mavudile lakini nda disama mashetani ma ajakule, kwa sababu madi mujuka ninani. ³⁵Kavumbidima, bufuku nda bwadikya, bia buuka bya kwena mu lungu mu kusali. ³⁶Simioni na bizinaje aba mukeba. ³⁷Aba mubanga aba mu jeongwela bandu booso bakidi kukeba. ³⁸Bia bajeongwela twene ku ku jingi mikola ba jeongwele mianda dia Vidinyambi kwa kumana kya mbadi vila. ³⁹Bia kwena mu mukola wooso wa galilaya. Mu kubajeongwela mu masinagogi na ku jaanga mizimu. ⁴⁰Muundu jumo wa bukoma biava mujila na ku kaasa manywi aasi na ku mudidila na ku jeongwela itu wavula ndumbe. ⁴¹Yezu bia mumanina lukwa, bia alola kuboko kwa aje bia mukwaata na kuboja naavula tuumbika. ⁴²Akadi n'gan'ga bukoma abamunyomoka. ⁴³Yezu bia mwalusha akadi n'gan'ga na kumutatukila. ⁴⁴Biamu jeongwela lala ndu jeongwee mundu mwanda umo ila kaimanishe ku makoani kanyomeshe sadaka kwa ajili ja kutumbiibwa kwoobe kanyomeshe sadaka je jadiboja Musa ji jiuma bushaidi kuobe. ⁴⁵Lakini muundu jowa bianza ku jeongola mavudile na Yezu nda dishwela luungi ululu mu woo mukola bia ashaala muulungu na bandu na bandu abamujiila lubana luba

Chapter 2

¹Kisha mafuku manyenene, Yezu bya kwena Kapernaum, baandu abaadjuua titi ndani kwena.²Baandu bavudile bafaakumbana busu kwa kiende naabua adia kosekana. Byabajongwela mwanda waa Vidinyambi.³Baandu abamushwadila kiingalaba waline mukukatulibwa na baandu bana.⁴Kwakumona baandu badine bawelele munda mwa kiende. Abatotola djuulu dya kiende, abashejea kiingalaba asi.⁵Abyamanedje imani diabo Yezu biajongwela djowa walufu binyinya biobe bia kuulwa.⁶Kwa dinange bamo Bakwinyi badinange asi, abajakula muunda mwa babidi. ⁷Ju muundu waja kula bibi kwa kaadji? Wajakula binyinya. Ninani jina bukome bwa kuulusha binyinya bya muundu itu nda Vidinyambi mwinyi kiindu?⁸Yezu kisha kujuka mawazo maabo kukidila tima byadja kula kwakaji muna mawazo munda mwa matima miinu?⁹Kwadinangi mukujeongwela kingalaba: bubi bwobe bwa kooshwa. Na kumujeongwela: taluka ukatule tanda diobe wene?¹⁰Basi kwa sababu mujuke mwaana wa muundu una uwezo wakusamishwa bubi.¹¹Nakurusia kwa walufu: taluka ukatule tanda biobe wene ku kwende.¹²Namara lulumo, bia buula tanda biobe, bia nyomoka busu bwa baandu booso, kwa kuwa badine booso katika kyanya mukumusifu Vidinyambi, mukujala: nda twalimana bya biibi.¹³Yezu bya nyomoka luungi luuba lwa kiziba: baandu booso abakwena mukumumana na kubadjuuja.¹⁴Mukukila, bwa muna lawi, mwaana wa Alufao. Abalutula ku kiende kwaje kwa mudimu. Mukudi picha mulambo. Biamojongwela: kulonde Lawi. Biatalika lwamukata.¹⁵Kwa sababu Yezu wadine mu dia ku kwende kya wolo wibandu bavudile na bandu banyinya abetula kadibu naje ku meza na banafunzi baje, kwa kua badinangi bavudile abamufata.¹⁶Bakwinyino na Bafarisayo badimumana na kidya na bandu bavu dile na Basuvi abajala na banafunzi baje kwa kaji ukila kubalana ku tomo abandu.¹⁷Bebia Yezu waditeneja bya mojeongwela: nda baba bakiwitena bya buni ni bakitulana zima ja munganga lakini badi na lufa. Sifava bandu baja baje lakini badi na binyinya.¹⁸Banafunzi ba Yohana na mafarisayo, badinange mukufunga: abavamajeongwela Yezu: kwa kaji banafunzi ba Yohana na mafarisayo bakifunga ababe nda bakifunga?¹⁹Yezu bya baalushila: barafiki bakisindikila mulume wa ndowa bifunga tibi na wakati wa badi na ndowa udi pamoja nabo? Na wakati udi pamoja nabo bwana arusi, nda bakufunga.²⁰Lufuku lwa vaja itu bwana arusi wibanyomokanga na abobifunga lwa kakadi lolwa lufuku.²¹Mundu woso nda kuoba kushono kiindi kwa kilamba kipyka ku kilamba bwa kalekale kwa nana washoma kiindi kwa kilamba kipyka ku kilamba bwa kalekale kwa na washoma kiindi kwa kilamba kipyaku kilamba kya kalekale. Kivu nda ku navu ndaka nakyo kikudila kushwanika²²Nda kudi mundu wisukumu na muluvu mapya ku bindu bwa kalekale, kwa kuwa, maluvu mibelabela, na aano maluvu na biindu bi kasika; jikivudilwa ku bika maluvu mapya ku bindu bipy.²³Adjaafika lufuku lwa sabato, wakati Yezu walikela kumakunda ma ngano na banafunzi badje abakudila kusumuka, abakwena kwa nadjabila mishwe.²⁴Mafarisayo abamujeongwela Yezu: lola, kwa kaji bata kumo dikibengebwu lufuku lwa sabato?²⁵Yezu bya bajibu : nda mwalisoma bya badidjakula Daudi wakati wadinangeje na azala naaba badinenadje naje.²⁶Balidishwela mukidi kya kiende kya Vidinyambi, wakati ya jowa mukulu abiatadi, na biada bidiazi badi babikila, bya badiruusia bobo bakulu badie, na bya badila baangi naje!²⁷Na biabajeongwela: sabato jaditaja juu ja mundu, na ndakuli mundu juu ja sabato,²⁸Kwa sababu mwana wa mundu ni mwaadimu ne ngwa sabato.

Chapter 3

¹Yezu biashwela lungi mu sinagogi bia bangaa mundu jumo wa kuboko kutindamana. ²Bbialola Yezu itu umufula luuku lwa sabbato madini majele ma kumushitaki. ³Yezu bia boja joo wakuboko kutindamana: talukan'ga mu bandu. ⁴Mmbija lwa sabato kutabilwele ao kuta binyanga, kufula mundu ao ku ija? booso abajoja. ⁵Kiisha bia balala na mukejo na adi dia matima mabo maumine. Bia boja joo mundu olollosha kubako kwaje, olollosha na kuboko akwafuka. ⁶Ba Farisayo abajuja bandu ba Herodi namuna ja kumu ijesha. ⁷Yezu bia wikakata na banafunzi ku ziba, bandu bavudile ba Galileya abamulonda. ⁸Bandu booso ba Yudea, Yeruzalema iduma na kokwa Yordani tiro na Sidonia bavudile kuuja biaditangeje, abamulonda. ⁹Wadijongwela banafunzi baje bajwatange kila mara kitatala kinyenene kwa ku tina kufingana. ¹⁰Kua bebya biadifuleje bandu, bavudile boso badina nyifu aba kwena bamukume. ¹¹Mizimu jadimumonanga jadimufukama buso byaje, na kujabakana udi mwana wa vidinyambi. ¹²Alakini wadikandila na kiizi, ndajimujukisha. ¹³Bia banda kungulu bia tambila badivuleje buso bwaje. ¹⁴Badinange kumi na babidi busu bwaje. ¹⁵Bia batuma kujakula na bukome bwa kujanga ma jini. ¹⁶Kumi na babidi badinange Simoni wadi tambileje Petelo. Yakobo mwana wa Zebedeo, Yoani mukwaje na Yakobo, wadiebwa zina dia Baarnergi, maana jaje Zazi. ¹⁸Anrea, Filipo, Bartelemi, Mateo, Yakobo, mwana wa Alpheo, Tadeo, Simoni mu Kanana. ¹⁹Yuda iskariote, djo wadi ana Yezu. ²⁰Abakwena ku kiende, bandu abakumbakana lungi, mpaka n'ganga abashindwa ne kutakula. ²¹Badimubutula Yezu abakwena mukumubula abauja biadikila ti nda teni na kaololo. ²²Na bakyinyi, badikwena Yeruzalemu ababoja ti una Belzebuli, kwa sumba jini ni maana ki janga ma jini. ²³Yezu bia batambila. Bia banjongwela mua tushiba:dji kee namuna Shetani wa jange Shetani? ²⁴Itu kibalu kia wi aba. Kiekia kibalu ki umanga? ²⁵Na kiende kia wi aba, kie kiende kiumanganga. ²⁶Itu Shetani baalu ba abana biumanga? lakini ndabo boo. ²⁷Lakini ndakudi munduwi shwela mu kunde kwa mundu wa muejo, kunya bindu biaye bila ku mufunga mikulu busu, kiisha wa nyae bindu bia mu kiende. ²⁸Na mujongwela ngu kwine, bubi bwinu buoso bukudibwanga ku baana ba bandu, na kufurujabo. ²⁹Alakini djoki kufuru tima dilwena ndaku pata masamaa una bubi bwa milele. ³⁰Wadijakula bibi Yezu kwa kumana badijakula ti una mizimu. ³¹Najaje na ba kwaje badini aza abatuma kumutambila. ³²Bandu badi munyunga aba mujongwela, mana majobe naba kuobe badi aza bakikubebe. ³³Lakini biajakula ni nani najami na bakwami? ³⁴Kisha kulola luba na luba ba badina asi mukumunyunga, mana najami na ba kwami. ³⁵Djoo woso kifuraisha Vidinyambi jowa ni mukwami, mutamba na najami.

Chapter 4

¹Yezu wadituula mu ngondodya ziba bya anja kujakula. bandu bavudile abakumbakana, wadibanda na kutuula asi mu kitatala mu ziba.Bandu booso abatuula mu matekyia mu ngondo. ²Wadijakula myanda jivudile mu ngindi, na byabajongwela mu asili jaje,³Muuje,muvubishi wadinyomoka mu kuvuba.⁴byadikuneje mbeku ajaona mu ngondo mwa zila; tuuni atwava ,atwadya.⁵jingi ajaona mu mabwe mushidi matekyia;ajakula, kwa kosa matekyia majamaja;⁶Juba adyanyomoka adyanyumisha kwa kosa mizi.; ⁷jingi ajaona mu meeба,meeба amabanda bila kuchanuna.⁸Jingi mu matekyia maja; ajabutula makumi masatu,makumi mutuba ,na lukama kwa jimo.⁹Tena kabajongwela; Una makwishwi makuuja wauje.¹⁰ Adinangi ije bunga,badini mu ngondo jaje na bamitume kumi na babidi abamuja ju ja ngindi.¹¹ Byabajongwela makata ma ufalme wa vidinyambi ngwinu;ba badi aza byoso byakila mu ngindi,¹² bilola ndabakumana, biuja ndabakuteneja,ndabakufululusha na bishala na bubi bwabo. ¹³Byabajongwela lungi ;ndamukiua ji ngindi ? mwiuja tibini ngindi jooso?¹⁴Muvubishi wakuna mianda.¹⁵bamo badi mu zila,mwadikunibwa mwanda;abauja, shetani wava na ku bula mwanda wadikunibwa mwabo.¹⁶Bangi byakadibye,bapokea mbeku mu lushengya;bauja mwanda,baujambulula na kyanya; ¹⁷lakini nda ji na mizizi, batula kiindi,taabu na mazulumu mavaja sababu ja mianda booso baona.¹⁸Bangi bajambulula mbeku mu meeба;ni bakiua mwanda,¹⁹lakini mianda ja kibalo,na kubembela kwa bindu ,na ila ja mianda jingi, ajashwela na kubatika jingi bila kubutula.²⁰Bangi bajambulula mbeku mu matekyia maja;nibakiua mwanda,baujambulula,na babutula mbeku,makumi masatu,makumi mutuba,na lukama kwa jimo.²¹Yezu byaba jongwela lungi, mwava na tala kwakubika mukisafu kusi kwa meza mbaaja ngumbika julu ja ngunzo. ²²Kwasababu ndakudi kindu kifame kiisha kujudikana ao kya sidi kisha kunanikwa . ²³Joji na makusu ma kuuja wauji.²⁴Byaba jongwela lungi , mwilole kwabebya bya mwikiuja. bimulunganishanga nakipimo kinu na biongeza kingi. ²⁵Sababu biabila joowa jinakyu na kumwabila joowa shidi nakyo.²⁶Biajakula lungi , nibiakadibee ku bukulu bwa vidinyambi, bidi mundu fwamwanga mbeku mumatekia. ²⁷Jalala jabuuka bufuku na muninya , mbeku ja mena jakula, bila kujuka n'jike namuna. ²⁸Matekia makiwimenesha, bangu bishoshwa , kisha muti, kisha bimuka bioso biata kdiasi. ²⁹Itu bidiazi biakoma, wajenga jasopo, sababu mavunonda ma tee abuji.³⁰Wajakula lungi, bukata bya vidinyambi, tulungike mu kakee kashiba. ³¹Bwalungakane na mbeku ja Haradani, kuitu wajikuna mu matekia, ijoo ni ji nyenene ku mbeku jooso ja ulimwengu. ³²Abadikuna, ja kula aja amakukila bindeba, na kuundusha matabi makata, tuuni twa juulu twa va jenga mu kinvudi kiaje.³³Ngua tushiba tuvudile twa jee namuna wadibamanisha mianda kwa namuna ja kubauditikija. ³⁴Ndadijkulanga bila tushiba nakumanisha banafunzi maana.³⁵Lwakadiloo lufuku biajongwela, Yezu biabajongwela tuene nganda. ³⁶Kisha kualusha bandu biabashwala mu kitatala kiadinangeje, kwadini biingi bitatala angondo. ³⁷Akwataluka kinyimbidi, ma bimbi kuukula mema na kushwela kadibu kujuja.³⁸Naje Yezu wadimune mutulo biabuka abamujongwela fumu: ndukimana biatushimutanga ³⁹Biabuka nakutatukila mwe naku jongwela ziba uma nyaa na mwe awajoya .⁴⁰Kisha bia ba boja kwa kaji ndamuna tima didimo?⁴¹Abakwatibwa na mojo, abaibojena , ninani juu na mwe na ziba bia muti .

Chapter 5

¹Aba fika nganda ja mema, mu kibalo kya bagadara. ²Afa nyomoka Yezu mu kyombo, bya mana busu bwa je mundu jumo kiva ku biva una mizimu.³Jo mundu wadimuama bobo ku biva ne mundu jumo nda fane na mwedjo wa kumutata mikulu. ⁴Mafuku mavudile, wene wa byuma ku maulu na kutatibwa mikulu ku minywe, fa kalanga byoso, nasi mundu jumo fani na mwedjo wa ku mukwata.⁵Fani bufuku na munyinya muku uma ku biva na kungulu, kila lufuku muku jaba na kudijikasila mabwe. ⁶Amaneje Yezu kiva dje, bya djuka busu bwaje bya kwikasa.⁷Bya jaba bikata, kudi kaji mimi na bebe, Yezu mwana wa Vidinyambi? Na kuadja kwa zina dya Vidinyambi, ndu ndesa.⁸Na Yezu bya mu boja katuka mu mundu ju be muzimu.⁹bya muboja luungi: zina diobe ninani? Bungi ni zina dyami tudi bavudile. ¹⁰Bya muwaja, kushidi kutujanga aza dya kisi kitu.¹¹Abwiyi bwa ngulu, kwadinenge mujoo wa ngulube mukukila. ¹²Mizimu aja muadja: tu jeongwele twene mu owa mu joo wa ngulube tukashwele mwakale. ¹³Bya badjanga. Mizimu aja nyomoka, aja shwela mu ngulube. Bo bundi bwa ngulube abwa kwena kuibubila mu mema. Badine elufu djibidi dja dishwela kumema.¹⁴Badine mukudisha ngulumbe aba djuka, abashwala mbunda mu mukola. Bandu aba kwena bakamane dyadikila. ¹⁵Aba ava kudi Yezu, aba mana jo mundu fanange na mizimu udi asi na bilamba na lukanyi. Aba tina mojo.¹⁶Ba boso badimana byadikila aba kwena kwana djongola dyadikila kwa joo wa mizimu na ngulube. ¹⁷Kumana bebya, aba boja kwa Yezu wakatuke mu kisi kyabo. ¹⁸Kumana Yezu mukubanda mu kyombo, jo fafula wa mizimu bya adja kwa Yezu waume naje. ¹⁹Yezu nda favula kwena naje; bya mu boja: jena kwenu, ka djongwele byu famana. ²⁰Bya kwena, bya tangaza Dekapole joso bifamutela Yezu. Boso aba tinda bala.²¹Yezu ufinange mukukadidija mu kiombo, afikeje akiabu wakumbakana na bandu bavudile. Wadini angondo dya ziba. ²²Akwava mukulu jumo wa Sinagogi, jina dyaje Yairo, afamumoneje, byasala mu maulu maje,²³byamujongwela ti ;mwana wami wa mwamukazi udi nalufu karibu kufa vaja, umutele maboko, umufule nawaishi lungi.²⁴byakwena na Yezu na bandu bavudile bamulonda, bamukumbila.²⁵Afinange jumo mwa mukazi na lufu Iwa kunyomoka mulowa tangu miaka kumi na jibidi.²⁶Wadisumbuka sana mu minywe ja minganga, wadizizimisha bindu byaje byoso bila kufuuka.²⁷Audikijeje Yezu mu kukila mu kidi kya bandu byavaja ku nyuma bya kwata kilamba kya Yezu.²⁸byaboja ti; itu na kwata bobo bilamba byaje ni fukanga.²⁹Akadi nganga mulowa awakadika, byauja mu lukoba lwaje ti wafuka.³⁰Yezu wauja mu lukoba lwaje bumo bukome bwakatuka; bya fululukila bandu, byaboja ti; Ni nani wakwata bilamba byami ?³¹Bafuasi abamuboja: wamana bandu bakukumbila, na bebe waboja ti : Ni nani ufakungwata ?³²bya lola luba na luba, mukukebe jo ufaata bebya.³³Jo mwamukazi, byamana mojo na kuzeza, kisha kujuka byaditeje, byasala ku maulu maje na kumujongwela byoso.³⁴Yezu byaboja ti: A mwana wami, imani jobe jakufuula; jena nyaa, na ufuuke.³⁵adinangeje mukujakula, bandu ba mukulu wa Sinagogi abamujongwela: mwana wobe wamota; kwakaji kumukosha fumu ?³⁶Yezu bila kulola je mianda, byajongwela mukulu wa Sinagogi: ndutinanga, amini bobo.³⁷ndafavula bandu bangi bamulonde, ila Petelo, na Yakobo, na Yohane mukwaje na Yakobo.³⁸abafika mu kyende kya mukulu wa Sinagogi, kokwa Yezu wamona bandu mbavudile, bakidila, na kuta muushu ukata.³⁹Byashwela na kubaboja: kwakaji mukita muushu, na kudila ?juu mwana nda mumote, kilaala.⁴⁰Bandu abamuseelela. Byanyomosha bandu booso, bya bula shaje na najaje, na ba badimusindikila, bya shwela kwadini mwana.⁴¹Byamukwata ku kuboko, ni kuboja: TALITA KOUUMI, maana jaje : musika, ngikujongwela, taluka. Akadi nganga musika byataluka, na kusumuka; wadinange na miaka kumi na jibili. Bandu booso abatindabala.⁴³Yezu byababoja, ndamujongwela mundu, mumwabile mwana kidiazi watakule.

Chapter 6

¹Yezu wa kwena, na kyafulikibwa lubalwa kwabo bafuasi a bamufuata . ²Lwadifika sabato aba kufundisha mu sinagogi, bandu bavudile a baaja kumudikija a bashituka a bayakula: bindu biva kuni? lukani luyaluya lwavaja kuni? ³Yuyu nidi nganga ni musermala, mwana wa Maria, mukwamba wa Yakobo, wa Joses, Yuda na Simoni, na mutamba wa mukazi na fidinganga. ⁴Yezu dja mujongwela: mutume wa vidinyambi wa mumana wabule kwabo, ku bashage, ku kwende kyabo. ⁵Ndabita mwanda ndu ngumo, nda batela balufu maboko na bafuta. ⁶Ya situka juu ya matima mabo maumini. Yezu wa zunguluka mu mikola ya asili mu banisha mwanda ya vidinyambi .

⁷Yatambila bandu kumi na babidi, ni sikibatuma babidi yaba mwenjo wa vidinyambi juu ya mizimu.

⁸Aoya nda mushwela kindu kokwa mwenanga, kila mundu aswela kabonge; nda mushwela kidiazi, lukumbu, ne mafalanga mu mukudi; ⁹Bilato , nda mushwela bikimba bibidi. ¹⁰Bia jongwela: biende mwakishwelanga, mwitule mpaka mwikinyomoka. ¹¹Wadi na bandu nda bukimusambikila na kumudikija; mukatuke, na mukukumane maulu, bya ume nda butemwe mu matima mwabo. ¹²Badi kwena na bayakula mianda ya lukwa . ¹³Bafajanga mizimu ji vudile na bapata maanyi na kubafula balufu. ¹⁴Mufalme Herodi akudikija bakijakula juu ya Yezu, mundu zina dyaye badiditokuza, bayakula: Yoani mubatizai bya fufuka mukidi mwa bafu, ni bebya adita bilwanyi. ¹⁵Bangi bayakula: yu ni Eliya, bangi: ni mwanafunzi sawa na bizinagi. ¹⁶Adiuja, adiujeje, dyaboya: juu Yoani bafa mukata mushwe wafufuka. ¹⁷Kwa maana Herodi watuma bandu baka mukwate Yoane na kumushweja, kwa ajili ya Herodias mukaji wa mukwaje Filipo wadimusela, ¹⁸Na Yoani bya mujongwela Herodi: ndwadibula mukaji wa mukobe. ¹⁹Herodias bya muuzikila Yoani, bya vula kumwija. ²⁰Ndandioba sababu Herodi kufamutinanga Yoani, bya mufunga tii mundu wa aki na mujamuja wa dimuzikila, na ba mudikizisha bya mana mojo bya vula kumudikija bijabija. ²¹Lufuku lwa sikuku, ya kubutukwa kwa Herodi, byata shangwe bikata, ku bakulu ba basoda na bakulu ba Galileya. ²²Musika wa Herodias bya shwela mu kibanda baditela shangwe; bya kaja, Herodi na booso badinange akale a basalela. Mufalme bya jongwela mushika waje: kangaje kyanginakyo nikwa bilanga. ²³Ya ongezana kilapo: kangaje kyanginakyo, ni kwabilanga, ni ngimba kya bukulu bwami nikwabilia. ²⁴Ammikela, bya kaboja kwa najeje: nakaje kaji? najeje bamu jongwela: kaje mushwe wa Yoani mubatizaji. ²⁵Mufalme bya nyngama, ²⁶Kumana wadita kilapo busubwa bandu boso, nda kwadine namna yakumubengela lungi. ²⁷Bya tuma mulizi mukave namushwe wa Yoane mubatizaji,yo mulizi bya kwena kumuyololo, bya ijabya kava na mushwe mu mbee. ²⁸Bya mwabila yo mushika najo mushika bya bila najo mushwe. ²⁹Banafunzi ba Yohana, abauja titi bakala Yohana mushwe, abakwena mukubula kititibidi bavazike.

³⁰Miture ma Yezu badikumbakan booso amo, abasomba kwilangwijena bifateje na bifafundisheje bandu. ³¹Yezu bwababoa, mutualuke twena lungiluba tukaume, tukaume mudimo wadimangi umine ndabadi dyane bidyazi.

³²Abakwena fasi diumine dishidi na miti kwa kumina mu kiazi³³Bandu bavudi abamulonda, bamo bandu abafika busu bwaje, abashwala babizi bavudile. ³⁴Adiundukeje mu kyombo, byasanganya bandu bakimudinda byaba manina lukwa fababanga bidi bangu bashidi na wa kubakingumuna. ³⁵Jadinangi kulwa, juma mwanafunzi waje bya mujeongwela, bufuku nda buvijika, na bandu bashoka wa ndibasamanajene ku kakola bakakele bidjazibya ibo kudya. ³⁶Mubajaange, bashwele ku mwita na kumikola dia amo, kwa kwena mu kuula bidiazi³⁷Yezu bya bajibu: mubaabile banywe badikiindu bidyazi. Lakini byaba muboja: twandikaula bitumbula ya makuta denari mia jibidi, na kubaabila bidyazi? ³⁸Bya bajeongwela: muna bitumbula biinga? Mwene mukalole. Abakikisha titi, na abajibu: Mitano, na misia jibidi. ³⁹Bya baboja mubiike bandu aasi mu bitundu bitundu mu bishoshwa bibisi.

⁴⁰Na baangi makumi matano matano. ⁴¹Bya bula bye bitumbula bitano na misia jibidi na, bya bandisha meso julu, bya aja shaje wavudije bidiazi. Na, bya bela bitumbula, na bya baabila banafunzi baaje, baabe ku bandu. Bya baaba naje misia jibidi ku bandu booso. ⁴²Booso abadya na abajikuta, ⁴³Abaalusha malea kumi na jibidi teenda na biindi bya bitumbula et na biindi bya misia bya kadi bebya. ⁴⁴Badidya bye bidiaze badinangi bandu elufu jitano.

⁴⁵Kwisha kua bobo, byabojabanafunzi baaje et babaande mukyombo na bajene busu bwaje nganda djakabidi, luba lwa Betesaida, die saa wadilekela baandu. ⁴⁶Saa dya dilekeleje baandu, bya banda kungulu mu kwaaja shaje.

⁴⁷Bya linange kyolwa, ke kyombo kyadinange mukidi kya ziba, na Yezu wadinia aasi mamateky. ⁴⁸Bya mana banafunzi baaje baa shooja na ku soza, sababu dya mweee wadinange ngavu. Makielo pee kavumbidima, bya kwena kwa badi, mukumuka juulu dia mema, wadivula kubakila. ⁴⁹Abadimumana kisumuka juulu dja mema, abaninga titi muzimu na bya baajaba; ⁵⁰Abadimumana ibo booso, na abatinda bala. Yezu bya ba jeongwala: Mujukiti, nyaami, nda mutina. ⁵¹Na ije bya banda mu kyombo, na mwhee awaahu. Munda mwabo abalola biino, na abatinda baala; ⁵²Sababu nda badijuka bilwanyi bya mitumbula, kwa sababu matima maabo madini maumine.

⁵³..... ⁵⁴Abadinyomoka mu kyombo, baandu, badijuka Yezu, ⁵⁵Bya bamufata, bya bamushwadila babeesi bavudile mu bitanda byaaboo, kwooso kwa badi uja tii udingo.⁵⁶Adifikeeje jimo faasi,

Chapter 6

mundu mwa mikola, munda mwa mikola mikata ao munda mwa bayeke, bilibikanga bandu muma safaasi madi buululu, na badiwulanga baa kwate nee nipiindo dia kilamba kyadje. Na booso badimukwaata badifuuka.

Chapter 7

¹Bafarisayo na baamo bakwinyi balivila Jeruzalem; abauma karibu na Yezu.²Abanama bamo banafunzi, babula bidiazi na maboko na biko; mahana jaje bila kutumba minywe. ³Na mafarisayo na mayaudi, ndabakidia bila kunawa minywe. Kufaata ni mila diabo. ⁴Abalialuka ku buwa bukata, kukikumbakan baandu booso. Nda bakikya mupaka batakashibwe, na mila diabo dia kalekale bidi kuna wameema dibungu na miloondo.⁵Bafarisayo na bakwinyi aba muujuja kwa sababu ya kaji, bafaasi bobe nda bakifata mila dya bakulukulu badianza bila kunawa minywe⁶Yezu wabajibu mudi banafiki Isaya waliubiri ju jinu na ndjia ndikibwe; baada dya bandu baki kueshimu kwa milomo; ila mumatima maabo; badi mbadimbadi na mimi. ⁷Mbulele bakungweshimu, kwa midudu sababu kulazimishiwa muba samee ni bila jiabo. Vidinyambi nda kilola asili ndya bandu.⁸Musa wadiboja heshimu shobe na najobe, na jowa wikosea shaje na naje wi ukumiwa kwa kuijibwa. Lakini banywe nda mujakula. ⁹Bibi, itu mundu wajakula shaje ao naje sakukusaidiya ni kuboja witula sadaka kwa Vidinyambi.

¹⁰Ndwa kuta luungi kiindu kudi shobe; mwisho ni moboja Vidinyambi, waku saidiye.¹¹na zaka na wita bindu bivudile bi kifanana luungi kisha kutaambilwa kuvudile, ¹²luungi bya bajabila bya kuba jeongwela mungudikije bandu booso. ¹³Nda kudi kiindu kikishwela kwa mundu kiki mutamunyinya; ila kikinyomoka.¹⁴Itu kidi munda nda kushwela ngudi kije wakati wadishwela ije mu kyende; ¹⁵wadilola kikundi kya bandu ba faasi baaje.

¹⁶Abaijujeena juja kumo.¹⁷Waba jeongwela banywe nda muna lukanyi. ¹⁸Wa bajeongwela: baanywe nda muna lukanyi? Nda mukyu jati baaza bya shwela munda mwa mundu nda ba kumuchafua? ¹⁹Kwa sababu ndadi kishwala mu tima, lakini ki shwela mu ifu jaje, na dya jeena mu faasi dya kifamishwe, bya katasha bya kuudia.

²⁰Bya boja luungi, kikinyomoka munda mwa mundu ni kikimuchaafua. ²¹Kwiba, bubizi, bwazi, kutukika, umbalimbali, mesoma makakema, maanu, kwiiteneja na kanahangwa. ²²Masenga, ilaa, lukanyi lunyinya, kubembela, iso dya bwivu, kukufuru, kujitenena, kukosa nganyi. ²³Mihanda jikinyomoka munda mwa mundu jikimuta mundu najisi. ²⁴Yezu wakatuka mukisi kyabo kya Turi bya haluka sido; washweela, mukiende, nda favula mundu wajuke, nee bebya ndabadioba kumujuka. ²⁵Kimo kiende mukazi katumbi wadinange na mizimu, wadiuja habadi jaje, wava kuisumbula ku maulu maaje. ²⁶Jowa mwa mukaji wa kigriki wa asiliya Siro - fanisia, bya mudidila wa mu katushe majini. ²⁷Sama bangu ba bana, bajikute kwa sababu byabumi ku buula bidiazi, kukasili ku bana ba imbwa. ²⁸Ndio mwalimu bya mutabuka nee bana ba imbwa, bakidianga makuku ma baana.²⁹Bya mu jeongwela jena bee jini, awa nyomoka kwa joa musika. ³⁰Wakati ali aluka ije ku kiende kyaje, bya banga joa musika mutanda mulale na die jini adiaunduka.³¹Yezu wakatuka mukisi kyabo Turi bya aluka Sido, galilaya ku kidila mu kisi kya Dekapole. ³²Aba mushwadila kyala, na katuku, aba mulazimishwa ba mutele maboko kumushwe.³³Bya mu kakata mbadi na ki kuundu kyala, kumakushwe bya mukumisha ludimi na mata maje!

³⁴Luungi bya bandisha meso juulu, bya pumuwa: Efratata, bulula; ³⁵Woo wakati wa baavana naje, wamuboja buulula na ludimi lwaaje, aluaabuka, bya jakula bya buumi. ³⁶Yezu bya baboja: nda mujakula kwa mundu, ila tu tukiudikisha zina diaje; badinange muku kaanya na badibo djaanga abaaboja, kita kila kiindu kya kuffama. Wa diakuja kyala, katuku kufuula bandu booso. ³⁷Badinange mukukaanya badibo janga, ababooja ki udizisha baandu kyala, katuku kufuula baandu.

Chapter 8

¹Kwa mafuku ma faakila bandu ba vudilé lafakumbakana luungi bya bafa shinaange na kiindu kya ku takula, Yezu biatambila banafunzi, naku ba jeongwela: ²Naa manina lukwa bandu baaba; ndaji si teene mafuku ma satu alukondo lwami, ndaba didya kiindu. ³Itu naba alusha na zala, ndabaku oba muzila; kudi baangi ba faava kulakula. ⁴Banafunzi baaje abamu alushila: bua didi didi kisio, twimanina kuni mikate ja kuba jukutisha? ⁵Yezu biaba jujujia: mudi na mikate jiingga? Musambo, abamu alushila. ⁶Abiatuudisha bandu ba vudile asi, wa buula mikate musambo, waatutula waata biindu na kuabila banafunzi baabe; na aba abanina baandu. ⁷Kufa naange luungi misia ji nénéné, na Yezu, waatutula, na ku abanina baandu. ⁸Aba adya na ku jukuta, na lea musambo ji jule na biindi bya mikate jifashaala. ⁹Baandu booso nda bafaa bongela elufu jina. Kuwa, Yezu ufa ba sama baajeene. Kuwa, Yezu bya basama baajeene. ¹⁰Ije mwinyi kiindu na banafunzi baaje bya baanda mu masua ma meema na kwena Dalmanutha. ¹¹Mafarisayo abaava na kutambaka na Yezu na kumu ajea musha waku juulu. ¹²Yezu, bia nyomosha pumuzi jikata muunda mwa tima, na kuboja: kwa jikaji zila bukuu buubu buki n'gu aja musha? Ngiba jeongwela, ku shidi maanu nda kudimusha nee umo kwa buubu bukuu. ¹³Kuuwa, bia kwena na kubanda muunda mwa masua ma meema na kwena nganda ja kabidi. ¹⁴Banafunzi bafa luba kubuula mikate. Bafa naange na mukate umo bobo muunda mwa masua ma meema. ¹⁵Yezu bia ba jongwela: nda mukuma ku kwata bwavu ja mafarisayo na ja Erode. ¹⁶Banafunzi abaatula muku ijwijena na kuboja: ji jooso, ni sabaabu ndatudi na mikate. ¹⁷Yezu bifajuka ije, bya ba jongwela: kwa kaji muki ijweja muunda mwiinu kwa ajili ya mikate? Ndamudi na lukanyi ku teeneja? ¹⁸Mudi na matima maumine? Mudi na meeso, ndamuki mana? Mudi na makushwi, ndamuki ujea? Ndamudi na lukanyi? ¹⁹Ambafaa busa mikate ji tano juu ya baandu elufu ji tano, buvu jinga ji jule na biindi mwadi shaala najo? Kumi na ji bidi, aba mu alushila. ²⁰Luungi, ambafaa busa mikate musambo juu ya baandu elufu jina, buvu jinga ji jule na biindi ja mufa shala najo? ²¹Na bia ba jongwela: nda mwadi juka? ²²Ibo booso aba kwena Betesaida; abamu shwadila Yezu mbuflu wamu kwaate. ²³Bia mu kwaata ku kuboko, na kwena naje aza ja mukola. Bia muta mata ku meso, bia muteela minywe, na bia mu jujea itu ufamanaa kiindu. ²⁴Bia lola, na kuboja: ngimana baandu, ila ngi ba mana bidi miti jiki sumuka. ²⁵Yezu bia muta minywe lwa kabidi kumeso, na mbuflu abi faa lola iji na muuma, ufa ujea byaabumi na ku manaa buululu. ²⁶Yezu, n'gan'ga bya mulekela wa jeene ku kyende kyaje, na kumu kandila: Ndukumu ku shwela muunda mwa mukola. ²⁷Yezu bia kweena na banafunzi baaje, mu mikola ja sezario ja filipo, na mukidi mwa luendo, bia bajujea: baandu baki bodja kaaji juu jami? ²⁸Abamualushila: Yohana mubatizaji; baangi Elia, baangi, jumo mulongo wa manabii. ²⁹Na baanywe, bya ba juuja, mwibodja ndjidi nani? Peetelo bia mualushila: Beebe udi Kristo. ³⁰Yezu bia ba kandila na tiiti ndaba jeongwela muundu djedja kumu. ³¹N'gan'ga, bia ba jongwela mwana wa muundu ndi neemenwa, ku bengewa na ba kulukulu na ba kulu ba makoani na ba kwinyi, wiidjebwa, na lufuku lwa kasatu indumuka. ³²Ufanange mu ku ba jongwela makumo maamo buululu. Na Peetelo, a lukondo, bya mukandila. ³³Yezu, bya fululuka na kulola banafunzi baaje, na ku mu jeongwela Peetelo: A muongo waami, shetani! Beebe ndudi na lukanyi lwa Vidinyambi, lukanyi lwobe ndwa baandu. ³⁴Kuuwa, bia tandila baandu ba vudile na banafunzi baaje, bia aba jeongwela: Mundu wi vula kunvuata, wai bengele ije mwinyi kiindu, wai tuule musalaba waaje wanvaata. ³⁵Wii vula ku kengejela buundu bwaaje wi buzizimisha, wii buzizimisha kwa zina diam i wi bukengejela. ³⁶Kukeba ku ndumbudilwa na baandu kudi na kikaa kiindu, itu wa zizimisha tima diobe? ³⁷Muundu winyomosha kaaji kya kukejela tima jaaje? ³⁸Wii tula na buuvu juu jaami na makumo maami busu bwa bukuu buubu bwa maseenga na binyinya, mwana wa muundu ije naje, wi mu manina buuvu, abi iva ije na kineemo kya shaaje na malaika ba tooke lukoba

Chapter 9

¹Bya bajongwela lungi, ngimu muboja kwa kwedi, bambo bamudi ano, lubamo ndambakufa,tindabadimana ivila mwejo ufalme wa vidinyambi. ²kisha mafuku mutuba, yezu byabula petolo, yakobo, na yowana, byaba shwala ilobinga ndanda ja ngolu bya badirika mbuluku busu bwabo. ³Bilamba byaje aby a meremeta, na kutoka kwaje akwakila ngungu. ⁴Eliya na mussa aba munyomokela, abamujongwela, abaanza kujakila yezu. ⁵Petelo bya boja wajongwela yezu, rabbi mbya bumtutule ano, tujende byende bisatu, kimo kyobe, kingi kya Mussa, na kingi kya Eliya. ⁶Sababu naladijuka wa jakule kaji, abadinyomokelwa na mustuko aba kватibwa, na msangao.⁷Kivudikimo akya ba bwikila na muje ngunye amwanyomoka uja, jowa ni mwana, wami wambakivila mumuudikije. ⁸Kisha ba mitume kulala aba mana yezu washala bunge. ⁹Abadini mukusala mumudima, yezu bya kandila mitume ndaba jongwela mundu bya mufamana kuune. Mupaka lolwa lufuku mwana wa mundu lwifufukeje munda mwa bafu.

¹⁰Ji myanda ndamujiakula kwa mundu. ababiika kumatima maabo. habaanza kutambaka juu bajuke mwanda wa yezudja nangeje muku banjongwela. " mwanda dja kufufuka ku bafu."kwa kaaji bandu bombe na mafumu masaambu ba djakula. ¹¹Nilazima Eliya wave bangu ? ¹²Yezu mukujonglela: Eliya wiva luungi. wi ulundika bindu byoso bya ume sawasawa lungi.lajini jiki andikwa tibini juu ya mwana wa mundu bya ajaka.

¹⁴Abaaluka kudi bafuasi baangi dya nyunga na mafumu masambo bakitambaka nabo. ¹⁵Bababaandu, ba Yezu mujuunga kwa mululume aba mana yezu abanuka. ¹⁶Yezu abaanuka: aba kwena kabilo muku mujambula Yezu biyaba juuja; "mukitajike mbaka naabo" . ¹⁷Mundu jumo mukidi kwa bandu byajambulula: " Eh eh fumu nakushwadila mwana wami udi na mizimu ya kwala. ¹⁸Naje mwana wami kilafasi umuzimu ukimukwata na kumusumbula asi . saja wamusumbula asi ndikiunduka fulfulu kuku kanywa. wanyuminina. ¹⁹Yezu bwabajaka : baja bangi bandu musuku unyinya nitutula niinu mpaka lufuku kaaji? nimuvulianga mpaka lukaji nalufuku? muvenaaje kwaandi. ²⁰Abaava naaje kudijke. muzimu awa amana yezu mwana a vanaje yezu , muzimu awashejesha mwana bikata na mukasa asi, bianyakuta kiona na kumunyomoka fulfulu. ²¹Yezu niku mujuja shaje: " ji mianda ja dianja luke lufuku? " shaje nikuboja . ²²Tangu bilenge jadiija kumukosa ku mudilo na mu mema, jamwije. Itu wioba kindu tumamine lukwa.²⁴Kisha shigi na mwana bya jaba anyambulule ku kinyinya bwami. ²⁵Yezu amane dje bandu bamuvila bavudile aba muzikila wa mizimu bya muboja: bemizimu kwala na katuka, nakuboja, katuka ku mwanajuu, ndyaluka lungi, nduva lungi. ²⁶Mizimu wakutuka mukujaba mukumunyiza nyiza bikata. mwana bwauma bidi waafa baangi abaningati waafakala. ²⁷Lakini yezu bya mukwata kuma booko bya mubuusha na mwana byata luka.²⁸Wakati wadishweleje mu kwende na mitume jaje kwa abamujuza kwa ibo bunga. Mumana bashwe ndatufajanga mama majini?²⁹Bya bajonwela: majini ma bibi ndamakunyomoka kwa bulele bila ku sali bobo.³⁰Bya kwena kokwa na kujabuka galileya, Yezu ndadi vula bamufute . ³¹Kwa sabaabu wadi fundisha mitume jaje na byabajonwela. Mwana wa mundu wianibwanga mu maboko ma bandu na bimuijaja na mafuku maatu kisha kufa wifufuka. ³²Lakini mitume jaje ndabadijuja jejya mianda. abatigna kuku juuja.³³Abafika mu kafernaumu, wakati wadinimukyende, yezu jaajuja mitume jaje; mufunimukuijenakaji muzila?³⁴Lakini waditula kimwaa, sababu muzila badinimukuijuelo wajuke ninani waitwe mukulu kati jabo. ³⁵Kiisha aba tula asi. nikutambil booso kumi na babidi bya ba jongwela: Itu mundu kivula watule busu,watule mwika wabanywe boso.³⁶Na byakatula mwana muja, byamubika mukidi kyabo, bya mukwata kumaboko, na bya bajongwela. ³⁷Jowa woso wipokeya jumo mu jina dyami kubababana ba nyenene wa kumbukea kinimudi kindu: najoso wipokeya ku jina dyami jumo wa baba baana wakumbokeya mimi na wowote umu pokekea nga nda nyami wa pokekea jo wa wadi kunduma.³⁸Yoane bya mujongwela: mwalimu, wafamaana jumu mundu kijanga majini ku jina diobe . naatwa mukandila sababu ndaki tulonda . ³⁹Ndamu mukandila , ma jibu ma yezu ma, kwa sababu mundu kita bishwanya ku zina dyami ndakuja kula didi ku jami.⁴⁰Usikitubenga ngwitu. ⁴¹Na jowa woso umwabila kikombe kya mema mu jina dyami, kwa mana mudi bami. Ba kristiani na mujengwela aki nda ku kasika , wipata matabisi.⁴²Lakini wiausha jumo kubababana bakikuja bimufunga ibwe mu shingo na kumu kasa mu mema. ⁴³Itu nguboko nikuku shejwa mu mabi kukale ndya bomi ushwele nakuboko kukumo kumafuku moso. ⁴⁴Na kwa kutula maboko mabidi ushwele mu janama kudi mudilo usi kizima.⁴⁵Itu gyadi niki kushejwa ku madi ki kaleke kyaji , byabomi ujwele na kyadi kikimo kuliko kusumbulwa jaanama. ⁴⁶Itu ni iso iku shejwa kumabi binyomone mbyabomi bebe ushwele bubu⁴⁷Itu ni iso iku shejwa kumabi binyomone mbyabomi bebe ushwele ubukulu bwa vidinyambe na iso didimo, kudiko kukaswa munda mwa janama.

⁴⁸Momwa funja ndajikifa ao mudilo nda ukizima.⁴⁹kwa sababu kila mundu witebwa mungwa ku mudilo.

⁵⁰Mungwa ngindu kijakija lakini mungwa itu wawa isa yaje bikaswa .itu mungwa wa isa dyaje witula jejika na faida?mutule mungwa banywe badi kindu. na lukwa kubizininu.

Chapter 10

¹Yezu, adinyomokeje kokwa, bya kwena mu kibalo kya ba Yuda, lo luba lungi lwa Yornani. Lutundu a lwamunyunga lungi, kufatana na kanuni kaje bya uma mu kufundisha. ²Bafarisao aba mujila kwa kumu tea, aba mu judja ti nganuni mundu wasame mukazi waje? ³Bya alushila: Musa famuandikila kaji? ⁴Aba boja: Musa fasia kanuni kwa andikila balua ja kwishamena na kumudjanga. ⁵Yezu by baboja: ni sababu ja tima dinu diumine ni maana Musa wadimwabila ka kanuni. ⁶Lakini busu bwa muumbo, Vidinyambi fata mulume na mukazi. ⁷Ni maana mulume wi sia shaje na nadjaje, na kuuma amo na mukazi waje. ⁸Na ibo babidi bi uma lukoba lulumo. Ndabakidi lungi babidi, ila lukoba lulumo. ⁹Mundu nda sambulula kyadi kumbakanisha Vidinyambi. ¹⁰Abadifika mu kyende, banafunzi abamujuja lungi kuu bi byoso. ¹¹Bya baboja : mundu ki djanga mukazi waje na kubula jungi, wata buzini kwaje. ¹²Na itu mukazi wasama mulume waje na kubudibwa na jungi, wata buzini. ¹³Aba mushwadila bana banyenene, kusudi wabakume. Lakini banafunzi ababa zikila badivanga nabo. ¹⁴Yezu, kumana bebya, byata kizi na kuboja: musame bana banyenene bave kwami, nda mubazikila, kumana ti bukulu bwa Vidinyambi ngwabo bakifanana na bana ba nyenene. ¹⁵Ngi baboja bidiko, joo shifa kwata bukulu bwa Vidinyambi bidi mwana munyenene nda kushwela. ¹⁶Bya babula mumaboko, nakuba bariki, naku batela minywe. ¹⁷Kumana Yezu mukwena muzila, mundu jumo bya ava kabilo na kujikasa mu manywe busu byaje: Mwadimu mwema , bya muboja, nate tibini na ebwe bumi bwa lwoso? ¹⁸Yezu bya muboja: kwa kaji wakundambila mwema? ndakudi mwema ila Vidinyambi ije bunga. ¹⁹Ukijuka makanuni: nduzini, nduijaa, ndujiba, ndujakula manu, nduta bubi ku mundu, eshimu shobe na najobe. ²⁰Bya muboja: Mwadimu, bye byooso ngibi eshimu tangu bwenda bwami. ²¹Yezu, bya mulola , na kumuvula, bya mu jongwela: udi mukose kindu kikimo, jena kaudishe byoso byudibe nabyo, kabi ane kuba suvi, na wi uma na kufama ku julu. kisha unvate. ²²Lakini, bya banda kiizi kwaje mianda, jo mundu bya kwena na lukwa, kumana ti wadine na bindu bivudile. ²³Yezu wa lola pemberi jaje abanjeongwela wanafunzu baje ndiumine kwa baba na kuzibi na biindu biabo kusheela. ²⁴Wanafunzi balishanga balijakula Yezu bibi. Yezu wadialushila bia jakula: bana bami, nduumine bakitumainiya kukuza kwa kusheela ku bukulu bwa Vidinyambi. ²⁵Ni lebelu kwa ngamiya kusheela muundu, dia singe, kuliko, mkuuzi kusheela ku bukulu bwa Divinyambi. ²⁶Banafunzi abaashanga luungi zaidi abajakula jumo na juungi ninani wiokolenga? ²⁷Yezu aba lola na kujakula beebya nda dikuwezekana kwa bandu itu na didi kwa Vidinyambe sababu jooso ji kwobeba kwa Vidinyambi. ²⁸Peetelo biaanza kumu jeongwela fanyomoka booso, kwa mulanda. ²⁹Yezu bia baalushila na aba jeongwela, nda kudi muundu wiinyomokanga kwa ajili jaami na kwa ajili ja mukizi uja aju, kyende mu kwami ao mutamba waami, mutamba na jami, shami, bana bami. ³⁰Aba jambula, mala lukma kwa yinu miaka elfu ba kwami, mitamba, bana jami, bana bami na makunda. ³¹Mianda ndjooso jikila ja kibidi ni jilikila ya kitula ja kibidi. ³²Basine mukidi kya mukwena Jeruzalemu Yezu endabali buso jae banafunzi, abamunda na jumo na Yezu bya kabula wanafunzi kumi na dibidi. ³³Aba lola twa kwena Jeruzalemu kwa sababu, mwana wa mundu wi nyomoshebwa ku bakulu ba makoani na bakwinyi. Aba mukookomeka ³⁴Bimukaja, bi mufidila mata, bi mu miti, bi mwi janga, na kwisha mafuku ma satu, wi iluka. ³⁵Yezu aba uja mukivula nabateleka kaji? ³⁶Aba jakula tukivula tuteele asi jumo ku shoto. ³⁷Lakini Yezu aba jeongwela nda mukijuka mianda ja muji aja tuyoba kunywa kikombe kya mbadinywa? Na ubatiza, ubatizo? Na batizwa? ³⁸Yezu bia ba alushila: myabyumi mwitomanga kikombe kyambitoma mimi na ubatizo wambi kwata. ³⁹Ila kwa kutula kuboko kwa mwa mulume na kwa mukazi jedja nda jiki kundola mimi, na abidibwa kwa ba faa bikwa alukondo.Baaba kumi, aba faa ujea beebya, aba manina mukaa Yakobo na Yohana. ⁴⁰Yezu wabatambilwa bya ba jeongwela, mukijuka baba tukikola bidi biengazi bya kibalo bakiukumu bandu, na kubatambudi. ⁴¹Nda kudi bya kadi beebya mukidi kiinu ila kwa wooso jowa, tuitula mukulu, kidi kinu na watule mwiko wenu. ⁴²Je wooso kivula kutula mukulu katiki mukidi kiinu, watule mwika wiinu wa booso; ⁴³Itu ngidimba kya kutesha mamba ukale ni heri usheele na kidimba kikimo.Aba difika Yeriko, Yezu wadi nyomoka banafunzi baaje na mwana time Baratimayo, na mpofu, na kivula ku jebakana, wadi ni asi pemberi ya zila, ⁴⁴Ndjuu mpofu bia uja mushu ya bandu bakikila kuzila. Na Yezu bya muutambila: Yezu mwanazariti, baaja, kujabakana, a Yezu mwana wa Daudi kumanina lukwa. ⁴⁵Bandu bavulile badine, kumukandila, na kumujeongwela wajoje biaanza ku jakula, luungi, bebe mwana wa Daudi kaamanine lukwa. ⁴⁶Yezu bia ataluka, na kujakula: mundambile jowa mpufu. Abamutambila mpofu na kumu jeongwela: widinginike, taluka, wakutambila. ⁴⁷Mpufu bya kasa kikoti bya taluka kwa lulumo, bya kwena kwa Yezu. ⁴⁸Yezu bya mujeongwela: ukivula naku tele kaaji? Rabuni, bya mwalushila, na mane. ⁴⁹Yezu amujeongwela, jena, itabiko jobe ja kufuula.

Chapter 11

¹Wakati wabarisheshela Yerusalem, na barinange, karibu ya Betfaja na Batenia kwa kwena Kumulima wa Mizeituni, Yezu bya tuma babiri kati ya Mitume jaje. ²Byabazongwela: mwene kwa mukola uri n'gan'ga busu bwetu, na wakati wa mwisheshelanga, mwibanga Mwana punda bamukala mikulu, nasi muundu jumo ndalibanda muje ja punda, mumufungule, na muve nadje aano. ³Itumundu wamudjuja: kwa kaji mwata bebya? Mubaalushilanga: Mwaalimu unamu nabe. Namara lulumo byabasama bave aano. ⁴Wanafunzi, balikweena abaabanga Mwana waa punda badizitika aza, abaazitula. ⁵Bamo baba babalineakale ababa djuja: mukati kaji? Bwa kadji mwazitula Mwana waa punda djuu? ⁶Abajibu biali bazongwela Yezu ababasama bedjeene.

⁷Abamushwalila Yezu dju Mwana waa punda, mwabalikasa bilamba biaje djudjadje, na Yezu biatula djuulu.

⁸Muundu bavulile abaabaza mbilamba biamoo kunzila, baangi biingi bia miti bya balikata kumakumba.

⁹Bafakwena busu na kumulonda Yezu balinagé mukudjakula waudja dikita: Ozana! wabarikiwe idje wadiva naazina dya Bwaana. ¹⁰Na wabarikiwe bukulu ukivadja, bukulu bwa Daudi, shiit! Ozana kudi faasi djikitunduka. Yezu alishwelela mu Yerusalem, muunda mwa Ekalu, kiisha kuwa, kumona wakati wadikila, bya kwena ku Betania na banafunzi baadje kumi na babidi. ¹²Butikya bwadje, kishebo kuunduka mu Betania, Yesu bwetuneja zala. ¹³Kirilijeere Yezu biamana muti na bishesha bibisi, bya sheshela utuibanga kimuka, na bia sheshela, bya banga bobo bishosho, kwa sababu ndawadifika wakati walinenda ndawalienea wakati kupambisha. ¹⁴Bya bula mianda, bya jongwela huu muti: na muundu wose ndadia kimuka kyobe! Na banafunzi baaje abamuteeneja. ¹⁵Abafika mu Yerusalemun na Yezu bia shwela mu Ekalu. Bya bashanga barine mukuudisha na aba baliula kati le Ekalu. Bya sumbula meza ya babaandu badirisha biindu, na matudilo abakiadishila njiwa.

¹⁶Ndalisi muundu ne ndjuumu kubuula kiindu nengi kulimunda mwa Ekalu. ¹⁷Na bya fundisha na kujukula: ndabafa kwinya kumbanga djemi kitabilwanga kiende kia maombi kwa taifa djoso? Lakini banyun mwakita biri kende kya bakwiba. ¹⁸Balulu ba makoani na Bakwinyi, balimuteeneja, balikeba ginsi ya kumutoobwesha; kwa sababu baline mukumutina, kwa sababu baandu booso balitutwa na mafundisho maaje. ¹⁹Wakati walifika kyoolwa, Yezu bya nyomoka kumukola, abamona mtini wanyoma naamiizi djoso. ²⁰Makielo, banafunzi bia likila, abamona mtini waanyoma na miizi djoso. ²¹Peetelo, biaeja bya likila, bya mushongwela Yezu: Mwaalimu, lola mtini waalindila bée kukanywa waanyoma. ²²Yezu bya bodja: muume na imani muunda mwa vidinyembi. ²³Kwa kweli nabajongwela, itu muundu wa jeongwela ngulu: buluka n'gan'ga, uikase ku uziba, itu ndadi na shaka munda mwa tima diadje, bifabodja ije bi manikwa. ²⁴Kwa biibi ngibajongwela: bioso bya mwitiila mukuaja, mwaamiti mwabibata, na mwibimana bya bambana. ²⁵Na wakati wa mwataluka kwa kuaja, utu muna kiindu kishiki kwena kwaadjuungi, muki samee, kwa sababu shiinu bidi juulu mbinguni wamunanina lukwa. ²⁶Lakini itu ndafa kumanina lukwa, shiinu udijuulu mbinguni nda kumananina lukwa makosa minu. ²⁷Abaaluka lungi Yerusalem, na, wakati wali shuluka Yezu katika Ekalu, bakoani bakulu, Bakwinyi na banunu, abamujiila, ²⁸Na abamujongwela: kwa bukome bwa nani waata biindu biibi, na ninani walikwabila bukome bwa kubita? ²⁹Yezu biabajibu: nibajuja ulizo lilimo: muundjibu, na nibajongwelanga kwa bukaaji bukome naata biindu biibi.

³⁰Ubatizo wa Yohana wali nyomokela juulu, ama kwa baandu? Mujibu. ³¹Lakini balieja mukodi kyabo: itu twa jibu: juulu, bia djakula: kwa kaaji nda mwadikuun'gamini? ³²Na itu twa jubi: kwa baandu... bali tiina bandu, kwa kua booso balimukwata Yohana bidi na bii. ³³Abamujiiba akadiano Yezu: nda tukijibuka. Na Yezu biaba jongwela: mimi bobo siku djaka, shaku bajongwela kwa bukome naata biindu biibi.

Chapter 12

¹Yezu byajakula nabo. Mu ngindi. Mundu jumo wadi kuna kunda dya mizabibu, byanyuja lula byafula kitulu bya jenga ngulo byabadisha bandu bakuvuba bya nyomoka mumukola.²Wakati wakukundusha bidiazi byatuma mundu waje kubavubishi bamwabile nusu ayabidiazi.³Baba bavubishi abamu kwata kumututa na kumualusha bila kumuabilakindu.⁴Byatuma jungi mundu, abamukwata ku mushwe na kumukoja.⁵Byatuma wa kasatu abamuija kisha bangi bavudile baditutwa na kwijibwa.⁶Wadinilungi na mwana waje muvulwa bya mutuma wa mwisho kwabo mukuboja tibimutinanga ti mwana wami.⁷Bavubishi abatakaole mana mundu wijanangaa muvaje tumwijee na bujana bwashaa bwitu.⁸Abamukwata abamwiijaa nakumusumbula azaa kunda.⁹Sasa mwinyi wa kunda wita kaji? vivajanga ubaijaisha bavubishi na wiana kunda kubangi.¹⁰Ndamusoma jii mwanda ji kwinyibwe ibwe dya badisumbula lelo ibwe dya badisumbula ndadite ne nguzo jakyende.¹¹Ni nguvu dya fumu vidinyambe kwa dya vaja ao mbilwanyi ku meeso mitu?¹²Abavula bamukwate , lakini badifina bungi bwa bandu. Bqdijuja titi yezu wadibajongwela je ngindi abakatuka na kwana.¹³Abatuma karibu na yezu bafarisayo naba herode bamukwatae mu mianda jaje.¹⁴Abaaluka kumujuja: fumu, tukijuka uli mundu wa haki , nduki jambakana na lukanyi kwa mundu, ukaminisha zila dja vidinyambi kwa kwine. tibini, tufute mulambo wa kizungu ao ndaki? tufute ao ndako?¹⁵Yezu kiisha kujuka bunafikwabo ni kubaboja; sababu jakini mwangupima? muva na mona mana.¹⁶Abava na jimo; na yezu nikubajuua : lukebo na maandiko ma nani? ma kaizari abamujibu.

¹⁷Nikubajongwela: mwabile kaizari bya kuizari na vidinyambe bya vidinyambe. abatindabala.¹⁸Abakwena kwa yezu, basandukajo basikitabuka kufufuka aba mujuja bibi;¹⁹Mana fumu; musa wadituandikilabibi: itu mukwebo wafa, wasia mukazi ndafabutuka naje moona mukwaje wajane,wabutule naje,²⁰Kwabinangi bakwaje musambo. Mubidibwa musela bya afa bila kubutulunaje.²¹Wakabidi bya masela bya afa bila kubutula naje byakadibyebya wa kasatu.²²Na booso musambo ndabadibutula naje kiisha booso, mukaji bia afa.²³Kiisha kumota akafufuka joo mukaji witula wa mani?²⁴Yesu bya bajongwela : ndamulimububi , sababu nda mukijuka bikwinyino ao bukulu bwa vidinyambi.²⁵Baa bandu bakifufuka kubafu ndamba kisala ao kuselebwa badi bidi ba malaika ba julu.²⁶Kwa kuufuka kwa bandu nda mwadisoma kitabu kya musa. Badi mujongwela idinyambi mukisafu: jidi vidinyambi wa ibrahimu vidinyambi wa isaka na vidinyambi wa yakobo.²⁷Vidinyambi udadi vidinyambi wa bafu ngwabadi mwezo mudi mububisa kabisa .²⁸Jumo mujwinishi wadi bauza mukuta mbaka ije mukujuka ti yezu wadiboja ba saduka yo biasheshala nakujuja kamu nije kwanza jiini.²⁹Yezu biabajaka manajibidi uja inaeli fumu mwabakalunga jumo fumo boo.³⁰Na vule fumu, mwabakalunga wobe kватима diabe dioso kwanashi jobe joso kwa mawazo mubo moso bukome bwabe bwoso.³¹Mana jakabidi : vula mukwabe bikiwidila bee mwinyikindu ndakudi jiingi haki jikudile jee.³²Mwikwinyi biaboja ndio fumu ujakula ju kwinye titi ndakudi jungi vidinyambi wakumukudila.³³Na muvile kватима diabo diso na nasfisi diobediosna bukome na vula jerani wobe bikivula matoleo ma nyama kunduha kwa kujija na kuundusha kwoso.³⁴Yesu kumanati wajibu nalukanyi biamuboja ndudi kula na bukata bwa vidinyambi na ndakudi juni wadimu juja kumu dingi.³⁵Biabajaka biadita daudi saa adinange nazala ije na bizinaje.³⁶Daudi munikindu biamunishwa na tima dilwele biaboja bibi fumu biajongwela fumu kukuboko kwami kwa mwalume mpaka nga eshinda mulwisha nobe.³⁷Daudi muwikindu wadimumbila fumu kwakaji wawimwana waje? na kundi diadimuja biabumi.³⁸Wadibabojanga kumafundisho maje muloleshana bakwinyishi bakivula kwala kuvala kuvala bilamba bilabila bajambidibwe na bandu mu malubunga .³⁹Bakikela biti biabusu mu masinagogi kukeba nafasi ma busu mu karamu.⁴⁰Bakishwela mubiendebiabafila kwimanisha bida bakusadi biamudibwa.⁴¹Yezu biauma karibu ja saani ja matoleo mukulola bandu bakinyomosha mona bakuzi bavudile abaundusha bivudile.⁴²Biamana mufilwa jumo biatabibangwa bibidi bia mona.⁴³Akadinga yezu biatambilia mitume jaje namuboja bia kukwine juu mufilwa wa nyomosha bivudile kuko baboso musani.⁴⁴Ba booso bafata bivudile alakini ije waundusha kyalazima ni bindu biaje bioso kwa maisha maje.

Chapter 131 Wakati wadiundukeje Yezu mu kyende kya vidinyambi, mwanafunzi jumo wamujuua:
Fumu,mana make mabwe, na mbike byende" 2 yezu wakamuboja: wamana bi byende ? ndakwakushala
mabwe ju ja mabwe mashikifululuka.

Chapter 131 Wakati wadiundukeje Yezu mu kyende kya vidinyambi, mwanafunzi jumo wamujuua: Fumu,mana
make mabwe, na mbike byende" 2 yezu wakamuboja: wamana bi byende ? ndakwakushala mabwe ju ja mabwe
mashikifululuka.

³Byauma julu ja ngulu ja mizeituni ,kulolana na kyende kya vidinyambi. Na Petelo, Yakobo, Yohane na Andrea
abamujuja: ⁴Tujongwele bivajanga, tujuka tibini ti bindu byoso byafika ku mwisho ⁵Yezubyauma
mukubajongwela: mwilolene mundu ndabambela. ⁶Bandu bavudile biva mu zina dyami, nakuboja; nyaami.
Bimbela bandu bavudile.⁷Amuuja kiaja na muushu wa kiaja, ndamutinanga, jikifaa je myanda jafike.Ndamwisho.
⁸Mukola umo uola na mukola ungi, bukulu na bukulu buiola ;kuuma kuzeza kwa matekyia mu mabua
mavudile,kuuma zala. ngubanda kwa magumu.⁹ Mwidgingimike. Bimuana ku matulumiladi, bimubalakanya
muasi mu sinagogi; bimushuala busu bwa ba sulutani na ba mwankana, julu jami 10 jikifaa busu mianda ja
jongwele ku mikola jooso.¹¹Wakati wabimuana, ndamuumma na mojo mujakula kaji, mujakule kya muiebwa jee
saa;ndabanywe bijakula ni tima diwelele. ¹²Mukwaje na mukwaje bianana kwa kumota, shaje na mwana waje;
baana bibongoshesha bazazi babo na ku bamotesha. ¹³bimubenga sababu dya zina dyami , jo wisikamana paka
mwisho ni mu fuula.¹⁴ Amwimananga machukizo ma binyinya kuuma fasi dishidiko, -jo kisoma wate ange, -ba
biuma Yudea bajuuke mu ngulu; ¹⁵jo utula julu nda sala tena nda shwela mu kyende kubula kindu kimo ;¹⁶ jo
utula ku makunda ndaaluka nyuma kubula koti dyaje.¹⁷Lukwa kwa bakazi biuma na jimi na bakinyamusha kwa
lolwa lufuku ! ¹⁸Musaali bye bindu ndabimubanga ku bujoo. ¹⁹Magumu, miuma lo lufuku ndamakulunganishwa
na maangi tangu vidinyambi kuumba dunia paka lelo. ²⁰Itu Fumu ndafajiisha ma mafuku,ndakudi mundu ufuuka
; ila faajisha sababu ja bandu bavudile.²¹Itu mundu wamujongwela titi: Kristu udi nganga,ao:udi kokwa,
ndamujabutuka. ²²kuimanisha Kristu wa manu na manabii ma manu ; biita majabu na bilwanyi kwa kubembela
bandu. ²³Mulolange: mbadimujongwela byoso busu.²⁴ Alakini mu mafuku,kiisha ma magumu, juba jififia, na
mwango nda wa kuundusha lungi kimunikilo, ²⁵nyota jiona ku mbingu, na bukome budi ko julu bubomoka. ²⁶Sasa
tumana mwana wa mundu kuva julu na bukome na mbunda. ²⁷Utuma bamalaika,ukumbakanisha bandu ku
mabimbo mana, ma mwisho wa musenge na julu.²⁸Mwifundishene kudingika ku muti wa mizabibu.Wakati
matabi nda mate malebelena,bizi maunduka,mubo titi kisio kyasheshela. ²⁹Amumana bye bindu byafika,
mumjke ti mwana wa mundu udi ,mu kibelo.³⁰Namujongwela,huu muusha ndawakukila bila bi byoso byavaje.
³¹Mbingu na matekyia mikilanga , makumo mami ndamakukila. ³²juu ja lufuku na muda, ndakudi mundu
kijuka,wala malaika mu mbingu,wala mwana ,ila tata bunga.³³Mulole,mukeshe na musadi ; ndamukijuka wakati
uvanga. ³⁴jiuma bidi mundu jumo, wadikwena lwendo, byasia kyende, byaabila byoso ku
batumishi,wabamanisha mudimo,na wamuboja mundu wa kibelo wakeeshe.³⁵Mukeeshe,ndamukijuka iva
mukulu wa kyende,ao kyolwa,ao mukidi kya bufuku,ao ku mulume wa muko, ao makielo.³⁶Mutiine
wavamubanga mukikeesha, iveeje kwa rafla. ³⁷Byamujongwela, na mujongwela banywe booso.

Chapter 14

¹Lufuku lwa pasaka lwadinange karibu. Busu bwa mafuku mabidi ma pasaka. Badibula ku mukwata Yezu kwa majele bamuijee. ²Sababu bafavula nda lukumbakana na lufuku lwa pasaka. Nda tula muushu mukidi kya baandu. ³Loo lufuku Yezu ufenange Betania mu kiende kya Simoni wa lufu bwa kivii. Jowa mwamukazi bya mujila Yezu na malashi ma nardi ma bei jiiminee. Bya mwangila Yezu malashi ku mushwe. Maa malashi ma albatri, amanunga vumba dijadija mu kiende kyooso. ⁴Baandu ba matima manyinya aba boja ti: ⁵Maa malashi ma ndiudishibwa na kwa bila masuvi. ⁶Yezu bya boja ti juuma mwa mukazi waata bidjabidja wa maziko maami. ⁷Basuvi mudi nabo mafuku mooso miimi nda mwakuumanami mafuku mooso. ⁸Ufata bifawezaje kwa maziko maami. ⁹Nyima bajeongwela ti bwooso kwitangajiba jii myanda nda ba kukosa kutaja joo mwamukaji, bifate je. ¹⁰Yuda Eskariote bya kwena kubakulu ba kanisa ka bayaudi, mu kwaaja mona kwa kumukwatisha Yezu kiisha kumuurikija bayaudi bya abafurayi kwa wo mwaanda waje, Bya baboja ti moona tukwabilanga. Yuda byaanza kweja bimunyosheje Yezu. ¹²Lufuku lwa kwanza mujiinga dya mikate dishidi mwanga kwa kutayarisha pasaka, bafuasi abajuja Yezu: tuka ludikile koni fasi dyabe kudila pasaka? ¹³Bya tuma babidi bya bafuasi baaje. Mwene kumukola mwena mundu mwamulume na kibungo kya meema ku mushwe, mumulonde. ¹⁴Mushwele naje iishwelanga je, mumujeongwela mwini kiende ti Mwalimu wa booja ti: tulanguje faasi jiidleje pasaka.

¹⁵Wibalanguja kyumba kikataa kujuulu, kifatayarishwa bidjabidja, momwa ni amutayarishila pasaka. ¹⁶Bafuasi aba kwena, abaabanga byakadi bebya bifaa bodjedje. Bya abatayarisha pasaka. ¹⁷Akiolwa biafikeje na baa bamitume kumi na babidi. ¹⁸Abafenange kiolwa kumeza Yezu bya boja ti ngi mujeongwela adi jumo wi nyomoshanga ku bakulu ba bayaudi. ¹⁹Bya baanza kutakizi bya baanza kumujuuja jumo jumo: Nyaami? ²⁰Bya bajibu: juumo mukdi kya baanywe kumi na babidi kidya nami mu saani didimo. ²¹Mwana wa mundu wa kwe na bifaandikibwa kwa ajili jaje lufu lwa je ludi kumushwe wa mundu wimunyomoshanga. ²²Abafadianga Yezu ni kubula mukate bya shukuru bya bela mukate, bya baabila na kuboja ti: luulu ni lukoba Iwami. ²³Bya buula kikombe, kiisha kushukuru, bya baabila, bya baanyobooso. ²⁴Bya boja ti: uu ni mulowa wami, mulowa wa mapatano mapya ufa mwangika wa bandu bavudile. ²⁵Ngibooja sha kunywa luungi maluvu ma matunda ma mizabibu paka lufuku lwa mbiinywa mukiende kya Vidinyambi. ²⁶Kiisha kujimba zaburi bya abakwena kungulu dya mizabibu. ²⁷Yezu bya baboja ti: banywe booso mwanukanga sababu jikyandikwa ti: nitutanga kichunga mikoko na mikoko jooso jimwangalanga. ²⁸Ambifufuka,nimutangudila Galilaya. ²⁹Petelo wamujongwela: booso bikusama, mimi shakukusama. ³⁰Yezu nikumuboja: Lelo byambakujongwela, bufuku bwalelo,mulume wa muko ndawaditatuwa mara kabidi ,umbenga mara kasatu. ³¹Petelo nikumujongwela kwa uja dikata: Itu ngumota ni mota na bebe,booso abajakula byakadibye. ³²Abakwena mu Getsemani ,Yezu nikujongwela mitume jaje: Muume nganga ,nakasadi. ³³byabula Petelo,Yakobo naYohane bya anja kuuja tima kuminya na lukwa. ³⁴ ni kubajongwela tima dyami dyaminya paka kumota; muume nganga na mukeeshe. ³⁵Byata maatua mamo busu,bya ona asi mu mateky,a kusadi, itu byambana jino saa jajene kulakula. ³⁶Wadijakulanga: Shami, bi bindu byoso biwezekana kwobe, kangijile ki kombe kulakula! byambakivula ndabye bikivula bebe. ³⁷Nikwaluka kwa mitume jaje, nikubabanga bakeesha, nikumujongwela Petelo: Simoni wakeesha! wakosa kukeesha ne ndulumo bobo.

³⁸Mukeesha na musaadi, ndamuona mu bishawishi; tima ndinyumine, lukoba nduzaifu. ³⁹byaaluka lungi ,byakasadi. ⁴⁰waaluka lungi ,wababanga bakeesha; meeso maabo makooka.Ndabadijuwa byakumujongwela.

⁴¹Waluuka lwa mara kasatu,nakubajongwela: Mukeeshe na mutuule! Kipindi kya enea; mana, mwana wa mundu ndabamuana mu minywe ja bandu banyinya. ⁴²Mutaluke ,tuene; jo kivula ku ngana washeshela. ⁴³Adinangi mukujakula,Yuda,jumo wa ba kumi na babidi,nikuva na kundi dya bandu badini na mbanga na miasi, jaditumwa na makuhani, na bakale. wamuana wadimanishwa alama: ⁴⁴Jo wambijambula ,nije; mumukwate ,mumushwale kabisa. ⁴⁵Aveje, nikusheshela kwa Yezu ,nikuboja: Rabi! nikumujambitila. ⁴⁶Ba bangi bandu Abata Yezu minywe,na abamukwata. ⁴⁷jumo wabo wadinangi nganga,nikunyomosha luete ni kukala kushwi ja muika wa kuhani. ⁴⁸Yezu nikujakula, ni kuboja: Mwava kwami ,bidi wa kwiba, na mbete na bikongo kwa ngwata. ⁴⁹mbadini kila lufuku na banywe ,mukufundisha mu kyende kya vidinyambi, ndamwadikungwata,lakini bikwinyishi bya bambane.

⁵⁰Booso abajuuka na kumusia ije buunga. ⁵¹Enda jumo nikumufata,wadinangi na kakusha bobo mu lukoba. Abamukwata; ⁵²byaushula kakusha,byakwena ngela . ⁵³Abamushwala Yezu kwa kuhani, kwadikumbakana makuhani maangi,bandu bakalekale , na bakwinyi. ⁵⁴Petelo byamulanda munda mwa luuba lwa kuhani;bya uma asi,mukujota mudilo. ⁵⁵Makuhani na lubunga lwoso badikembanga ushuuda ju ja Yezu,bamwije,ndabadihana;

⁵⁶Bavudile badikeba ushuuda wa manu ju ja Yezu lakini ndawadikwata. ⁵⁷Bamo abataluka,abava na ushuuda wa manu ju jaje, ababoja: ⁵⁸Twadimuua kiboja : ni bela ji Ekalu ja munywe wa mundu,na kuludika mu mafuku masatu, jishidi ja munywe wa mundu. ⁵⁹Nao ushuuda wabo ndawadinangi wa kwine. ⁶⁰Nabakulu ba makuhani, abanyomoka mu lubunga, mukujuja Yezu: ndukijakula kindu kyabakushitakila ? ⁶¹Yezu bya uma nyaa,ndadijaka

kindu.Bakulu bamakohani abamujuuja lungi: udi Kristu mwana wa vidinyambi ?⁶²Yezu byajaka: byatabuka. mumana mwana wa mundu mutule asi mwela mulume wa bukulu bwa vidinyambi,na uva julu.⁶³Nganga mukulu kohani byashwana bilamba byaje, na kuboja: tuuna lazima lungi dyabashuuda ?⁶⁴Mwauja kufuru jastairi kanuni ka kumuta.⁶⁵Bamo abasomba kumufidila mata na kumubwikila meeso na kumubalakanya mangumi na kumuseelela,na kuboja: Jongola! na baika abamuta mbabi.⁶⁶Wakati Petelo wadinangi asi aluba byamana muika jumo kubabakazi wa kuhani.⁶⁷Amaneje Petelo mukujota mudilo byamulola, na kuboja:Na bebe wadinangi na Yezu waNazareti.⁶⁸byatuna,byaboja: sikijuka ,ukijakula kaji.Kiisha byanyomoka na kwena ku sebule.Muko awatatuka.⁶⁹Mwika wa mwamukazi ,amumaneje,byaboja ku ba bangi badinangi nganga: juu mundu wabo.⁷⁰Byatuna lungi. kiisha kiindi ba badinangi nganga ababoja lungi kwa Petelo: kwedi udi jumo wa ba bandu,udi mugalilaya.⁷¹Bya anja kubenga na kulapa: shikijuka jo mundu ukijakula bebe. ⁷²Akadi nganga lwa kabidi, muko awatatuka.Na petelo bya ejia mianda jadimubojia Yezu: Ti muko ndawaditatuka kabidi,beebe windunanga mara kasatu.muku ejia , byadila.

Chapter 15

¹AKwaanzila makeelo, ba kulu ba makoani bafaa kwilangena na ba kulukulu naba kwinyi, na baanda dia kaole. Aba mutaata Yezu mikulu, abakwenaje namuta mu minywe ma Pilato. ²Pilato bya mujujea: udi mufalme wa mayaudi? Yezu bya mwalushila: waaboja. ³Bakulu ba makoani bafanange mukumu shitaki .⁴Pilato bya mujujea luungi: Nduki alusha kiindu? mana kaanga baki kushitaki. ⁵Na Yezu ndafalusha luungi kiindu na jifa tindabadiha Pilato.⁶Kwa karamu jooso, ufanaange mukusama muundu jumo wa mujololo, wabivula baandu bavudile . ⁷Kufanange muunda mwa mujololo muundu jumo mutambidilwe barnaba na bafanange mu kumusindikila kwa kuija munda mwa bi tatakanyo bya mukola. ⁸Bya bafa baanda baandu ba vudile, bafa ajea babateele byabakita mafuku mooso.⁹Pilato byaba alushila: mukivula namu samine Mufalme wa ma Yaudi?

¹⁰Sababu ufajuka titi n'gwa mukao bakulu ba makoani bafamunyomosha Yezu. ¹¹Bakulu bama koani bafanange muku sosela baandu ba vudile Pilato waba samine Barnaba.¹²Pilato byaba jeongwela nakuboja: mukivula nate kaaji na juu mwamukitaambilu mufalme wa makoani?¹³Abaa jabakana luungi: mute kumusalaba!¹⁴Pilato byaba jongwela kika kinyinya ufaata ije? na abaa jabakana luungi bikata : mute kumusalaba. ¹⁵Pilato, kwa kuvula ku anina baandu bavudile kyanya, byaba samina Barnaba; na kuwa kumuta Yezu bituutu, byamu nyomosha wa tiibwe musalaba.¹⁶Ba askari aba mushwala Yezu muunda mwa baanda jikata, nikuvula kuboja, baanda ja Guvelenele, na aba kumbakanya ba askari booso. ¹⁷Aba muvika kilamba kimoonga na kumuta ku mushwe ngata ja meeba dyu bafa lungakanya. ¹⁸Kuwa, byaba tula muku mujambula: waabuka, mufalme wa mayaudi !¹⁹Na badi naange muku mutuuta ku mushwe na mutoonga, muku tamina mata, na, kuvuunga manywi, aba fukama busu bwaaje. ²⁰Kuwa kumuta majea , aba mu katusha kilamba kimoonga, aba mu alushila bya kwaaje, na kwena naje kwa kumu sulubisha. ²¹Aba kokomeka muundu jumo muku nyomokela ku makunda, Simoni wa kirene, shaaje na Aleksadro na wa Rufo. ²²Na aba kwena na Yezu ku bua dimo difanaange muku tambidilwa Golgota, maana jaae bua dia mifua ja mushwe. ²³Aba mu abila wa tome vinyo ji sobakanywe na kafa, ila ufaa beenga ku toma. ²⁴Aba muta kumu salaba na ku abaana bilamba byaje kwa zila ja kura kwa kujuka kila muundu wipate kaaji.²⁵Ji fanaange saa ja kasatu, aba faa muta kumu salaba. ²⁶Bikwinyi bya kumanisha kwa kaaji wadi ijebwa bifaa naange na makumo mama: mufalme wa mayaudi. ²⁷Aba muta kumu salaba na baandu babidi bafanaange muku kuzula baandu bindu, jumo kuboko kwa aje kwa mwamulume, na juungi kwa mwamukazi. ²⁸Byebya, bifaa manikwa kifaa boja ki kwinyi: ufabiiwa mu mulongo wa banyinya.²⁹Baa ba fanaange mukukila badi mu kaja,na kushejea mushwe, naku boja he! bebe wi busa kiende kya Vidinyambi, na kudi toonga muunda mwa mafuku masatu. ³⁰Ji zizimishe bee mwinyi kiindu kwaku jika ku musalaba!³¹Bakulu ba makoani ibo nabo, na ba kwinyi, bafa nange mu kuta majea ibo bani kiindu, na ku boja: ufa zizimishe baangi na ndaki oba kui zizimishe ije mwini kiindu.

³²Kristo, mufalme wa Izraeli, jika ku musalaba, tu mane na tu jabutuke muma tima miitu ! baa bafanange ku musalaba naje, ibo naabo bafanange muku mukaja.³³Saa ja mutuba aji faa fika, kunyi ajaa, shwela mu makola wooso, mpaka saa ja kitema. ³⁴Na saa ja kitema, yezu bia jabakana: Eloi, Eloi lama sabachthani: maana jaje: Vidinyambi waami, Vidinyambi waami, kwa kaaji wa kuunzama? ³⁵Bamo mulongo mwa bafanange n'gan'ga aba faa uja abaa jakula: mumane, uki mu taambilu Elia.³⁶Na mumo mulongo wabo ufa kwena lubilo ku jujea safuu na kujita julu ja mutoonga, abya mwabila wa tome, na ku boja: tumane, itu Elia wivaanga kumu katusha ku musalaba. ³⁷Ila Yezu, bya jabakana kwa uja ji kata, bya mota. ³⁸Kilemba kitaka kya kyende kya Vidinyambi akia shwanika biindi bibidi, juulu mpaka kuusi kwaje.³⁹Muundu uki omgoza ma askari, wifanange busu bwa yezu, abifaa mana wa mota byebya bya boja: kwa kweli, muundu juu ufanange mwana wa Vidinyambi. ⁴⁰Ku fanaange luungi baabakazi muku lolela kwa bula. Mulongo waabo kufanaange Maria madelena, Maria , naaje na Yakobo munyenene na Yose, na Salome. ⁴¹Bafanange muku musindikila na kumu tumikila afanange ije Galilaya, na bavudile baangi bafa banda naje Yerusalem. ⁴²Kiolwa aki faa fika, byaji fanange kibikilo, maana jaje kubukila sabato. ⁴³Yozefu wa arimatea bya vaja, muundu wa kaole uki ndubudibwa ,Ije naaje ufanange muku dindila bukulu bwa Vidinyambi. Ufa kwena bila tiina kwa Pilato, kumu ajea wa mwabile ruusa jaku bula lokoba lumotoke lwa Yezu. ⁴⁴Pilato faa bya tindabala kumana wa mota lubilo; bia tambila muundu uki ongeza ma Askari nakumu juja itu ufamota kale.⁴⁵Abifa juka ije byabumi kukidila mukulu uki ongoza ma askari, bya mu ruusu Yozefu wa buule lukoba lumotoke. ⁴⁶Na Yozefu, kuwa ku ula saanda, bya munyomosha Yezu kumu salaba, bia mutatila saanda, na kumu biika munda mwa kiva kifaa songwa julu ja ibwe jikata. ku kila bia ata ibwe amashwelelo ma kiva. ⁴⁷Maria madelena, na Maria , naaje na Yose, bafanange muku lola byabadi mubika.

Chapter 16

¹Sabato aja kila, Maria Madalena, Maria, nadje na Yakobo, na Salome, badi ula malashi, bakapake lukoba lwa Yezu. ²Makielo pupu lwa kwanza, aba ava ku biva juba nda dyadi nyomoka.³Aba kwi bojena: ni nani utu bulwila dye ibwe dikata didi ku kiva? ⁴Abalola, a, bamana dye ibwe bya buluka, na dye ibwe difane dikata sana. ⁵Abaashwela mu kiva, aa bamana enda dimo, ki uma luba lwa mwamulume, udi mu kandjo ditoka, aba anuka. ⁶Na ije bya ba djongwela: nda mwanuma, mukimukeba Yezu wa nazareti waba ditobwesha. Wafufuka, ndadi ano lungi. Mulole abadi mubiika. ⁷Mwene muka bajongwele ba fwasi baje na Peetelo ti wabatangudia kwena Galilaya, mukamubanga, bya di mubo jéjé. ⁸Aba anyomaka aza, aba djuka djé ja kiva kwa maana badidjuka na mojo na kezeza. ⁹Kiisha ku fufuka makielo pupu lwa kwanza, bya munyomokela Maria Madelena jo wabadi djanga jini musambo. ¹⁰Naajo Maria madelena bya shwala mudjongo kwa badinange djé naje, badine muku nyingamana na ku dila. ¹¹Aba udja ti udi muumi, na Maria ti famumana, nda badi tabuka. ¹²Kukila, bya manikwa jingi namuna, kubaangi babidi mu kwena ku bayeke. ¹³Aba aluka aba kwena kujongola kubaa baangi, nda bafatabuka. ¹⁴Mwisho, bya nyomoka ku baa kumi na jumo, ibo mukudya amo, bya batatukila ju jaa tima dyabo diuminé, kwa kumana nda bafatabuka baa badimumana mukufufuka. ¹⁵Bya baboja luungi: mwene mu kibalo kyooso, mushwale mukizi uja uja kwooso. ¹⁶Joo wi vuula wibatizwa na wi okolebwa ila joo wi benga wi ebwa ukumu. ¹⁷Mumane bilwanyi bii sumuka na baa biivula, kwa zina dyami, bi djanga majini, bi jakula ndimi jingi. ¹⁸Bi kwata nyoka, bi toma kijane, nda bya kubata kiindu, bi tela ba lufu maboko, na balufu bifuka. ¹⁹Fumu, adi wejé kujakula, bya banda ku juulu, bya tula luba lwa mwamulume lwa Vidinyambi. ²⁰Abakwena mu kuubiri kwooso, Fumu fa vubanga nabo, bya bakwatidja mudjongo na bilwanyi.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, mutume wa Yewe kristu, kwa amri dia Vidinyambi mzokozi na Yezu Kristu kutumaini kitu. ²Kwa Timothee; mwana wamu wambukivula. Olumaa na lukwa na kukudila kwa mwana yezu Kristu Fumu witu. ³Ezya bya mbadi kujongwela ambadini mu kwena ambadi ku boja kulula ku Efoso; kududi nda babundisha mafundisho maangi. ⁴Na nda uja mafundisho ma tushiba twa bandu maandishi di bya lazima; bu kivisha mbaka, wala na kanuni dja vidinyambi jidi mu imani. ⁵Kutimiza kwa amri, ûapendo kunyomokela kwa tima dijadida disidi dja imani disidi kubembela. ⁶Bangi binu ita ba kosa kwa jiji mwanda, ba fuluka bya kuja jakula. ⁷Bakitaka badimu ba samibu basikujuka bya bakijakula wala myanda ja bakijimaina kwa bukome. ⁸Tukijuka tii sheria njao itu mundu udi ku zila ja sheria. ⁹Twa juka titi sheria nda juditebwa ku kubandu ba Hoki; Ila ku lelo sheria lakini babela sheria na bashangululwa. ¹⁰Bamasenga bakita binyinya na bakita binyinyaa na bakijibaa bandu na ba maanu. ni dingi kumo dikipatana na mafundisho maa vidinyambi. ¹¹Bidi bebya byadi jakula na habadi dijadida dja butukufubwa vidinyambi habarikiwa, wambadikwa akiba. ¹²Nashukuru Kristu Yezu Fumu witu jowaa wadikumba bukome, kwa sababu wadi kuumana na bu aminifu, abyaku mbika mukidi kya ba kitumishi baaja paulo? ¹³Mimi wadimii mu kukajaa busu, na kotobesha na muhumine tima, lakini ba dipata rehema ja kuhurumiya sababu baditanga bila kujuka na kwa tima jaumine.

¹⁵kumo didi ndikamilifu na dikistahili kudipokea na bandu booso titi Kristu Yezu wadiva mu kibalo kwa kuokowa mbadi na zambi na mimi wz kwanza sababu wadipata rehema na juu jami. ¹⁶lakini kwa sababu jejaa mbadipokea rehema nda kwa munda mwamiu wa busu. Yezu Kristu wa naniche buvumilivu wajee woso, kwa mfano kwa baba booso bimuamini nyuma bapate buumi booso. ¹⁷Kwa mufalme wa luyoso washa kuoba kumana bu aribifu. Shikamanikwa vidinyambi wa lukanyi bunga bwa je, kwa tule hekima na butukufu kwa luoso na luoso Amena. ¹⁸Kanuni ka mbandiku laa Timotee mwana na wami, kwa ju bebya byadi kumo dja ma nabii maditangudia juu jabuna kwa didi kumo ao makumo ma unabii ute kijakija. ¹⁹watula na imani na tima dijadida djadi baangi badi sukumiana mbadi aba haribisha imani jaboo. ²⁰Munda mwa babaa ni himeneo na Alexanduro. baba badi ba oana kwa shetani bafundishwe ndabakaja vidinyambi. ²²Ase Yuda waleko nomba akadikadi ndo ase Ngirika lomba: ²³Sho, taleko lo sambisha Kristo lakasowe; daambo le ase Yuda ndo dadi le apagani, ²⁴Koko kudu ke Zambi ndo lomba la Zambi le wane wakelame, ongi ase Yuda kana ase Ngirika. ²⁵Ne da dadi da Zambi daleko la lomba ndeka dato, ndo ohodu wa Zambi wele kudu efula ndeka wato. ²⁶Nyeye, analengo, da nyatelasanyu nyuwane wakelame, ko ase tomba efula lo akambo wa demba, ko ase kudu efula, kane akanga wongonyu efula. ²⁷Koko Zambi aka sone akambo wanyanya wa duniya da pokotanya akanga wa kudu; ²⁸Ndo Zambi akasone akambo wele kodihombo wa lo duniya, ndo wane wenyolaso, wane wele kema poo, da kitshakitsha la anyanya wane watanaso,

²⁹Kele kanga demba otoy i atoyatombolake tondo ke Zambi.³⁰Koko, omalende kelenyu le Yeso Kristo, lele, oma le Zambi, akatshe lomba loote waso, losembwe ndo la lotombo la lotshungo,³¹Laso, oko wakandikama, one layatombo ayatombole le Owandji.

Chapter 2

¹Lemi, analengo, saa kekamatshu lenyu, aha la kudu koteketa kana ke lomba kakamatshu tonyosambi ushuuda wa Zambi. ²Ne da lemi ko ndjala la lokani da mbeya lasanyu dikambo dikina naka aha da Yeso Kristo, ndo Yeso Kristo yakasoyama.³Lemi latshi suke lanyu lo hadi kimotshi kohodu, ke woma, ndo lokomba lefula; ⁴Ndo oteketa wami ndo esambishelo kemi kotshikalaka leteketa wanyokadimula lo lomba, koko lo enyelo kenyuma ndo ke kudu, ⁵Kele mbetawo kenyu ketate, aha lo lomba lata, koko lo kudu ke Zambi.⁶Koko, lomba lako lasambishaso lasa ato welolo, lomba lele kema lo lolango lone, ka na le ewandji wa lone lolonga, wane wolanyema; ⁷Taleko losambisha lomba la Zambi loshami ndo lakashema, kele Zambi, tondo ke nonga akasha loote wa lotombo laso, ⁸Lomba lele kanga otoy i lasa ewandji wa lolonga lone kondjala laa, ne da, otowoyal a laa, watotosoya Owandji walotombo. ⁹Koko, oko wakandikama, aleko akambo wele soo komena, toyi komboka, ndo watshi kombude poo lo solo doto, akambo wakakonge Zambi le wane wolanga.¹⁰Zambi akatoshewo oma le nyuma. ne da nyuma mbisholaka tshee, kanga ehongo wa Zambi. ¹¹Na oto lateyi wato, laso, leya akambo woto, naka aha nyuma koto kele lende? popo koto leya akambo wa Zambi, naka aha nyuma ke Zambi.¹²Koko sho, sho konongola nyuma ke duniya, koko nyuma keya omale Zambi, kele sho mbeya akambo wakatosha Zambi oma lo ketshi kende. ¹³Ndo taleko diteketa, aha la esambishelo ke fundisha lomba looto, koko la wane wa fundisha nyuma, da teketa oteketa wa lo nyuma lakambo wa lo nyuma.¹⁴Koko oto lele nyama halongola akambo wa lo nyuma ke Zambi, ne da waleko dadi lende, ndo hakoke mbaeya, lote waleko lo nyuma kasedingolawo. ¹⁵Oto la lo nyuma, lo otshidingwelo, sedingolaka tshee, ndo nde halomboshama kanga le oto otoy. ¹⁶Ne da na oto lakeye lokani l'Owandji, da nde mbofundisha, koko sho, taleko la lokani la Kristo.

Chapter 3

¹Lemi, analengo, aha oko ato wa lo nyuma kekamakoke nyote, koko oko ato wele lo demba, oko ana le Kristo.
²Lakanyosha maziwa, koko aha olelo wa kudu, ne da nyu totonyokoka mbikike; ndo hanyokoke kanga kakiye, loote wa nyalekoko lo demba,³Laso nyalekoko lokina lo demba. laso lasanyu aya lokanyema la obishi, nyu kema lo demba, ndo hanyokende oko oto? ⁴Naka otoyoi ambota ate: lemi, ndeko la Paulo! ndo okina: lemi la Apolo! nyu kema ato? ⁵Ele laso Apolo, ndo ele Paulo? ekambi, oma lo woho waknyetawo, oko woho wakasho Owandji la oto.
⁶Lakoone, Apolo akatela ashi, koko Zambi akoda, ⁷Lo woho wa aha one lone kele yango miotshi, kana one latee ashi, koko Zambi kooda.⁸One loone ndo late ashi waleko woho otoyoi, ndo oto loto akolongola lofuto oko wele olemu wande ndame. ⁹Ne da taleko ase elemu sho la Zambi, nyaleko ekambo ke Zambi, ekelo ke Zambi.¹⁰Oko wele ketshi ke Zambi kekandambisha, lakake etatelo ke loodu oko ekelo ke lomba, ndo lokina mbikama lediko. koko oto loto ayale la yambelo lo woho wakande lediko. ¹¹Ne da ko oto laka etatelo kekina oko kene kekakama, mbeya Yeso Kristo.¹²Koko, naka oto amboka lo etatelo keko la lowoko, lakuta, la mboko yakeso, la koni, nyumbe, losodu, ¹³Otshaa wa la oto wakenamo; ne da loshi akowewoya, loote wa akoshoma lo dja, ndo dja akotondja seke kene kele otshaa wa la oto.¹⁴Naka otshaa wakakama loto omotshi letatelo wambo shikimala, akolongola lofuto lomotshi. ¹⁵Naka olemu womotshi wambolongola akoshisha difuto dande; lende, akohando, koko oko mbishiya oma lo dja.¹⁶Nyu hanyeye da nyu nyaleko tepelo ke Zambi, ndo nyuma ke Zambi keleko lo kita lenyu?¹⁷Naka oto ambolanya tepelo ke Zambi, Zambi akolanya, ne da tepelo ke Zambi keleko ekila ndo osoku welenyu.¹⁸Aha oto ndja senga ndame: naka oto omotshi lasanyu ambonyokaniya da ndjala kanga lomba oko lolonga lone, ayale kanga dadi, kele ayokomi kanga lomba. ¹⁹Ne da lomba la lo duniya laleko dadi letondo ke Zambi. lokina akandikama: nde mundaka asetomba lo lokeso lawo.²⁰Ndo lokina: Owandji mbeyaka tokani tase tomba, nde mbeyaka da taleko anyanya.²¹Aha oto loso kitsha lotombo lande le ato; ne da tshee keleko lenyu,²²Oyadi Paulo, oyadi Apolo, oyadi Sefayodi, oyadi duniya, oyadi loseno, oyani nyoyi, oyadi akambo wa kakiye, oyadi akambo wayaye. tshee lenyu;²³Ndo nyaleko le Kristo, ndo Kristo aleko le Zambi.

Chapter 4

¹Okone, watende oko ekambi wa Kristo, ndo apaki wa ahindo wa Zambi. ²Kele ke tshikala, kene kelombawo le apaki, ele oto loto atanemo kokele.³Lemi, haleke ngenyangenyami da nomboshama oma lenyu, kana lo tuminadi toto. hayalombosha lemi leme, ⁴Ne da hahando kanga lo dikambo otoy; koko aha lote wako komohando. kanga lanombosha ele Owandji.⁵Dako dele aha nyu nombosha tondo ke wonya, polo edja koya Owandji, kenya osase kene koshami lo didjima, ndo lenya awonga wetema. okone oto loto akolongola oma le Zambi lotombo lone lokoka.⁶Lote wanyu, analengo, kekamatshe ane akambo dikoka lemi leme ndo le Apolo, kele nyeye oma lesu da aha nyu tsho polo ndekana kene kakandikama, ndo aha omotshi lasanyu hayolongola lohende lote womotshi lote wokina. ⁷Ne da akotshikitanya? eleye laa kekiye konongola? ndo naka okakilongola, lote wana ayatombolaye, oko kokilongola?⁸Kakiye nyamboshila la ndota, kakiye nyaya ase engonyu, aha sho nyambotate la tawala. ndo nyu koka tawala okone, kele ndo sho totawale lanyu! ⁹Ne da Zambi, lambofonya, akatotshe, Atomami, ato wa mwisho, fungoma polo lo nyoyi lo yoho ya, lote tatshi lo lofunge la lo duniya, le wa andjelo ndo le ato.¹⁰Taleko aladi lote wa Kristo; koko nyu, nyaleko ase tomba le Kristo; taleko ehodu, koko nyaleko la kudu. nyaleko la kinemo, ndo taleko monyoma! ¹¹Polo keso saa, taleko lo sowa la ndjala, la posa, lotakataka, taleko lo penyahenyala, sokolama lene la lene;¹²Sho tambolemba la tumika lanya waso shwame; tengama, tambotshokola; soyama, tambovumidiya; ¹³Tolama, taleko lo teketa la kenemo; taleko oko kombo ya lo duniya, ena koto tshee, polo kakiye.¹⁴Aha lote wa nyondja soni kendikami ane akambo; koko lambonyewola oko ana wami wa ngandji. ¹⁵Ne da, lo saa konyoyala la midiyo dikumi ya mwadimu le Kristo, nyu kema koko la efula ke mbapa, lote wa lemi kekanyote le Yeso Kristo oma lokumu lololo. ¹⁶Lambonyolomba okone, ,oyale efonya wami.¹⁷Lote wako lakanyotome Timote, lele onami la ngandji ndo lokitanyiya le Owandji; akonyohola naa mboka yami le Kristo, naa yoho ya fundishami fashi tshee lo kanisa tshee. ¹⁸Amotshi wakayaemba la lonene, oko lemi kokoka tsho tshalenyu.¹⁹Koko lakoya kakiye djalenyu, naka lolango la Owandji, ndo lakeya, aha eteketa, koko kudu ke wane wayaemba. ²⁰Ne da Dolelo da Zambi hadiyala leteketa, koko lo kudu. ²¹Alanganyu? ndje ndelenyu la danga, kana la ngandji ndo lo nyuma ke lokitshakitsha?

Chapter 5

¹Taleko lo mboka wata mala efula da koleko lateyi wanyu loseka, ndo loseka lele kema kanga le apagani; polo ndo omotshi lasanyu aleko la wadi shende. ²Ndo nyambolodama la ndjaemba! ndo nyu hanyoyadi lokeyi, kele one lakatshe oso otshaa akanyama oma lateyi wanyu!³Lemi, kema lo demba, koko kame lo nyuma, lakalosha, oko leki kame, one kanga letshe oso otshaa. ⁴Lo lokombo l'Owandji Yeso, nyu ndo nyuma kemi takasangana la kudu k'Owandji waso Yeso, ⁵Sho yoho yoto alambomi le Shetani lo dilanya da lo demba, kele nyuma kehande lo loshi la Owandji Yeso.⁶Dimena lo koolo keyatombolanyu. hanyeeye da yema ya wana mbuduyaka okate tshee? ⁷Nyoshisha wana wedjedja, kele nyoyale okate woyoyo, lote nyaleko aha la wana, ne da Kristo Pasaka keso, akahandjoma. ⁸Tongenengene okone fete, aha la wana wedjedje, aha la wana wa tshanga ndo wa kudu, koko la ekate aha wana wa pepe ndo wa mete.⁹Lakanyandike lo barua wami da aha ndjala la losambi la akanga wa seka, - ¹⁰Aha lo yoho yalande la seka ya lo duniya, kana akanga wotamanya ndo apotodi, kana ditemolatemola; lo yoho kyina, paka nyu tomba ma lo duniya.¹¹Kakiye, kene kekamanyandike, aha da monga la losambi la oto lele, ndjaeleka onalengo, lele loseka, kana otamanya, kana ottemolatemola, kana kanga lotengo, kana olevi, opotodi, ahande yango la sho yoho yoto. ¹²Elemi, okone, da nombosha wane wele landja? aha wane wele leteyi kehombanyu nombosha? ¹³Le wane wa landja, Zambi mbalomboshaka. nyonya akanga wa koolo lateyi wanyu .

Chapter 6

¹Omotshi lasanyu, lo saa kelende la kele la wonyande, akotoshita letondo ke akanga kashi, ndo aha letondo kekilami? ²Hanyeye da ekilami wakolombosha duniya? ndo naka oma lenyu kolommbola duniya, hanyokoko da nyu mbeta lo kilombo? ³Hanyeye da takolombosha wandjelo? ndo sho konombosha, mala efula, akambo wa lone loseno? ⁴Lo saa kelenyu la kele lakambo wa lone loseno, aleko ato wele lo kanisa ke hatshe koyango kosanyu lo kilombo! ⁵Lambota lo soni kenyu. okone lateyi wanyu koleko pamie yimba la homba teketa le analengo wande. ⁶Koko onalengo amoshita onalengo, ndo keso letondo ke wane wahetawo! ⁷Aleko ekomo lenyu da monga la kilombo amotshi lakina. lote wana wa sowanyu la kashi? lote wana watshikanyu nyosedingola? ⁸Koko nyu ketate la kashi ndo kesedingola, ndo otsha le analengo ketshenyu okone! ⁹Hanyeye da akanga wa kashi hawoto lo Dolelo da Zambi? tanyoyasengake: kanga seka, kanga temolatemola, kanga amonanyi, kanga akanga wa mbole, kanga akanga wa donyo, ¹⁰Kanga wevi, kanga akanga lomendja, kanga elevi, kanga akanga tengo, kanga apotodi, hawoto lo Dolelo da Zambi. ¹¹Ndo oma leko kekinyu, amotshi lasanyu. koko nyakasolama, koko nyakdami, koko nyakalomboshama lo lokombo la Owandji Yeso Kristo, oma lo nyuma ke Zambi keso. ¹²Tshee kele kenyu, koko tshee kema dihombo; tshee kele kemi, koko hamoyatshi nomboma la yango mwotshi. ¹³Dango dande daleko lote wotema, ndo otema lote wa dangodande; ndo Zambi akolanya omotshi oko okina. koko demba kema lote wa loseka. daleko lote wa Owandji, ndo Owandji lote wa demba. ¹⁴Ndo Zambi, lakolola Owandji, akotolola ndo sho lo kudu kende. ¹⁵Hanyeye da alemba wanyu waleko asonga wa Kristo? lakosa asonga wa Kristo, da mbatshe asonga wa kanga loseka? etale la keso! ¹⁶Hanyeye da kanga layasukanya ke kanga loseka aleko demba otoyi lande? ne da, akatama, vo vahende wakoyala demba otoyi. ¹⁷Koko kanga layasukanya le Owandji aleko nde nyuma otoyi. ¹⁸Nyolawo loseka. na pekato kikina ke tshe oto, keso pekato keleko etale la demba; koko kanga layasha lo loseka mungeka demba dande ndame. ¹⁹Hanyeye da demba danyu daleko tepelo ke nyuma kololo kele lenyu, kekanyalongola oma le Zambi, ndo kele nyu nywame kema lato? ²⁰Ne da nyakasombama la biyi da kudu. nyotombole okone Zambi lo demba danyu ndo lo nyuma kenyu, wele le Zambi.

Chapter 7

¹Lo kene kendana lakambo wakanyamandike, lemi fonyaka da aleko dimena le pam da aha nde kime odimoto.
²Koko, da mbewo loseka, oto loto ayale la wadende, ndo odimoto ayale la omende.³Omi asha wadende kene kehombama, ndo odimoto atshe popo le omende.⁴Odimoto kema la lowandji lo demba dande, koko omende; ndo woho wako, omi kema la lowandji lo demba dande, koko odimoto.⁵Ahanyu ndjanya omotshi lokina, naka aha lo mbokana letena kimotshi, kele da ndjasha lo mawombi; ko kaloya kame; la woma wa Shetani hayonyo pika aha la nanga.⁶Lambota osoku la dokanelo, hambidjisha didjango.⁷Ndeko lo nanga da apami tshee wakonge oko lemi; koko oto loto akime oma le Zambi woshasha walante, omotshi lande, okina lokina.⁸Le wane wahatatzukana ndo wadi waki eddo, lambota da aleko dimena da vo tshikala oko lemi.⁹Koko naka wakohomba ndjakime, watshukani; ne da aleko dimena tshukana tondo ke tshumba.¹⁰Le wane wambotshukana, lambota, aha lemi, koko Owandji, da aha odimoto sekana la omende¹¹(naka ambokakitona, akite aha tshukana kana okani la omende), ndo aha omi mbitshanya wadende.¹²Le akina, aha Owandji, lemi keta: naka onalengo aleko la wadi lahetawo, ndo ambolanga kita lande, ahande mbotshanya;¹³Ndo naka odimoto aleko la omi lahetawo, ndo ambolanga kita lande, ahande mbitshanya omende.¹⁴Ne da omi lahetawo mbedamota la wadende ndo wadi lahetawo mbedamoka oma le onalengo; lo yoho kyina, ana wanyu wotoyalu mindo, koko kakiya waleko ekilami.¹⁵Naka kanga lahetawo amboseka, asekani; onalengo kana osekaseka hawotone laso. Zambi akatele da sena lo kii.¹⁶Ne da eyaye, odimoto, naka okoshimbe omeye? kana eyaye, omi, naka okoshimbe wadeye?¹⁷Paka, oto loto oni oko yema yakawosha Owandji, oko leta lakandalongola oma le Zambi. okone lambolamwe le kanisa tshee.¹⁸Oto omotshi akelame ambodjamaka kumbini, atshikale la kumbini; oto omotshi akelame kokumbini, aha nde mbidjama kumbini.¹⁹Kumbini kema yango, ndo kokumbini koyango, koko endelo ke wadjango wa Zambi kele tshee.²⁰Oto loto atshikale lo yoho nye yekinde lo saa kekandelame.²¹Okemale olekoko fumbe, toyahenyahenyake; koko naka we koka ndjala la lotshungo, tana daso.²²Ne da fumbe lakelame oma le Owandji amboteho le Owandji; popo, oto la lotshungo lakelame fumbe le Kristo.²³Nyakasombama lo beyi kudu: tanyoyalake fumbe yato.²⁴Oto loto, analengo, atshikale letondo ke Zambi lo yoho yekinde lo saa kekandelame.²⁵Lote kene kendana la wabikira, lemi kema la didjango d'Owandji; koko lambosha lokani, akamalongola oma le Oawndji ketshi da ndjala ombetawodi.²⁶Enda okone lambedika dimena, lote wa tena da kudu dambosukana: aleko dimena le pam da ndjala okone.²⁷Ombotshangana lodimoto, tonake pembola osanga ako; hotshangani lodimoto, tonake odimoto.²⁸Naka ombotshukana, we kema la pekato; ndo naka obikira ambotshukama, nde kema la pekato; koko le aso ato wakoyala la esukusuku lo demba, ndo lakalangi nyokakitola lawo.²⁹Enda kene ketami, analengo, ele etena keleko tshiki; kakiye wane wele wadi wayale oko wane wahakema laa,³⁰Wane walela oko wane wahalele, wane wa ngenangena oko wahogenangena, wane wasomba oko wane wele koyango,³¹Ndo wane wakonge lo duniya watokongeke, ne da elongi ka ne duniya lotete.³²Koko, lakalange da nyutshe aha lokeyi. kanga lahatatzukana ayakiyanya akambo w'Owandji, doho da ngenyangenya le Owandji;³³Ndo one lambotshukana ayakiyanya lakambo wa lo duniya, la yoho ya ngenyangenya wadende.³⁴Aleko popo otshikitani lasa wadi ndo bikira: kanga laha atatzukama ayakiyanya lakambo wa lo duniya, lo yoho ya ngenyangenya omende.³⁵Lambota osoku lo fayida kenyu; aha da nyonda lo djonga, da nyemba lo kene kele dimena ndo la kenyuda nyosukany la Owandji aha la mbatola.³⁶Naka oto omotshi ambenda oko kema kenemo le osekaseka wande da ndekanya mwaka wa koka, ndo oko la dihombo da mbotshukanya, enya lolango lande, hayotshe pekato; atshukani.³⁷Koko kanga lakoshi yambalo ya kudu, aha lalohetete ndo la mazowezi wa lolango lande, ndo akayadjange lotema wande da mana osekaseka wande bikira, oso oto ambotshe dimena.³⁸Okone, kanga latshukanya osekaseka wande ambotshe dimena, ndo one lahatshutshanya osekaseka wande ambotshe dimena djekaleka.³⁹Odimoto ambokelekama edja kele omende alekoko la loseno; koko omi ambovo, aleko lakoka watshukama le one lalangande; koko paka, ayale le Owandji.⁴⁰Aleko djekaleka lolo, koko, naka ambotshikala oko welende, ndjelana la lokani lami. ndo lemi lawo, lambetawo monga la nyuma ke Zambi.

Chapter 8

¹Lo kene kendana lo nyama yashawo lo ditemolatemola, shombeyaka shate shotshee taleko lo mbeya. - mbeya kena, koko kenemo kediya. ²Naka oto omotshi mbetawoka mbeya dikambo dimotshi, nde ateye oko wahombama nde mbeya. ³Koko naka oto omotshi nangaka Zambi, oso oto mbeyamaka lande. ⁴Lo kene kendana londe nyama yalambolawo ditemolatemola, shombeyaka da kotemolatemola lo duniya, ndo aleko paka Zambi otoy. ⁵Ne da, naka kokeko ato wayaele zambi, kanga lolongo, kanga lo kete, oko welende mete zambi efula ndo ewandji, ⁶Koko leso aleko paka Zambi otoy, ombotshi, omalende keya ne dang tshee ndo lende keleso, ndo Owandji otoy, Yeso Kristo, omalende kele dang tshee ndo omalende keleso.⁷Koko mbeya nye kema le ato tshee. ato amotshi oma lo yoho wafonyawo lokina ekishi, waleko londe nyama oko woshasha wa dikishi, ndo mbeya yawo, yele wodu, yamboto mindo.⁸Aha yango yande ketosukanya la Zambi: naka taleko lo dile, sho kema la yango lokina; naka sho hatodile, sho kema yango ya minya ⁹Nyoshi yambalo, koko lotshungo lanyu latoyalake oko divi da wodu le akanga wa nende. ¹⁰Ne da, naka oto omotshi kenaka, we oleko la mbeya, kita lo mesa lo tepelo kemotshi da ditemolatemola, aha la mbeya, lende kele wodu, hawowela yango yande nyama ya woshasha ya temolatemola?

¹¹Ndo okone kanga wodu akovo lo mbeya yaye, onalengo lele Kristo akavu! ¹²Lo sambisha yoho yahakoke le analengo, ndo kota mbeya yawo wodu, nyaleko tshe pekato le Kristo. ¹³Dako dele, kana yango yande yamboshangaza onalengo, hamole nyama, kele handjoshangaza onalengo.

Chapter 9

¹Lemi kema ohuru? lemi kema Otomamai? lemi komena Yeso Owandji waso? nyu kema lotomu lami le Owandji?
²Naka le akina lemi kema Otomami, ndeko lenyu; nyaleko djembetelo ya lotomu lami le Owandji.³Keso kele ekombo kemi le wane washita. ⁴Nyu kema la mamulaka wande ndo noo? ⁵Nyu kema la mamulaka da tsho laso osekaseka lakoka ndjala wadeso, oko watshee Atomami akina, ndo analengo w'Owandji, ndo Sefa? ⁶Kana dimena, onde lemi leme ndo Barnabasi sho kema la mamulaka da tumika poo?⁷Na oto latumika lotomu lakidjeshi lakuta wande ndame? ele osongo wa vinyo, ndo hale olowa wande? ele olami wa ngombe, ndo hano diwele da ngombe?
⁸Aso akambo watami, waleko paka lale oloyi wato? olembé hateketa ndo lote waso akambo lokina?⁹Ne da akandikama lolembe wa Mose: we hahombe diha ngombe lo saa ke menande mbeku. Zambi ndjakitshaka lo soyi da ngombe,¹⁰Kana teketaka mala otoy i lote waso? mete, lote waso kekandandikama kanga lakamba pombaka kamba lekongamelo, ndo kanga lamena mbeku mena lekongelo da pata. ¹¹Naka sho takone lasanyu dango da lo nyuma, onde dikambo da woke naka sho muna dango danyu letena.¹²Naka akina tsheka one mamulaka lenyu, aha lokongo diko lesa da kitshe? koko sho kema la mamulaka wako; lokongo, taleko lo sowa shotshee, kele aha tonga didjima lo lokumu lololo la Kristo. ¹³Nyu hanyeye da wane wele la tomu ya lozambi ndeshamaka lo tepelo, wane wa lo pango pataka lo pango yako yangendangenda?¹⁴Popo lokina, Owandji akasha wane wa sambisha lokumu lololo da sena lo lokumu lololo.¹⁵Lemi, lemi hasungani la mamulaka wako, ndo aha kele da nomba lote wami kendikami okone; ne da lemi nangaka dimena davo tondo ke mena ne dikambo da lotombo. ¹⁶Naka lambosambisha lokumu lololo, aha lote wami dikambo da lotombo, ne da dihombo dambombaheme, ndo mananu lemi naka hasambisha lokumu lololo!¹⁷Naka ndeko lotshe loetema wa dimena, ndeko la mdipo; koko naka ndeko lotshe la lolango lami, aleko wotsho keyaendjami. ¹⁸Na madipo wami okone? da mbisha lo bure lokumu lololo lasambishami, aha lemi nomba mamulaka wami wa mubiri wa lokumu lololo.¹⁹Ne da, kanga wele mi ohuru letondo koto tshee, lakayetshe okambi woto tshee, kele da pata leemba lefula. ²⁰La ase Yuda, latshi oko ose Yuda, kele da pata ase Yuda; la wane wlee leese kolembe, oko leese kolembe (kanga wele mi kema leme leese kolembe), kele da pata wane wele leese kolembe;²¹La wane wele kema lolembe, oko kowolembe (kanga wele lemi hahombe olembé wa Zambi, wele mi leese kolembe wa Kristo), kele da pata wane wele kema lolembe.
²²Letshi ohodu lehodu, kele da pata ehodu. lakayakonya lotshee lewo votshe, kele da mbitsha lo yoho tshee amotshi. ²³Ndeko lotshe lote wa lokumu lololo da ndjala leko.²⁴Nyu hanyeye da wane walawo lo seke ndawoka vo tshee, koko oto otoy i kokolekaka? nyolawo lo yoho ndeka. ²⁵Wane tshee walo ndjaewolaka lo yoho tshee ya ndjakime, ndo vo tsheka da pata dembo da rushwa; koko sho, totshee lo dembo daha rushwa. ²⁶Lemi okone, ndeko lo ndawo, aha oko kanga enginya; ndeko lo kokola, aha oko kanga lakomola lopepe. ²⁷Koko ndeko sakee laa kudu demba dami ndo ndeko lodilama dimena, la woma da lemi leme sokola, kisha sambisha le akina.

Chapter 10

¹Analengo, lahange da nyumbohe one washeso vo tshe wetshi leese ke dunge, kekawateho vo tshee lo ndjale,
²Kekawabatizma le Mose lo dunge ndo lo ndjale, ³Kekawale votshee deshi da nyuma, ⁴Ndo kekawano kopo dako dame da lo nyuma, ne da waleko lo noo noshi da lo nyuma kekatawayelaka, ndo noshi dako ele Kristo.⁵Koko efula lasawo kondjala dimena le Zambi, lote wakavu lo shenga. ⁶Koko, ane akambo wakakomi da yenza mufano, kele aha shondjala la posa ya koolo, oko wakawapate.⁷Tanyoyalake ditemolatemola, oko amotshi lasawo, oko wakandandikama: wodja wakakite dande ndo danoo; ko wakemala da ndjangenyanganya. ⁸Aha sho ndjasha lo loseka, oko amotshi lasawo wane wasyasha, lo yoho ya kawako ato midiyo hyende lasato lo loshi otoy. ⁹Aha sho pima Owandji, oko akapime amotshi lasawo, wakavu leloyi. ¹⁰Ahanyu ngunanguna, oko akangunanguna amotshi lasawo, wakadakema londjakatani. ¹¹Aso akambo wakakome da menya mufano, ndo wakandikama lo mena yaso, lesho wane wambokoma le mwisho wa miaka. ¹²Okone, le one letawo ndjala wemema oshi yambalo yako! ¹³Kanga ohemba otoy konyokome wetshi kondjala lo demba, ndo Zambi, lele kokele, kokombola danyu pembama lediko ke kudu yanyu; koko lohemba akokonge lokina yoho yambatondja, kele akanyavumidiya. ¹⁴Dako dele, anangemi wami, nyolawo ditemolatemolz. ¹⁵Lamboteketa oko le ato wele la tomba; nyolombosha nyame lo lone ketami.
¹⁶Kikombe ketshoko ketshokolaso, kema osanga wa dikila da Kristo? okate wahembolaso, kema osanga wa demba da Kristo? ¹⁷Lote aleko okate otoy, sho wane wele efula, taleko lo tonga demba otoy; ne da taleko lo tanemo sho tshee lokate wame.¹⁸Nyende ase Izariyele oko lo demba: wane wale asoyami vo kema losanga la kanga pango?
¹⁹Atami okone? omunyi wakawasokola le atemodi wa dikitshi aleko dikambo dimotshi, kana etemola temola aleko dikambo dimotshi? kema.²⁰Lambota kene kelambolawo, vo lambolaka le wendji, ndo aha le Zambi; koko, halange da nyu ndjala losanga la wendji. ²¹Hanyohombe noo la kikombe k'Owandji, ndo kikombe ke wendji; hanyohombe tshangana lo mesa w'Owandji, ndo lo mesa wa wendji. ²²Sho nangaka tonga kele k'Owandji? taleko la kudu mboleka?²³Tshee kemborusiyama, koko tshee kema dihombo; tshee kemborusiyama, koko tshee halongosola. ²⁴Aha oto mona fayida kende ndame, koko oto loto oni kene kewonyande. ²⁵Nyole kene tshee kesondjawa lo soko, aha nyunongola didjango yalotema; ²⁶Ne da kete keleko k'Owandji, ndo kene tshee kele loko.
²⁷Naka kanga lahetawo ambokele ndo we nangaka tsho, leka kene tshee kowokosha, aha landjadjange didjango da lotema.²⁸Koko naka oto omotshi ambokote: kene akashama oko woshasha! tolekake, lote wa nde akasha dako, ndo lote kene kele lotema. ²⁹Lamboteketa lokina, aha lote wa mbeya yanyu, koko lote mbeya yokina. lote wana, okone, ohuru wami wambolomboshama lo mbeya yokina?³⁰Naka lambole etshaa wololo, lote wana watesamami lo dikambo da yango yashami losaka?³¹Yala okone da nyunde, yala da nyuno, yala da nyutshee dikambo dikina, nyotshe lo lotombo la Zambi. ³²Nyotoyalake lohokohoko kana le ase Ngirika, kana le ase Yuda, kana le kanisa le Zambi, ³³Yoho yako yame lemi lokina lamboyasha lakambo tshee da ngenyanganya oto tshee, monan aha fayida kemi, koko kene ke leemba la woke, kele da vo mbika.

Chapter 11

¹Nyoyale mifano wami, oko welemi lemi leme le Kristo. ²lambonyotombola lo kene kohonyu lote wami lo saa tshee, ndo woho wayelanyu wadjango wami oko wakamanyosha. ³Lemi nangaka koko da nyumbeya da Kristo kele owandji woto tshee, pami kele owandji wodimoto, ndo Zambi kele owandji wa Kristo. ⁴Pami tshee kelomba kana ke tabiri, ote kombama, halenya owandji wande. ⁵Odimoto tshee, lokongo, lalomba kana la tabiri, ote hwe, halenya owandji wande: aleko oko akanya divo. ⁶Ne da naka odimoto hakombo ote, ko nde pembola divo. oko aleko soni le odimoto da ndjala la divo pembo kana minya divo, ayakombe. ⁷Pami hahombe ndjafe ote, lote wa aleko mufano ndo lotombo la Zambi, koko odimoto aleko lo lotombo la pami. ⁸Okone, pami kotomba oma le odimoto, koko odimoto kekatombé oma le pami; ⁹Ndo pami kotongma lote wodimoto, koko odimoto akatongama lote wa pami. ¹⁰Dako dele odimoto, lote wa andjelo, pombaka ladiko d'ote ndjala mufano lowandji layelande.

¹¹Mala efula, le Owandji, odimoto kema naka aha pami, kana pami aha odimoto. ¹²Ne da, yoho yako yele odimoto akatombé oma le pami, yoho yako pami aleko oma le odimoto, ndo tshee ndjakaka oma le Zambi. ¹³Nyolombosha nyu nyame: aleko dimena dodimoto nomba Zambi aha diha ote? ¹⁴Andja vame hanyofundisha da aleko soni le pami mboda divo detale, ¹⁵Koko aleko lotombo le odimoto da ndjala la divo detale, lote divo dakashama oko ekombo? ¹⁶Naka oto omotshi la yashita da manya, sho kema la donga, aho da ndeka kanisa ya Zambi. ¹⁷Lo mbisha nye yambalo, kene kehamatombola, lo kene ke homananyu, aha da monga dimena, koko da ndeka djekaleka koolo. ¹⁸Ndo tondo, lakoke one, lo saa kekotshanyu lo losanganya, koleko lateyi wanyu datanelo, - ndo lemi mbetawoka yema tshiki, ¹⁹Ne da paka koyadi lokina totshimbotsimbo lasanyu, kele wane wakeni weye oko okone lateyi wanyu. ²⁰Lo saa kokone konyokotsha, aha lote wa nde deshi d'Owandji; ²¹Ne da, lo saa ketawo nde lo mesa, oto loto tateka mbosa deshi dande ndame, ndo omotshi aleko la ndjala, koko okina aleko lolevi. ²²Nyu kema la vudu da nyunde ndo noo? kana nyumonyolaka kanisa ke Zambi, ndo nyutsheka soni le wane wele la koyanga? omoneyoye? lakonyotombola? hamotombola? ²³Ne da lakalongola le Owandji kene kekamanyofundisha; kene kele Owandji Yeso, lotsho wone wakawotowe, akoshi okate, ²⁴Ndo, kisha tshokola, akate, ndo akate: one lele demba dami, dambohakanyema lote wanyu; nyotshee okone lo mboho yami. ²⁵Yoho yako yame, kisha ndende la dikolo, akoshi kikombe, ndo akate: kene keleko daka doyoyo lo dikila dami; nyotshe okone lo mboho yami lo mala tshee ko nyonokaka. ²⁶Ne da mala tshee konyonokaka one okatek ndo kene kikombe, kanyoteketake nyoyi k'Owandji, polo ndolondoya. ²⁷Dako dele kanga lole okate kana noo kikombe k'Owandji aha lananga, akolombola lo demba ndo lo dikila d'Owandji. ²⁸Oto loto okone ayaewoya ndame, ndo okone ale okate ndo noo kikombe; ²⁹Ne da one lale ndo noo aha kaniya demba d'Owandji, londe ndo no kilombo kende ndame. ³⁰Lote wako kele lateyi wanyu efula kehodu ndo ase hemo, ndo leemba wakavu. ³¹Naka sho shwame ndjalombosha, hatolomboshama. ³²Koko lo saa kotolomboshama, takotolama le Owandji, kele hatoyohukumiwa la duniya. ³³Okone, analengo, lo saa kehomanyu lo deshi, nyokongani amotshi lakina. ³⁴Naka oto omotshi aleko la ndjala, ale lekande, kele hanyoyohomana da ndjosa kilombo lenyu. lakolongosola akambo akina lo saa komokoma.

Chapter 12

¹Lo kene kendana la weshasha wa numa, halange, analengo, nyu kosa mbeya. ²Nyumbeyaka nyate, lo shii yakinyu apagani, nyakayatshike nomboma la dikishi dahateketa, oko wakanyalomboma. ³Dako dele lambonyote koyango, naka amboteketa lo nyuma ke Zambi, hate: Yeso kele kyoko! ndo ko oto lata: Yeso kele Owandji! naka aha lo nyuma k'ololo. ⁴Aleko weho efula wa weshasha, koko nyuma ele otoy; ⁵Weho efula wa lolombo, koko Owandji wako otoy; ⁶Weho efula ya tomu, koko Zambi keko keme kekamba tshee le ato tshee. ⁷Koko, le oto l'oto enamelo ke nyuma tanemoka lo dihombo d'oto tshee. ⁸Okone, le one latanelo la nyuma oteketa wa yimba; le okina, oteketa wa mbeya, oko nyuma keko keme; ⁹Le okina, mabetawo, lo nyuma keko keme; le okina, woshasha wekonywelo, lo nyuma keko keme; ¹⁰Le okina, woshasha wa menya ahindo; le okina tabiri; le okina, tshunguza tokani; le okina weho w'eteketa; le okina gewuza eteketa. ¹¹Aleko otoy wako wa nyuma keme ke tshee akambo, mbahakanya le oto l'oto lo yema lande oko walangande. ¹²Ne da, oko wele demba otoy ndo asonga efula, ndo oko wele asonga tshee wa lo demba, kanga wele lofulu lawo, waleko lo tonga demba otoy, okone woho wako welende ndo le Kristo. ¹³Taleko laa sho tshee, okone, takabatizama lo nyuma keko keme, da tonga demba otoy, kaanga Yuda, kana, Ngirika, kana ehombo, kana kanga lotsungo, ndo takatongama lo nyuma otoy. ¹⁴Okone demba kema la songa otoy, koko tongama l'asonga efula. ¹⁵Naka lokolo mbuta: lote lemi kema lonya, lemi kema lo demba, lotoki kema lo demba lote w'osoku? ¹⁶Ko naka toyi mbuta: lote wa lemi kema soo, lemi kema lo demba, lotoki kema lo demba lote w'osoku? ¹⁷Naka demba tshee otoyala soo, lende otoyala toyi? naka tshee eki toyi, lende otoyala ohembe? ¹⁸Keso saa Zambi akakitsha songa la songa lo demba oko wakanalange. ¹⁹Naka tshee otoyala songa otoy, lende otya demba? ²⁰Keso saa okone aleko asonga efula, ndo demba otoy. ²¹Soo hahombe mbutee lonya: lemi kema la lazima laye; kana ote mbute ekolo: lemi la lazima lanyu. ²²Koko dimena efula, asongo wa demba watanemo djekaleka woodu waleko lazima; ²³Ndo wane watedika wele kema lazima lo demba, taleko lo mbadinga la leemba la kenemo. okone asonga waso wele kema kenemo waleko lo nongola kinemo ke woke, ²⁴Koko wane wele la kinemo vo kema la lazima. Zambi a akakitsha lo demba lo yoho ya mbisha kinemo djekaleka le kanga la kalihombe, ²⁵Kele aha okakitanelo hayoyala lo demba, koko asonga wayale popo lo lotomu l'amotshi l'akina. ²⁶Ndo naka songa otoy asowa, asonga tshee wasowe lande; naka songa dimotshi ambopata kinemo, asonga tshee wa ngenengene lande. ²⁷Nyaleko demba da Kristo, ndo nyaleko asonga wande, oto l'oto lo yoho yande. ²⁸Ndo Zambi akakitsha lo kanisa tondondo Atomami, kehende Ambutshi, kesato tomanyi, kisha wane wele la woshasha w'ahindo, ko wane wele la weshasha wa konola, da saidiya, da nombola, da teketa eteketa efula. ²⁹Vo tshee waleko Atomami? vo tshee waleko Ambutshi? vo tshee waleko tomanyi? vo tshee waleko la woshasha w'ahindo? ³⁰Vo tshee waleko la woshasha wekonelo? vo tshee lo teketa eteketa w'eyoyo? vo tshee gewuzaka? ³¹Kombola weshasha we dimena. ndo lemi lokina lakokenya mboka koleki dimena.

Chapter 13

¹Saa kekamateketaka eteketa wato ndo wandjelo, naka lemi kema la kinemo, ndeko oko lokole lawana, kana oko lokombe lawana. ²Ndo saa komoyala la woshasha ke tabiri, ofundi wa lolombo tshee ndo mbeya tshee, saa kotomoyala la mbetawo tshee ke mbemba kidima, naka lemi kema kinemo, lemi kema la yango. ³Ndo saa komohaka dango dami tshee lo dango dande le ase wola, lototowa kanga demba dami da ditshumba, naka lemi kema la kinemo, keso hokimanyiya la koyango.⁴Kinemo vumidiyaka, aleko too la ngandji; kinemo hatamanyiyaka; kinemo hayaembe, halole la lotamanya, ⁵Kinemo kema la dikambo da koolo, halombe faïda, homalaka, hakanyika koolo, ⁶Nde hamamatana la kashi, koko nde mamatanaka la mete; ⁷Nde dimanyiyaka tshee, nde mbetawoka tshee, nde kongeka tshee, nde vumidiyaka tshee.⁸Kinemo havu poo. matabiri djeko la mwisho, eteketa wakishila, mbeya shishoka. ⁹Ne da shombeyaka yeema, ndo sho takotabiri yeema, ¹⁰Koko saa kele kene kokele kekoya, kene kele kema kokele kekoshisho.¹¹Saa ketshimi ona, lakateketaka oko ona, lakaniyaka oko ona, lakawazaka oko ona; saa keyami oto, lakashisha kene ketshi ona. ¹²Lelo taleko lo mena lo talatala, lo yoho ya didjima, koko laso takena elongi lelongi; lelo ndeko lo mbeya tshee, koko laso lakeye oko wakameyaka. ¹³Kakiye okone ane akambo asato kokaka: mbetawo, ekongelo, kinemo; koko kanga soleki lo vo vasato ele kinemo.

Chapter 14

¹Nyoni kinemo. nyokombole weshasha wa nyuma, koko djekaleka one wa tabiri. ²Okone, one lateketa lo nyuma hatekete ato, koko Zambi, ne da kanga oto otoy i hawoke, ndo lo nyuma ketande ahindo. ³One latabiri, tekete ka ato, mbalongosola, mbasengasenga, mbaoka kangi. ⁴One lateketa lo nyuma ndjalongosola nde ndame; one latabiri longosolaka kanisa. ⁵Lambokombola da nyu teketa nyutshee lo nyuma, koko lokina konyotabiri. one la tabiri aleko opalanga ndeka one lateketa lo nyuma, kete one akadimole, da kanisa mbolongola lo nongosola. ⁶Ndo kakiye, analengo, naa dihombo domoyala laa, naka lamboya lenyu layateketa lo nyuma, ndo naka hanyotekete lofunuwo, kana lo mbeya, kana lo taniri, kana lo esambishelo? ⁷Naka dango dahahenge da tondja doyi, oko ponge kana lokombe, haditondja awoyi wa dimena, okonde weyama kana lano lo ponge kana lo lokombe? ⁸Naka ngomo tondjaka doyi defula, naa oto loshimba taa? ⁹Kanga ndonyu, kana oma loteketa hanyosha oteketa wa hwehwe, okonde woteya kene ketaye? ne da oleko loteketa lo lopepe. ¹⁰Kanga wele efula keteketa lo duniya, koote keta woleki yimba; ¹¹Naka okone haley mana dote keta, lakoyala ehone le one lateketa, ndo one lateketa akoyala ehone ndonde lemi. ¹²Kanga ndonyu, loote waleko lo kombola weshasha wa nyuma, kanga da nongosola kanisa konanyu da dipata efula. ¹³Dako dele, one lateketa lo nyuma alombe da pata woshasha wa gewoza. ¹⁴Ne da naka lambolomba lo nyuma, nyuma kemi keleko lo dombelo, koko yimba yami tshikalaka kako hote. ¹⁵Naa ketshe okone? lakolomba lo nyuma, koko lakolomba lokina la yimba; lakemba lo nyuma, koko lakemba lokina la yimba. ¹⁶Koko, naka ombosha losaka lo nyuma, okonde one lele loloyi wato wa wodja wondetawa Amina! lo kaloya yaye ya losaka, loote wee heye kele ketaye? ¹⁷Ombokaloya losaka, aleko dimena, mbisha losaka la kyomba, koko okina halongosami. ¹⁸Lambosha Zambi losaka lo yoho ya teketa mi lo nyuma ndeka ato tshee; ¹⁹Koko, lo kanisa, lemi nangaka teketa eteketa etanu la yimba yami, kele da fundisha lokina akina, tondo keteketa midiyo dikumi lo nyuma. ²⁰Analengo, tahoyalake ana leese ke kilombo; koko la mayele, nyoyale ana, ndo, loote wa kilombo, nyoyale ato wakoka. ²¹Akandikama lolembe: oma le ato wa lo oteketa okina ndo lelomo wa angendangenda komoteketa one wodja, ndo hawomboka kanga okone, keta Owandji. ²²Koko, eteketa waleko djembetelo, aha le ambetawodi, koko le wane wahetawo; tabiri, lokongo, aleko djembetelo aha le wane wahetawo, koko le ambetawodi. ²³Naka okone, lo losanganya la kanisa tshee, ato tshee teketa lo nyuma, ndo ongendifangenda wato wa lo wodja akomboya kana wane wahetawo, hawota da nyaleko aladi? ²⁴Koko naka nyutshee tabiri, ndo oto omotshi lahetawo kana oto la lo wodja, akoka ato tshee, akolomboshama lato tshee, ²⁵Siri talotema wande tambeyama, kele, akoko lelongi, akotemola Zambi, ndo akotangaza da Zambi mete aleko lateyi wanyu. ²⁶Naa ketshe okone, analengo? saa kehomananyu, amotshi kana akina lateyi wanyu koleko osambo, olembe, ofunuwo, loteketa, gewoza, keso kete lo nongosama. ²⁷Koleko wane wateketa lo nyuma, ahande kana asato kana ndeka wateketa, oto loto lo saa kende, ndo omotshi agewuza; ²⁸Naka la gewuza kema, nyonohale lo kanisa, ndo nyoyatekete nywame ndo le Zambi. ²⁹Lo kene kendana lAmbutshi, ahende kana asato wateketa, ndo akina wolombosha; ³⁰Ndo naka okina amboka lo ofunuwo, oko la tondo onohale. ³¹Ne da nyutshee koka tabiri otoy i lotoyi, kele ato tshee weye ndo kele ato tshee wahokoko. ³²Nyuma yAmbutshi nenyaka Ambutshi; ³³Ne da Zambi kema Zambi kofukutani, koko ke kii. oko lo kanisa tshee kekilami, ³⁴Adimato wonohale lo sanganya, ne da hadjangeme da vo teketa; koko walenyake, oko wata olembe. ³⁵Naka vo nganga da mbeya dikambo dimotshi, kawombole awomi wawo lo lood; ne da kema dihombo le odimoto da teketa lo kanisa. ³⁶Onde oma lenyu kele oteketa wa Zambi kekawatombe? kana lenyu nywame kekawaye? ³⁷Naka oto omotshi ambetawo ndjala Ombutshi kana funuliwa, etawo da kele kendikami aleko didjango da Owandji. ³⁸Ndo naka oto omotshi ambonyola, onyole. ³⁹OKone, analengo, nyokombole woshasha wa tabiri, ndo ahashimba da teketa lo nyuma. ⁴⁰Koko tshee ketshehi lo dimeno ndo la kyongamelo.

Chapter 15

¹Lambo nyooohola,analengo,lokumu loololo la kama nyote,laka nyalongola,da loko kaka nya shikama,²Da loko kaka nya tshungo,naka nyu dikime kowoho wakama nyotela;woho okina,ketenyaketawo mbetawo kenyanya.³Laka nyofundisha tondo ke tshe,oko wakama kikondja,da christo akavu lo pekato yaso,wata afundelo;⁴Wakookunde ,ko akoolo loshi lasato,wata afundelo;⁵Ndo aka tombe le Cepha,ndo lee dikumi la ahenda.⁶Da shidiya,akaatombe awoto Mama tshanu ndeka,ndo akina lateyewo waleko la loseno,ndo amotshi wakavu.⁷Da shidiya,aka tombee Jake ko ndo ekambi tshe.⁸Oma lewo tshe,akatombee ndo lemi,oko omotshi lakooto lo wenyawande,⁹Dako delemi dikenda lateyi wekambi,leme hakoke da mbelame okambi ne da lakanoya Ekeleziya wa Zambi.¹⁰Lo ketshi ke Zambi ndeeko woho weleme,ndo ketshi kende oya leemi kondjala l'anyanya;etale la leko,laka kambe efula mbaleka tshe,keema aha lemi mala tshe,loko lo ketshi ke Zambi kene kele kamee lami.¹¹Naka laso,ndjala lemi,naka ndjala vo,enda kene ke sambishaso,ndo kene kekinyu la mbetawo.¹²Lawo,naka mafundisho wata one christo amboolo leedo,woho akona amotshi lasanyu mbutaka da kowolwelo w'edo?¹³Naka kowolwelo w'edo,christo ndo need kombolo.¹⁴Ndo naka Christ kombolo,mafundisho waso weko wa bule ndo waminifu wawolokina waleko wa bule.¹⁵Tanemaka taleko amenyi wa kashi latondo ka Zambi,lote talents kashi ombadimbadi la Zambi ne da aka olola Christo,loko nde ko mbolola,naka a,'edo haw'oloka kaanga.¹⁶Laso naka edo ko mboolo kaanga,Christo ko mbolo ndo nende lawo keema.¹⁷Ndo naka Christo ko mbolo,waminifu waye weko was bule,nyalekoko lokina lo pekato yanyu,¹⁸Ndo Kenda lokina wane wakavu lo lokombo la Christo waka shisho.¹⁹Naka lo loseno lako otoo dakanyiyaso lo Christo sho wele amenyi fonu lateyi ke ato tshe.²⁰Koko laso Christo ak'olo oma lo nyoyi,aleko la tondo laka mee mbolo oma l'edo.²¹Da ndjala nyoyi kekaye oma le oto,lokina oma le oto kakaye eolwelo keedo.²²Ndo loote wako tshe vokaka oko Adama,woho ako lokina tshe wakosena lo Christo,²³Koko oto looto aleko la dikila dande.Christo oko matango,ndo wane wele lo Christo,wakati wooyelo wande.²⁴Loshiya koya ekomilo,etena kayondo kaloya dolelo le one Lele Zambi ndo Papa,oma lo naanya elomboki wa koolo,loowandji ndo kudu tshe.²⁵Da pombaka nde tawala Polo ndo londokitscha atomi lese keekolo wande.²⁶Okonyanya wa mwisho lowo lanya,Lele nyoyi.²⁷Zambi,dako,akakitscha tshe lese k'ekolo wende.koko lakandateketa da tshee wakoolenya,aleko osoku da one lakanoya daango tshe honya.²⁸Ndo naka ndango tshe daka take lo nemo dande,dako dele ona namame akolenya le one laka wosha dango tshe,da Zambi ndjala le oto tshe.²⁹Naka aha okoso,okokiwo tshee wane woka otshama lo lokani la ndjala edo?naka edo hawolwe kaanga,ote wakona wa otshawo lewo?³⁰Ndo sho,lote wakona ndo sho taleko l'eten me lomu pika?³¹loshi tshe laleko lo kitshama tondo me nyoyi,leme mboto lone lelenyu lemi lo Kristi owandji wasp.³²Naka lo loseno la demba daka malosha lo nyama lowodja wa Efeso ,aha ololo weeki leemi?naka edo haw'olwe,tole ndo tono,he da logo takovo.³³Nyoto sengake:angenyi wakolo wane walanya lokewo l'ololo.³⁴Nyokaloya le nyamee,oko weeble kokama,ndo aha tshee pekato kaanga;ne da amotshi haweye Zambi, lamboteketa lo Soni kenyu.³⁵Koko omotshi mbuta ate:woho wakona weedo koka mbolo,ndo la demba dakona okokiwo kaloya?³⁶Daha ndjala la dewo! kene kooneye hongama laloseno,naka havue.³⁷Ndo wane woneye,aha demba dooto;ok woho womotshi,kana ndjala blé,naka doonilo dikina,³⁸ko Zambia aka akawosha demba,waka ndolandja,ndo lo doonilo la doonilo akasha demba ne dele dance.³⁹Emunyi tshe keema woho otoyti;koko okina waleko emunyi weeto,okina wane wa nyama ya sanga nyeyi,akina wa wafudu,akina wa see.⁴⁰Koleko lolina alemba wa lolongo,ndo alemba wa lakete; okina aleko dingadimo daalemba wa lolongo,okina alemba wa lo kete.⁴¹Okina emo dingadimo da yaani,okina dingadimo da weedi,ndo okina dingadimo da tooto;kaanga yooto tshikitana lo dingadimo da yooto kyina.⁴²Dako dele lo dolwelo d'edo,demba dako onema olanyelo;ako'olo aha l'olanyelo;⁴³Akonema la mongo,ak'olo lo lotombo;AKA onema Elise,akoolo la kudu kefula;⁴⁴Aka onema demba da nyama,ak'olo la demba d'osanto.Naka ndjala demba da nyama,kete ndjala Polina demba doosanto.⁴⁵Dako daka nda fundama:oto latondo Adamu,aki la mongelo ke loseno.Adamu Laurence akayale edimu kene ketaaki la loseno la shiika.⁴⁶Koko one lele osanto keema la tondo,eko one lele nyama;kene lele osanto Kaya la komelo.⁴⁷Oto la tondo, lala tsheema lo kete,aleko ose kete;oto Laurence aleko la l'olongo.⁴⁸Kana ndeko lakawa tshee lo kete,wele Akinana Waka tsheema lo kete,ndo kana wa lolongo.⁴⁹Ndo lo wane wakalote dedi da kete,takolota lokina dedi da lolongo.⁵⁰He da teketami,aotoami,ne da demba ndo dikila hawokoke mena dolelo da lolongo,ndo da olanyelo hawohenaki olongosodi.⁵¹Enda lane,lambonyote yoosanto:hatoovo sho tshe,koko tshe sho takokadimo.⁵²Lo Saa kimotshi lo kina dihola da so,lo lotombo la mwisho.Lotombo laka lele,ndo edo mbolo lo wenyawaha naanya.⁵³Naka pombaka da demba doolanyelo ndota ne dahakoke naana,ndo da demba da vo ndota demba dahan koke la vo.⁵⁴Naka demba doolanyelo ndota ne dahan loolanyelo,ndo da demba dahan koke la vo,laso ako kotshama dikambo da sambi daka andikama:nyoyi akadite pondjo.⁵⁵Nyoyi nyoyi,lendeleye woolo waye?Haï nyoyi lendeleye tedi keye⁵⁶Sodi ke nyoyi,aleko pekato;ndo woolo wa pekato,lele olembi.⁵⁷Koko ketshi ke Zambi kokaloye,da new malosha woolo was ndeka lombeta le owandji Yeso

Christo!⁵⁸Dako,ewoto wami wa lolango,yala loshika,aha ndjala lo fashi ke kolo,nyokakambe lololo la ololo wa lotomu la owandji,mbeya da lotomu lanyu hawokoke ndjala la anyanya lo owandji.

Chapter 16

¹Lo kele kendana la okongo loote wa ekilami, nyotsheke, ndonyu lokina, oko wakadjange kanisa ya le Galatiya.
²Oto loto lasanyu, loshi la tondo la yinga, akitshake lomamu kene kondokimo oko wele efuwelo kende, kele aha konga ekomelo kemi da ndjolola weshasha.³Ko saa komoya, lakotoma barua, da tondja etshungwelo kenyu le Yerusalem, ato wane wakanyate.⁴Naka akoka ndjala wa lemi ndja lemi leme, wakoya lami.⁵Lakoya lenyu saa komohembo otsha la Masedoniya, ne da lakohembola dale Masedoniya.⁶Mbeyaka ndjala lakoyotshikala lanyu, kana mbetsha owo lanyu, kele kanyotshinde lene omotatshokaka.⁷Halange kene mala yena latete, kokolemi kombolaka tshikala yema yashi lanyu, naka Owandji nanga.⁸Lakotshikala koko le Efeso polo le Patekote;⁹Ne da mulango wa woke ndo akoka wa dimena wambodihwe, ndo atoni waleko efula.¹⁰Naka Timote ambokoma, nyotshe tshee da aha nde ndjala la woma lateyi wanyu, ne da aleko lo tumika oko lemi lo lotomu lOwandji.¹¹Aha kanga oto otoyoi mbonyola. nyotshinde la kii, kele kaye lemi, ne da ndeko lo mbokonga lanalengo.¹²Lo kene kendana la onalengo Apolo, lacosengisengi efula da ndja lenyu lanalengo, koko hayadi lo lolango lande nde ndja kakiye; akaya saa kondopata daasc.¹³Nyokesha, nyotshikale memala lo mbetawo, nyoyale ato, nyoyatshutshuya.¹⁴Kene tshee ketshenyu ketshemi la kinemo!¹⁵Lokina didjangelo damomonyodjange, analengo. nyumbeyaka da djama ya Stefana yaleko tongo ya Akayi, ndo yakadjitowe lo lotomu lekilami.¹⁶Nyoyale ndonyu lawo otshitani wa sho yoho yato, ndo le wane tshee wa tumika lo lotomu lako lame.¹⁷Lambonganangena lokomelo wa Stefana, Fortinatisa ndo Akayikisa; wambokimanyi ya lo fashi kenyu,¹⁸Ne da wamboyokitshtakisha nyuma kemi ndo kenyu. nyeyake okone mandola nye yoho yato.¹⁹Kanisa ya lo Aziya yanyemula. Akilasa ndo Prisile, la kaniya kele lo loodu lawo, wanyemula efula le Owandji.²⁰Analengo tshee wanyemula. nyashani moyo amotshi lakina la bizu kekila.²¹Lambonyemula, lemi Paulo, la lonya lami leme.²²Naka oto omotshi halange Owandji, atshikale lokenge! Maranata.²³Ketshi ke Owandji Yeso keyale lanyu!²⁴Ndandji kemi keleko lanyu tshee le Yeso Kristo.

Galatians

Chapter 1

¹Mimi Paulo, mutume, mimi napata utume nda kwa sababu ja nabdu, lakini kwa Yezu Kristu na Vidinyambi wadimufufula ku bafu,²na banywe bakwami boo, badi na miomo na makanisa ma ba Galatia :³Uwezo na amani bya ume ninuamo kwa Vidinyambi shitu na fumu Yezu Kristu,⁴juu wadiiana ije munikindu kwa ajili ja zambi jitu, kusudi watuokae mwa kisi kinyinya kufatana na kwuvula kwa Vidinyambi-shitu, kwaje utukufu milele na milele amina.⁵Nashangaa sana lubilo kumana mwa musama jo famutambilila banywe kwa neema ja Kristu. Na mulole mangi mafundisho.⁶Kwa kwedi nda kudi jingi enjili lakini kudi bandu ba kimua dibisha banywe na mangi na fundisho masidima Kristu.⁷Lakini, itu ni malaika wandi muhubiria banywe mangi mafundiho, masidi mama matufa ubiri bashe ao ba malaika walaaniwe! Tufa jongola tangu busu, nana ulushila lungi, na bino itu mundu wamujongwela mangi mafundisho kusimi mama walaniwe!¹⁰Na bino, ngikeba na kufabutulibwa na bandu ao na Vidinyambi ? Itu ku bandu, ni kuboja shikitumikila Kristu.¹¹Na mujongwela banywe bakwami, mafundisho mambafamu jongwela ndama ku kandu;¹²sababu shidimapata kwa mundu lakini na di humbudibwa na Yezu-Kristu.¹³Mwadi uja mbunda jami ja kule kale, ambaangamiza na kuzulumu ma kanisa ka Vidinyambi,¹⁴na kwa ginsi na dinange na kuudi kudiko bezinami, ambadinange na tima dinyinya ku kukidila asidi dya ba shami.¹⁵Lakini adikundenge Vidinyambi mbi tangu ngidi muifu dya najami, na bya kunda mbila kwa utukufu waje,¹⁶bya mubulula mwana waje kwami, kusudi na mutaje kubandu banyinya bila kulola lukoba ao mulowa,¹⁷na shadibanda Yerusalem busu kuba badine bana funzi busu bwami lakini nadi kwena Arabia na ambaalukila lungi Damasiko.¹⁸Kisha mishajisatu, na kwena Yerusalem mukuimanena na Kefa ambatula mafuku kumi na matano kwaje.¹⁹Lakini, shadimana nee mwanafunzi jumo, sipokua Yakobo kulwanje na fumu.²⁰Mubi byamba muandikila, mumane, busu Vidinyambi, sikija kula manu (wongo).²¹Nadikwena lungi Angondo ja siria na kilikia.²²Lakini, shadi kukibwa kumesoma makanisa kayudea badinange na Kristu;²³ila badi ujanga baboti : owadinange mukuzulumu busundaki ubiri imani dya diangamizangeje.²⁴Aba mutukuza Vidinyambi kwa ajidi jami.

Chapter 2

¹kisha miaka kumi na jino, nadi banda lungi Yeruzalemu naBarnaba, amba bula Tito amo nami; ²Na nadi bandila kisha kumunishwa na diba jongwela mianda ja mbadi fundi shanga ba pagani, nadi jongwela bangu bandu kalunga, kwa kutina kuta mudimo wa bulele.³Lakini Tito, wadinange nami, na wadinange mu Griki, ndadilazimishwa kutairiwa. ⁴Na biebyo; sababu ja ba matima manyinya badishwela mu majele mukidi kitu, kwa kuaribisha nya jatudi najo kwa Yezu Kristu, na lukanyi lwa kututu mikisha. ⁵Nda tuadibasila nee ni fas twadi kangala ku tabia diabo kwa kusimbitika kumo dia Vidinyambi mukidi kinu.⁶Bandu kalanga bia badinange busu, nda kindu kwami, Vidinyambi ndakibenga mundu, baa bandi kalunga ndaba ba ngaza kindu. ⁷Umbadi mbadi, kumana ti nadia bidibwa kumo dia Vidinyambi kwa ba shidi kadibwa jando, bidi Petro ku bakadibwa jando, ⁸Sababu joo wabika Petelo mutume wa bakadibwe Jando, ni wa ku mbika na mimi mutume wa ba Pangani,⁹Na n'gha ambajuka mbunda ja mbadiabidibwa, Yakobo, Sefa, na Yoani, baki lolebwabidi manguzo, baki tuabila mimi na Barnaba, mbaungane nitu, kwa kwena, bashwa ku bapagani ni ibo ku bakadibwa jando. ¹⁰Abatu lazimisha bobo tu kumbuke ba suvi, ni bie biamba kita.¹¹Lakini adivaja Kefa Antioquia, nadibenga ululu, sababu wadini na bubishi. ¹²Alafu, busu bwa kufika kwa bandu baditumwa na Yakobo, wadidianga na ba pagani, na wakati wafika baa bandu, bia uma angondo, kwa kutina bataiririwe.¹³Ku tabia diaje, bangi ba Yaudi aba anja kufaama, naje barnaba bia shwela mu bunafiki bwabo. ¹⁴Kumana ti mwendo wabo wadini mbadi na kumo dia Vidinyambi, amba jongwela Sefa, busu bwa booso, kwitu bebe mu Yaudi, waishi bidi mupagani, kushidi bidi ba Yaudi, kwa kaji ukikaza ba pagani ba ishi sawa ba Yaudi?¹⁵Bashwe, tudi musuku wa ba Yaudi, nda tudi ba kita Zambi mu ba pagani. ¹⁶Bibi, mujuke nda mudimo wa sheria ufula mundu, lakini kwa imani kwa Yezu Kristu, bashwe nabo tudia amini kwa Yezu kristu, kwa kufudibwa kwa amani kwa Kristu kushidi kwa kudimo ja sheria, sababu nee njumo ndaku fulwa kwa midimo ja sheria.¹⁷Lakini, tukikeba kufulwa kwa zina dia Kristu, kwitu twadibangi bwa ba kosefu, Kristu wandinange mukulu wa zambi?, bee ndako!¹⁸Sababu, Kristu najenga bindu bia mbadi bundula, naibika munikindu wa makasa. ¹⁹Sababu ngwa sheria nadi mota kwa sheria, bibi naishi kwa Vidinyambi.²⁰Naditoobwa na Kristu, na kwitu na ishi, ndanyami, ni Kristu munda naishi na imani kwa mwana wa Vidinyambi, wadi kunvila na kuji hana ùunikindu juu jami. ²¹Shakubenga mbunda ja vidinyambi, sababu kuitu haki, jikipatikana kwa sheria Kristu kumbe wadi mota kwa bulele.

Chapter 3

¹O bagatia, bakose lukanyi! ni nani wa mu sesa, banywe badi na chapa ja Yezu kristu wadi toobweshwa. ²Mumane bobo kiambakivula kumwata kwin: Mwadipata tima dilwele ngwa mudimo wa sheria, ao kwa ku ubiri imani? ³Mwa kosa lukanyi? kisha kuanja na tima dilwele, mukivula mawe na lukoba. ⁴Mufa toobweshwa bulele Kristu kila mara mbulele. ⁵Jowa Kimuabilia tima dilwele, na kimutela bilwanyi, kibika kwa mudilo wa sheria, ao kwa ku ubiri imani? ⁶Bidi Ibrahimu wa di sadiki Vidinyambi, wadi staidi haki, ⁷Mujuke kumbe ti baba badi na imani ni bana ba Ibraimu. ⁸na bikwinyimo, biakisha ti Vidinyambi uba abila ba pagani haki kwa imani, na kutangaza busu abari kwa Ibrahimu: Kwobe bibulu bioso bi barikibwa! ⁹kwa biebya booso bisadiki ba barikiwa aamo na Ibrahimu mundu wa imani. ¹⁰Sababu baba baambatane na mudimo wa sheria mbokose lazi; sababu nyikunyinibwe: Joo wooso shikilola biki kuinyinwa mu buku dia sheria mu laaniwe na kubi tumikisha. ¹¹Nee jumo ndena haki busu bwa Vidinyambi kwa sheria, je ni ukwedi, sababu jikibojobwa: Wa haki wa ishi kwa imani. ¹²Alafu, sheria ndajikile imani, lakini jowa ubika bindu biaje uishi kwa biebya. ¹³Kristu wadi tuula ku laana ja sheria, na kwibika mulaanifu juu jitu sababu ji kunyibwe: joo woso kisungidika ku mutu mulaaniwe. ¹⁴Bibi baraka ja Ibrahimu jadiva kwa ba pagani, kukamidibwa na Yezu Kristu, tupate kwa imani tima dilwele diadini haidi. ¹⁵Ba kwami (najakula bu mundu), mipango jijajija, japo ja mundu, ndajikibadirishibwa na ndakudi mundu u ongoza. ¹⁶Ila agano diadi ebwa kwa Ibrahiū na lutundu lwaje, kushidi lutundu lwoso, bidi ja dini jivudile, lakini jumo na lutundu lwaje, nda kwa Kristu. ¹⁷Mukimana mbiamba uja, mipango ji kamidishwe tangu kale na Vidinyambi, ndaja kufutwa na agano ja sheria javaa n'gh mu miaka mia jina makumi masatu nyuma. ¹⁸Sababu kitu bujane buava ku sheria, nda buve ku agano, lakni ni agano dia Vidinyambi kwa Ibrahimu dia muabila zawadi ja mbunda jaje. ¹⁹Kwa kaji basi sheria, kwa kumanisha makosa, mpaka iva lutundu lwa haidi jadi tangaziwa na ba malaika, kukidila diemo. ²⁰Alafu, Diemo nda diemo wa jumo, sasa Vidinyambi jumo. ²¹Sheria jidi mbadi na agano ja Vidinyamb? maanu, ti ku diebwa sheria ji kituabilo buzima, haki java kwedi ku sheria. ²²Lakini bikwinyino mbifaame sababu j zambi, sababu haidi dia ebwe kwa imani kwa wwyezu Kristu na ba kisadiki. ²³Busu bwa kuva kwa imani, twa ndini bafungwa ba sheria, kwa kudindila kumanishwa kwa imani. ²⁴Bibi jadini bidi kilongozi kwaku tu shwala kwa Kristu, bibi tu amuribwe kwa imani. ²⁵Ava imani, ndatudi lungi mu uwezo wa kilongozi. ²⁶Sababu ndatuteni booso bana ba Vidinyambi kwa imani mwa Yezu Kristu. ²⁷Booso, badi ungana na Kristu kwa ubatizo, mbavale Kristu. ²⁸Ndakudi wala mu Uaudi wala mu Griki, ndakudi wala mutumwa, wala mundu bulele, ndakudi wala mwamulume, wala mwamukazi, sababu mudi booso jumo kwa Yezu Kristu?

Chapter 4

¹Itu kwa kujana kidimwana mulenge naa boja nda dimbadimba na mwiika, ne wa tuula mukulu wa byooso; ²Ila udi asi ja uwezo ja badi mu dindila na ku kumu languja mpaka wadi bikibwa na shaje.³Na bashwe, kwa jakadi jeja namuna, atwa dinange balenge, twadinange asi ja bwika bwa bindu bya Dunia;⁴Lakini, adifika wakati, Vidinyambi wadi tuma mwana waje, butuka kwa mwamukazi, asi sheria .⁵Kusudi waba kombole badi asi asheria ili tukapokelewe bidi bana.⁶Na kwa sababu mudi bana, Vidinyambi wadi tuma munda mwa matima miitu tima dia mwana waje, jiki jaba: Abba! taata! ⁷Na bibi ndudi lungi mwika, lakini mwana; itu udi mwana, udi byakadi byebya mujaane kwa lukwa lwa Vidinyambi.⁸Kalekale, nda mwadi mujuka Vidinyambi, mwadine vubila miungu ji shidi miungu kwa umbile jaabo; ⁹ Na n'ghanga mufa mujuka Vidinyambi, ao mwadi judikanana Vidinyambi, jika namuna mwa alukila bindu bizaifu na bishiki faa, kwa muki vula kungi kwibika asi?¹⁰Muki lola mafuku, myango, wakati na myaka! ¹¹Ngi tiina ku tumka bulele kwa ajidi jiuu.¹²Muume bidi mimi; sqbqbu mimi byakadi bebya ndidi bya mudi baanywe. Ba kwami ngiba sihi. ¹³Nda mwadi kunda ne bubi bubumu. Muki juka titi jadinange juu ja uzaifu umo wa lukoba mbadi ba languja injili kwa mara ja kwanza. ¹⁴Na mwadi elekebwa kwa ajili ja lukoba lwami, nda mwadi manisha ku ngimbidiaka ao kunjukia; mufaku ngadibiza bidi malaika wa Vidinyambi, bidi Yezu Kristu.¹⁵Kudi kuni ku languja kwa buja bwinu? ngi shuhudiq titi jadi wezekana, mwandi itukula meeso na ku umba emo. ¹⁶Shiteene mundu munyinya kwa kumu jongwela kukuini¹⁷Kui tolea kwa badi nako juu jinu nda kuuja, ila baki vula bamu undishe kwitu, i kusudi muume na kui tolea juu jabo. ¹⁸Mbya buumi ku uma na kuitolea ku kidi kya buumi na kwa wakati wooso, na kushidi wakati bobo wandi mukidi kiiuu.¹⁹Bana bami, ju jinu ngi uja lungi ki sumana kya ku butula, mpaka Kristu wa teebwe munda mwinu, ²⁰ngi vula kuuma a lukondo lwinu, naku fuulula maja kwilo, sababu jidi najo juu jinu.²¹Mu jongwele,banywe bakiva kuuma asi a sheria, nda muki uja sambu. ²²Sababu jadi kwinyibwa abrahamu wadine na bana babidi, jumo wa mwamukazi mwiika, na jungi wa mwamukazi uhuru. ²³lakin wa jo mwamukazi mwika wadi butuka ki lukoba, na wajo mwamukazi uhuru wadi butuka kwa kulaibwa²⁴Bye bindu bibi ndushiba; sababu baa babakazi ni patano jibidi. dimo dia ngulu sinai, jiki tanda kwa buika, ni agai, ²⁵Sababu, ni ngulu Sinai ku baharabu, na jiki dingana na yeruzalemu ja sasa jidi mu buika amo na bana baje.²⁶Lakini Yeruzalemu ja juulu jidi buhuru, na ninajitu; ²⁷Sababu jadi kwinyibwa: Seelela, bebe kin'ganga bebebshiki butula! Andika na ubaaje uja, bebe shadi teeneja kisumwa kya ku butula! Sababu bana jowa wadi samibwa bitula bavudile kukila bana ba jowa wadi selebwa. ²⁸Kwinu, ba kwami, bidi Isaka, mudi bana ba kulailwa; ²⁹Na byakadi byebya jowa wadi butuka kilukuba wadine muku tobwesha jowa wadi butuka kitima, ni bye ba bidi lungi akadi ano.³⁰Lakini mandiko maki boja bini? Janga mwika na mwana waje, sababu mwana wa mwika ndaku jana amo na mwana wa mwamukazi mu lailwa. ³¹Ni maana, ba kwami, nda tudi bana ba mwika, ila ba mwamukazi mu lailwa

Chapter 5

¹Kristu wa tula uhuru kusudi tuume kwedi bau,ine na nda muisama lungi batumza: Basi mimi Paulo na muboja kishela jando, Kristu nda kuba faidia bandu kindu.³Nami na muhakishila lungi ti jo kishela jando kifata sheria ja Atene. ⁴Mwa kwisamena na Kristu, banywe boso ba kivula sambu munda mzq sheria banywe ba kivula ku talala mu imani.⁵Ku bashwe, ni imani dya tu kidindila kwa tima, kitumaini, kya sheria. ⁶Sababu, kwa Yezu Kristu, ku shwela jando, na kusidi kushwela jando ndakudi kya lazima lakini, imani dya tu dindilana kutenda kwa kuvula. ⁷Mwadi kwena nami bya bumeni nani wadi muzikila kwa ku tii kwa ukwedi? ⁸Bi bashwawishi nda bya diva kwa jo ki mutambila!⁹Chachu ji nyenene jiki aisha kidonge kyoso. ¹⁰N'gina kye kitumaini kwinu. munda mwa Fumu wamu sikija lungi lakini joki mu aribisha nee wamuswadila magumu.¹¹Lakini mimi, ba kwami, itu ngidi hubiri bandu bashwele jando, kwa kaji ngi zulumie na binoni kuboja? machukizo ma musalaba mandi katushibwa! ¹²Ba bakita mushu mukidi kinu bakatushibwe ni afazali!¹³Ba kwami, mufatambilwa kwa kuwa mutule huuru winu nda utula wa kuta bia mukivula lakini mutumikiane kwa ku ivilena. ¹⁴Sababu kila sheria ji kirebwa munda mwa kumo na mudidi wi vula mu kyobe bidibe muni kindu. ¹⁵Lakini, mwai smena, kuidijena banywe kwa banywe, mwi kengejеле kusudi nda mufainadibishena banywe kwa banywe.¹⁶Basi na mujongwela, musumuke kufatana na tima dijadija na nda mwa kutimiza makusudio ma ngoba jinu. ¹⁷Sababu lukoba luna matamanivu masidi sawa na tima dina makusudio masina lukoba . Mbaisamene ibo kwa ibo kusudi nda muta biebya mukivula. ¹⁸Itu mwa ongozebwa na tima nda mudi azaa sheria.¹⁹Bitendo bya lukoba bikimanikwa, masenga, biko, binu binyanya na kuisamena, ²⁰Byenda, kitabala, buti, bosha kuisamena na madini, ²¹Mukono, kukolwa, kudia kuvudile na bindu na bindu bikifanana, na muboja busu bidi bya mbadi mujongwela lwa busi ti bandu bakita bibya nda bakumana bukulu bwa Vidinyambi.²²Lakini madipo ma tima dijadija, mapendo,kuivulena, kutalala uvumidivu, ²³Sheria naji kibenga bye bindu. ²⁴Ba badi na Yezu Kristu badi tungitu ngoba jabo na tamaa na matamanivu mabo.²⁵Itu twa tula na tima dijadija na kusumuka na tima dia Vidinyambi. ²⁶Nda tu tina mbunda ji nyinya jishina faida. Mu kwikambujena belele bashwe bani kindu wala nda tuimanijena.

Chapter 6

¹Ba kwami, ti mundu jumo manikwa na kosa, banywe ba tima,mumulange kwa tima dia upole, mwi lole na banywe, nda muona na banywe mu kishawishi. ²Muikatujene mizio bamo kwa bangi, na bie mutimiza sheria ja Kristu.³Ti jumo wainazania kuuma kimo kindu japo nda kiindu, wai kosesha munikindu. ⁴kila jumo wa lole mudimo waje, na n'gha waibande mbunda ije munikindu, na kushidi kwa jungi; ⁵Sababu kila jumo ukatula muzio waje munikindu.⁶Jowa kifundishibwa, waa bane mapendo na mwadimu waje. ⁷Ndaba mubembela: Vidinyambi. Ndiki seebwa. kiki kuna mundu, kiku vuneje. ⁸Kikuna mu adi dia bukosefu, wi vuna ukosefu ni uaribivu, lakini kuna kwa tima dilwele wi vuna tima dia uzima wa milele.⁹Ndatuchaka kutenda mema, sababu tuvuna wakati wa sa sawa, kwitu ndatu kiisamena. ¹⁰Kwa biebya, mu wakati tunawo, tute buema ku booso, hasa kuba kwitu ba imani.¹¹Mulole jike miandiko jikata ja mba di kwinya na kuboko kwami. ¹²Baba bakivula kuipendekeza ku mianda ja lukoba, bakivula ku mukola jando ndabapa aululu kwa lusalaba wa Kristu. ¹³SAbabu batahiribwe ibo ndaba kilola sheria; lakini bakivula mutahiriwe, ba pata mbuda ku ngoba jinu.¹⁴Mimi shikivula ku imanisha, ji shidi bobo kwa musalaba wa Fumu Yezu Kristu, kwa ji zila kisi kia toobwa kwami! ¹⁵Kialazima, nda jando ao kushidi lakini mundu mupia. ¹⁶Amani na lukwa ku baa booso bi londa fata kaka kanuni na Izraeli ja Vidinyambi!¹⁷Nee jumo nda nsubuka lungi, sababu navala lukoba lwa Yezu. ¹⁸Ba kwami, ngivula mbunda ja Fumu witu Yezu kRistu ja tule mu matima minu! amana!

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo na Silvano, na Timoteo kwa kanisa dia watesalonika, mukidi mwa Vidinyambi shitu na kwa Fumu Yezu kristu:Neema na salama ja mufikile!

²Busu bwa Vidinyambi na shitu witu. Twa kumbuka imani jiiyu jidi na matendo. Na mapendo minu maki sumbuka kwa kazi. na ma tumaini minu madi usabiti kwa Fumu Yezu kristu.⁴Tuki juka, ba kwitu ba penzi ba Vidinyambi, badi sobolebwa, ⁵Twa mutangazila enjili jitu nda kwa mianda bobo, ila kwa matendo ma bukome na ku tenda kwa tima dilwela kwa kua faida divudile mukijuka kabisa tufanange kwinu na dikee tabia kwa ajili dinu.⁶Na banywe badikindu, baki pokea makumo mukidi mwa mateso ma vudile amo na kyanya kya tima dilwela, ⁷Bibi mufuluka mufano kwa banywe booso mukidi ma Makedonia na mikidi mwa Akaya.⁸Kwa sababu ku unduka kwinu kumo dia Fumu dia lumba nda mukidi kya Makedonia na Akaya bobo, ila habari dia imani dinu kwa Vidinyambi dia mwangala kila buwa, na sinda lazima bashwe tuja kule mianda lungi. ⁹Sababu badi saya kwa maana ibo benikindu batangaza abadi ditu bya twadi pokea atwadiva kwinu na bia mwasina ibada bia tushimbila na ku ongokela kwa Vidinyambi, kwa ku sama tushimbila na ku tumikila Vidinyambi mumi wa ku kwini. ¹⁰Na kukidila mwana waje, ku undukila ku mbingu ni Yezu wadi fufudibwa ku unduka ku bafu, ni utu okowa mukidi kya asira divanga.

Chapter 2

¹Mukijuka banywe badi kindu, ba kwami titi kuva kwitu kwinu nda kufanange kwa bulele. ²kisha kutobwa na ku kajibwa kokwa filipo, bya mukujuka, twadiebwa mwejo na Vidinyambi, kwa ku tangaza enjili ja Vidinyambi, mukidi kya biaja.³Kumana tii maubiri mitu nda madi na kuotola ,wala niya dishidi dijadija, wala majele; ⁴ Lakini kwa kumana tii Vidinyambi fatumana bakamilifu kwa ku tuabila Enjili,kwa biibi tuki boja, nda kwa nia ja kupendeza bandu, ngwa kupendeza vidinyambi, ije ni kieleka matima mitu.⁵Ne ndumo nda tufa jakula makumo ma kumbembeleza, bya mukijuka, nde ndumo nda tufabula bindu kwa kufaama, Vidinyambi mushaidi witu.

⁶Nda tufaa keba mbunda ku bandu, ni ngwinu, ne ku bandu bangi, nasi tiitwadinee na mwejo na bukulu bidi mitume ja kristu⁷Lakini tufanange batame mukidi kinu. Bidi naje na bana biki kwaje bya bumi bana baje, ⁸Ni byebe twa kivula, kwa mapendo mitu kwinu nda kwa kumu abila bobo Enjili ja vidinyambi, lakini na bumi kwitu bwoso, kwa kumana tii nda mutene bavulwa bitu. ⁹A bakwami mukikumbuka, mudimu witu na tubu ditu bufuku na juba mukidi mumudimu, nda tuuma muzio kwa jumo kwa mudi, a twadi muswadila enjili ja Vidinyambi.

¹⁰Banywe mudi bashaidi na Vidinyambi udi byakadi byebya, bya twadi nange kwinu banywe badi amini na lwendo luja luja lushidi na kosa na shidi ja kutatukila. ¹¹Mukijuka bya buni tii twadi uma kwinu boso badi biki uma shaje na bana baje, tuki musii, na kumuabila, ¹²tima na kumuadja musumuke biki vula Vidinyambi, kimu tambila ku bukulu bwaje na kumbunda kwaje.¹³Nikwa maana tuki mu shukuru Vidinyambi kushidi ku sama, kwa kumana twadi Ebwa mwanda ja Vidinyambi dia mwadi uja kwitu, mwadi pokee, kushidi bidi mwanda ja bandu, lakini bidi mwanda ja Vidinyambi ji kitabmudimo munda mwino banywe mudi amini. ¹⁴kumana titi, ba kwami nda mutene ba kifuata mufano wa kanisa ja Vidinyambi, kadi munda mwa Yezu Kristu munda mwa Yudea, kwa kuma tii na banywe mwadi tobwa byakadi bie babidi bazinu . ¹⁵Kwa bayaudi badi mwija Fumu Yezu na mitume, badi tutobwesha na bashwe, nda bakivudibwa na Vidinyambi, ma adui na bandu boso. ¹⁶Baki tumbengela nda tuubidi ba pagani kusudi baa koke, nda ba sama kuta budi bwabo. Kwa bibi bwazi bwadi bavila.

¹⁷Kwitu, ba kwami kua kuuma je na banywe kimu kindi, kwa lukoba ila, nda kwa tima, twadita mwitu mwoso tumumane lungi. ¹⁸Kwa bibi twadi vula kuva kwinu asa mimi Paulo, lumo aq mara kabidi, lakini shetani wadi tubengela. ¹⁹Ni nani, udi kitumaini kitu ao kusesela kwitu ao ngata jitu ja mbunda, nda bonywe, busu bwa Fumu Yezu, lwa kuva kwaje? ²⁰biebo, banywe ni mbunda jitu na bebio kyanya kwitu.

Chapter 3

¹Kwa sababu nda tufuuba kuuma, na uvumidivu twa vula kuuma bashwe bunga Atene, ²Atwa tuma Timoteo, mu kwitu na mutumishi wa Viidinyambi munda mwa Enjili ja Kristu, kusudi wa mushikamanishe na ku mutaa tima mukwate bya bumi imani jenu. ³Nasi munda jumo nda beleka kwa kumana bitobwa n'ghanga, mukijuka baywe badi kindu titi ni byatu dibikibwa. ⁴twadi nange kwinu, twadi bajongwela tangu busu tii twipata bitobwa, kumana tii bya fika na banywe mukijuka. ⁵Kwa mana tii shifa oba kudindila ambaa tuma najuke imani jinu, mu mojo bungi djo mushawishi faa mujaribu banywe, nda tuta mudimu wa bulele. ⁶Lakini Timoteo, wa fika ku nyomoka kwinu, watu jongwela mujongo ujaaja wa imani jinu na matendo minu, na kutoboja tii muki tukumbuka bya tuki vula na bashwe kumumane. ⁷Kwa bibi, bakwami, mukidi kya magumu minu na kutobwa kwinu kwoso, twadi abwa kitulizo kya tima kwa ajili jinu, kwa kumana imani jinu. ⁸Kwa kumana tii tudi bumi, na banywe mukidi mushwe munda mwa Fumu. ⁹Nashukuru kaji na twa lushila Vidinyambi kwa ajili jinu kwa kumana kuselela kwa tudi nako kwa ajili jino busu bwa Vidinyambi witu. ¹⁰Bufuku najuba mukidi, tuki sadi kushidi kuchoka twimanene lungi na banywe tujuzi bye bikose mu imani jinu. ¹¹Na vidinyambi mudikindu, shitu, na Fumu witu Yezu, kwasaze zila ditu kusudi tubajile! ¹²Na Fumu wa ongeze patandike kwinu kwa imani jinu, ma mapendo ma twadinange namo bashwe badi kindu kwinu, ¹³Na ije waumishe matima mino maume kushidi kosa munda mwa utakatifu busu bwa Vidinyambi shitu lufuku lwa kuva kwaje Yezu Fumu witu na batakatifu baje boso.

Chapter 4

¹Kuwa bebya, banywe bakwami, kwa kumana mwadi jebwa na bashwe namuna ja mukupasha ku sumuka na kupendeza Vidinyambi, na ni byebo bya mukita, tuki mu uja na kumu sii kwa zina dya Yezu Fumu musumuke na mwene busu. ²muki juka, kwa bie bya , kuji kaji na zila, malawo ma twadi mwabila ku luba lwa Fumu Yezu.³Bie bikuvula Vidinyambi n butakatifu buini mubenge masenga, ⁴Kila mundu winu wajuke kubula lukoba lwaje munda mwa utakatifu na heshima. ⁵Kushidi kubudibwa na tamaa dia bubi dikita bapangani ba shikijuka Vidinyambi; ⁶Nda kuuma mundu kimutela mukwaje maboja na kumubembela ku mianda, kwa kumana tii Fumu ije mweni kindu nikiva na kisasi ku bandu byoso bya twadi jongwela tangu kale na kuba akikisha.⁷Kwa kumana tii Vidinyambi nda fatutambila tutebio kwa biko! ila kwa kutakasibwa. ⁸Kwa bibi joo kibenga bye bitaa nda kibenga mundu ila Vidinyambi, kimwabila banywe tima dyaje dilwele. ⁹Na bie bikilola mapendo ma bunduku nda muuna kindu kya kumu andikila; kwa kumana kindu tii banywe badi kindu mwadi fundishwa na Vidinyambi mwivulene, ¹⁰Na bye ni bya kimubatela ba kwinu boso badi kibalu byoso kya Makedonia. Lakini tuki mussii, ba kwitu muzidi kuuma munda mwa maa mapendo, ¹¹Na mujibikile mbunda dijadija na kuuma nyaa na mushurulike na mianda jinu badikindu na kuta mudimu na mabuko mino, bya twadi mulaa, ¹²Kwa bibi mwijuma na kusumuka na mwendo wa eshima busu bwa bandu badi anja bila kuvula tii munda wa baabilo kindu.¹³Nda tukivula, bakwami, mutule mukuluba kwa baa bakikesha, kusudi nda mubatumainia uchungu bidi baba bashidi na matumaini. ¹⁴Itu tuki amini tii Yezu wadi faa na kufufuka, tuki amini titi Vidinyambi wijalusha kwa mwejo wa Yezu na kwaje ba booso badifaa. ¹⁵Mumane bya tuki muboja basi biee biatuki muaja kukindila kumo dia Fumu, bashwa badi mwejo, tushale kuivileje ndata twa kutangudia baa badifa kale.¹⁶Sababu Fumu mudikindu, amri dji Elowa bwa uja dia Malaika mukulu, na tarumbeta dya Vidinyambi ku sala ku juulu na baa badifa munda mwa Kristu bifufuka busu. ¹⁷Kisha bashwebuumi, bashale twibudibwa na ibo badi mwejo, bishalanga tuuma aamo mu ngungu, kwa kukumba kana naje mu woo wakati, na ni bie bia tutula lufuku lwoso na Fumu. ¹⁸Kwa bibi mutulizane banywe kwa banywe naje mianda.

Chapter 5

¹Kwa wakati na majira, ndakudi lazima na mwandikile. ²Sababu banywe banikindu mukijukati lufuku lwa Fumu luvanaga bidi wa kwiba bufuku. ³Iboja bandu ti: Amani na salama, ni iva uaribivu kwa lulumo, bidi, kujaba bya kuki vilanga mwamukazi akubutula, na ndaba ku okolewa. ⁴Lakini banywe bakwami nda mudi mu kunyi kwa lo lufuku kumufikila bidi wa kwiba; ⁵Mudi banywe boso, bana na nuru na bana ba atoka nda tudi ba bufuku ao kunyi. ⁶Ndatulala bidi bangi, lakini tukeshe na tu ume na kiasi. ⁷Sababu ba baki lala bufuku, na ba bakilewa bakilewa bufuku. ⁸Lakini, bashwe ba Atoka, tuume na kiasi, na tuume bavale tangu ku kyadi kya imani na mapendo na kuuma na kitumaini kya wokovu. ⁹Sababu Vidinyambi ndafa kufikila dia kizi, lakini tupate wokovu kwa Yezu Kristu, ¹⁰Wadifaa kwaajili jitu, kusudi tume bakeshe, tuume tu lale, tu ishi naje amo. ¹¹Ni kwa maana, mufarikiane na mushauriane kila jumo kwa jumo bidi bya mukita kwa kwedi. ¹²Tuki muaja ba kwami kwa kuuma na matumaini kuba bakivula kati jinu, baki ongozena kwa Fumu na kumu sgauria. ¹³Muume nabo na kuivulena, kwa sababu ja bitendo byabo. Muume na amani kati jinu. ¹⁴Tuki mu aja lungi, bakwitu, mubqjongwele mubembeleze ba bwoka muume na subira ku byoso. ¹⁵Mwikengejele, kusudi mundu nee njumo ndatela mwizi naje binyinya ku binyinya lakini, mufate kila lufuku bijabija, bia ume kati jinu, na jatule ku booso. ¹⁶Muume kila lufuku na kyanya. ¹⁷Musadi kila mara bila kuchoka. ¹⁸Mushukuru kila kindu, sababu kwa luba Iwinu, mapenzi ma vidinyambi kwa Yezu Kristu. ¹⁹Nda muzima tima. ²⁰Nda muzaraunabii. ²¹Lakini, mulole, kila kindu mukwate kye kijakija. ²²Mutule mbadi na kila kye kinyinya. ²³Kusudi Jo Vidinyambi wa amani wa mubarikie ije bunga na buzima bwinu, tima, nafsi na lukoba lwa bikwe lufamishibwe lufuku lwa kuya kwa Fumu Yezu Kristu! ²⁴Jo famutambila, mu aminifu na ni witanga. ²⁵A bakwami, tu aje. ²⁶Salamu ku bandu boso badi na ngebo ja imani. ²⁷Na balapisha kwa Fumu, ti barua didy somebwe na bandu booso. ²⁸Neema ja Fumu witu Yezu Kristu ja ume ninu.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo na Silvo, na Timoteo, ku kanisa ka Thesalonika, ka Nidinyambi shitu na Fumu Yezu Kristu. ²Mwabidibwe neema na mu ume nya jiva kwa Vidinyambi shitu na kwa Fumu Yezu Kristu! ³Tukipashwa kwinu, bakwitu, kualusha lukwa lwa Vidinyambi sababu imani dinu ndiongegeke kabisa na kuulana kuinu nguungegeke kabisa. ⁴Lungi, tuna mbunda kuinu mu kanisa ka Vidinyambi, sababu ja kusikamana kwinu na imani dinu mukidi kia baba bakimutoobwesha na magumu ma muadipata. ⁵Ni alama dia maamuzi sawa ma Vidinyambi, kwa amudiwa sawa na lukanyi lwa bukata bwa Vidinyambi, bwa mukitoobweshelwa. ⁶Sababu kwedi ni aki Vidinyambi, udipa batobwe kwa baba bakimutoobwesha. ⁷Na ku muabila, bangwe batoobwe, pumuziko na bashwe, saa ji faja Fumu Yezu ku julu na malaika ba mu bukome bwaje. ⁸Mukidi kia ludimi lwa mudilo, kwa kuba abila madipizi baba basha dijukanga Vidinyambi na baba basha dijabutukanga mianga ja Fumu witu Yezu. ⁹Bia azibibwa kwa kukasika milele, mbadi na mbala ja Fumu na ja mbunda ja bukome bwaje. ¹⁰Lufuku loo luiveje, kwa kupata mbunda mukidi kia batakatifu na kurifuwa mukidi kia badimukubadi; kwe ushaidi witu kuinu wadikubadiwa ¹¹Ni kwa sababu lungi tukisadikila mara juu jinu, bibi Vidinyambi, wa mutale mu ume na tabia didigamane na vula jinu na kutimiza kwa uwezo waje, nia na kazi dini dia imani ¹²Kwa bibi zina dia Fumu Yezu dia pate mbunda kwinu, na mbunda junu kwaje kadiri ja lukwa lwa Vidinyambi witu na fumu Yezu kristu.

Chapter 2

¹Kwa bikilola makumo ma Fumu witu Yezu Kristu, na kwa ku kambakana kwitu naje, tu muaja ba kwitu, ²Ndamu zeza mu matima minu, wala ndamu kidibika; kwa mawazo ao kwa mangi makumu, ao kwa mangi ma barua bye bimu jongwela ti maniva kwitu, bidi lufuku lwa Fumu Lwa afika.³Nee jumo ndamubembela ku namuna jooso sababu kipindi kija ku asi dini kyave bangu, na kuma kuva kwa mundu wa zambi, mwana wa upotovu, ⁴Mwilwishani wa bioso biatu kitambila Vidinyambi, ao bya tukiabudu, mpaka kuuma ma kyende kya Vidinyambi, waibanda muni kindu Vidinyambi.⁵Ndamu kikumbuka ti na mujongwela bye bindu, ambadini kwinu? ⁶Na sasa mukijuka kiki muzikila, kwa ije kuvaja woo wakati .⁷Sababu bishanya bya upotevu bya anja kazi, jikiva sasa jowa kizikila wakatuke.⁸Na n'gha wa jowa mupotovu, wi motesha Fumu Yezu na pumuzi ja kukanywa kwaje,na kumuamiza kwa mwangaza waje. ⁹Na joo muovu, na bilwanya nmuna na namuna, alama na makumo ja maanu. ¹⁰Na kuva na kila namunaja maanu, kwa kuvuta baa bakasika sababu babaenga kupokea mapendo na ukwedi kwa ku fuula.¹¹Bibi Vidinyambi wabatumina mwejo bakubadi maanu. ¹²Kusudi booso bapate ukumu baa bqshikijuka, kusadiki ukwedi lakini badipendenzwa najo.¹³Kwitu bashwe, banywe bavudile ba Fumu, tukipashwa kushukuru Vidinyambi saa jooso ku makumu minu kwa sababu Vidinyambi wadi musobola tangu busu kwa utakatif wa tima dilwele. ¹⁴Ni kwa bye wadi mutambila kwa zina ja enjili, mupate mbunda ja Fumu Yezu kristu. ¹⁵kwa bibi, bakwami, ndamuangaika, mukwate mafundisho ma muadipata, ao kwa mianda jitu ao kwa bara jitu.¹⁶Bibi Fumu witu Yezu Kristu munikindu, na Vidinyambi shitu, wa dituvula na wadituabilia mbunda jaje uvumidivu na matumaini, ¹⁷Matima minu matudizane, na kuuma sawa ku midimo jija jija na mianda jilwele!

Chapter 3

¹Na mwisho bakwami mutuajile kusudi mianda ja Fumu jazidi ku bada na ja jene bunda bya jini kwinu. ²Na bashwe tuisamene muminywe ja bandu banyinya na baovu, kwa sababu booso nda badi na imani. ³Na fumu ije mwaminifu, umu imarisha na kubafamisha na jo wa majele.⁴Tuna imani kwa luba lwinu kwa Fumu itu mwita, na mwitanga bindu bia tuki mulazimisha. ⁵Fumu waongoze matima minu kwa mapendo ma Vidinyambi, na kwa shubira ja Kristu!⁶Tuki mulaa aba kwitu kwa zina dia Fumu Yezu Kristu mwisamene na mundu woso ki uma na mwendo unyinya, wala kushiri kwa mafundisho mamu fapata kwitu. ⁷mukijuka banywe badi kindu bya mukipashwa kufata sababu, ndatufaishi ninu mu fujo,mufano witu, kwa kumana titi nda tufaume mukidikinu na mwendo ubiubi. ⁸Nda tufadia bidiazi bya mundu bya bulele, lakini tufata madimu kwa kazi na magumu, bufuku na juba munyinya mu mudimo kwa kazi na magumu, bila kuabilu mundu muzio witu. ⁹Nda kwa kuboja tii nda natuna aki ja kuta banywe badikindu wo mufano wa kuwiga.¹⁰Atwa dinange kwinu twa kufata. kwa sababu atufanange di balaa kwinu, tufa muboja kwa kinyinyi, itu munda ndakivula, nda dia ¹¹twa anja kudi titi kwa mudikindu bambo badi na mwendo kudi bandu mukidi kinu, basi kivula lakini ushidi sawa, kushidi, kuta mudimo, bakitudila bia ovyo. ¹²tukibatambila baa bandu na kuboja kwa zina dya Fumu Yezu Kristu, badie bidiazi byaboo badi kindu bya bakivula kwa kuvuba mu magumu.¹³Lakini kwinu, bakwami nda muchoka kuta bijabija. ¹⁴Itu mundu nda kitii mwanda ja tukimulaa kukidila didi barua mumujuke, nda mujakula mpaka bebia bimaneje buvu. ¹⁵Nda mumulola bibi adui lakini mumujuke bidi mu kwinu.¹⁶na ije Fumuwa imani wa mwabile amani lufuku loso kwa kwa namuna joso!na Fumu wa ume na banywe boso aamo. ¹⁷Ngimu jambula, mimi Paulo kwa kuboko kwami mimi mudikindu. jeni saini diamu mabarua mami mooso, ni bi bia mbaandiku. ¹⁸Na mbunda ja Fumu Yezu Kristu ja ume ninu.

1 Timothy

Chapter 1

¹Paulo, mutume wa Yesu kristo, kwa amri dya vidinyambi mwokozi na Yesu kristo kibadilo kiiu. ²Kwa Timoteo, mwana waami wambakivula. Chemaa na lukwa na amani, kukidila kwa mwana Yesu kristo fumu witu.³Ezya bya mbadi kuzyongwela ambadini mu kwena, ambadi ku boja kulula ku Efeoso, kusudi ndababundisha mafundisho maangi. ⁴Na nda uzya mufundisho ma tushiba ta bandu maoehi di bya lazima, bu kivisha mbaka, wala na banuni dya vidinyambi jidi mu imani.⁵Kutimiza kwa amri, mapendo kunyomokela kwa tima dija dija disidi dya imani disidi kubembela. ⁶Baangi binu ituba kosa kwa jiji myandaa, ba fuluka bya kuja kula jakula. ⁷Bakitaka badimu ba sambu basikifuka byabakijakula, wala myanda jabakijimanina kwa bukome. ⁸Tukijuka tii sheria njijoao, Itu mundu udi ku zila ja sheria.⁹Twajuka titi sheria nda jaditebwa ku ku bandu ba haki. Ila ku ba bela sheria lakini babela sheria na bashaungulubwa. ¹⁰Ba Masenga bakita binyinyaa na bakijibaa bandu na ba maanu, baki lapa kwa maanu, na dingi kumo dikipatana na mafundisho maa vidinyambi. ¹¹Bidi bebya byadija kulwa na habari diaj dija dya butukufu bwa vidinyambi. Abari kiwa, wambadikwa akiba.¹²Na ohukuru Kristo Yesu fumu witu jowaa wadikumba bukome, kwa sababu wadi kuumana na bu aminifu, a bya kumbika mukidi kya ba kitumishi baajee. ¹³Mimi wadinii mu kukajaa, busu, na kotobesha na muhumine tima lakini ba dipata Reema ja kuurumuwa salama baditanga bila kujuka na kwa tima dyuumine. ¹⁴Na Rehema ja bwana witu jadijula saana amona imani na mapendo jadini munda mwa kristo Yesu, bandu booso, na titi Yesu kristo.¹⁵Kumo didi ndkamilifu na dikistaili kudipokea na bandu booso titi Kristo Yesu wadiva mu kibalo kwa kuokoa badi na zambi na mimi wa kwanza. ¹⁶Lakini kwa sababu jejaa mbadipokea Rehema. Na kwa munda mwamii wa busuu. Yesu Kristo wa manishee buvumilivu wajee wosoo, kwa mfano kwa baba booso bimuamini nyuma bapate buumii luoso. ¹⁷Kwa mfalme wa luyoso, washa kuoba kumana bu aribifu, shikimani kwa divinyambi wa lukanyi bunga bwajee, kwa tule ekima na butukufu kwa luoso na luoso. Amina.¹⁸Kanuni ka mbadiku laa, Timoteo mwana wamii, kwa bebya byadi kumo dya manabii maditangudia juu jabu na kwa didi kumoo ao makumo ma unabii ute kiaja kija kijaa. ¹⁹Watula na Imani na tima dija dija dya dibaangi badi sukumiana mbadi abaharibisha imani jaboo. ²⁰Munda mwa babaa ni kimeneo na Alexenduro, baba badi ba aana kwa shetani bafundishwe ndabakaja vidinyambi.

Chapter 2

¹Basi ngi mu manya busu bwa nyanda jooso, kwazya, ku iaja, na kuazila na kushukuru kwa tebwe na mbandu booso, ²kwa ba falme na booso badi na byeoo tushi maisha ma nyaa ,a majaa majaa ku munda mwa utawa wooso na upolee. Kulembekezyo. ³Kwa sababu didi dija dija na ku badibwa basu bwa vidinyambi mwokozi witu. ⁴Kivula bandu booso ba shookwe kuvula kujuka saana bya kwedi.⁵Kwa sababu vidinyambi jumoo boboo, na kikumbakanya bandu na vidinyambi ni Yesu kristo mundu. ⁶Wadikuona ije mudikindu bukombozi ajili ja bandu booso bui shuudiwa kwa wakati waaye. ⁷Kwa bebya na kwa jiji jumo badibikwa muhubiri na mutumee ngi jakula kweli munda mwa Kristo siki jakula maanu. Mwalimu wa mataifa katika imani na kweli⁸Basi ngi vula babaluma ba azye kila buaa batundule maboko matakatifu, kushidi kizii ao mbaka. ⁹Ngi vula bya kadibebya ti baba kazi bafalee bivalwa bya bija, na adabu na tima dya kiasi nda ba suka nywenuwala kwa Oro wala kwa lulu wala kwa nguo ja bei dyumine, ¹⁰lakini kwa matendo majaa bebya bikistaidi. ¹¹Mwamukazi wauzye bikikandi lwa mu nyaa na ku tii kwa kila kindu. ¹²Sikiabila Mwamukazi rusa lwa kufundisha, wala ku tabala Mulume lakini kutula nyaa.¹³Kwa maana Adamu wadiumbwu busu ku ni Eva. ¹⁴Na nda Adamu wadibembelwa mukazi wadi bembelwa bashwela mu adi dya kukosa. ¹⁵Lakini wiokolelwu kwa kubutula mwaana na Mtu wa dumu mu imani na mapendo na butakatifu amo na tima dya dija.

Chapter 3

¹Kumo diidi ndia kwedi: Itu mundu ukimuzio wa muchungaji, ukivula mudimo ajouja. ²Jikifaa basi muchungaji watuule bila kutatu kidibwa, mulume wa mukazi jumo, udi meeso, kitana ukadirifu, udi na tabia dilweele, kikaribiza baandu, udi tayari kwa kufundisha. ³Jikifaa wa tuule bila kutoma maluvu, bila kuta kwa ku bongola, mundu wa lukwa, wa nyaa, ukisama bindu biingi bishidi bya lukanyi. ⁴Kiji faa wa juje ku ololosha bijabija keinde kyaje, na xwate kwa kujikisha bana baaje na la tuule na uaminifu. ⁵Sababu itu mundu ndaki juka ku ololosha kyende kyaaje mwinikindu, jika ramuna wi tuunza kanisa ka vidinyambi? ⁶Nda tuula mwamini mupya, kwa kutiina ndaa banda na kibudi nda sala mu hukumu ja shetani. ⁷Ikifaa luungi wa tuule na ushuhuda uja uja ku baa ba aza, ili nda salamu buuri na mumiteo na shetani. ⁸Bashemasi naabo jiki faa ba tuule ba aminifu, bashidi banafiki, bashiki tomakukila kipimo, bashiki heba faida jinyinya. ⁹Baki kwata munda mwa timaa bishwanya bya imani na zamiri ji tooka. ¹⁰Baba jaribu baangu, na bitanga baadaye mudimo wabo, itu nda kudikya kubatatukila.

¹¹Bakazi naabo, jikifaa ba tuule baaminifu, bashidi na mazaraau, badi meeso, ba aminifu kwa bindu byooso.

¹²Bashemasi jikifaa ba tuule ba lumu ba mukazi jumu na ku ololosha bijabija bana baabo na biende byaabo.

¹³Sababu baba bakita mudimo wabo bija bija laki ibudila madaraka ma heshima, na uhakika ukata munda mwa imani ya Yesu Kristo. ¹⁴Nakukwinyima makumo maama na kibadilo kya kwena kwa udi jajaja. ¹⁵Ila ili ujuje, itu ni lowanga, kija namuna jikifaa usumuke munda mwa kiende kya vidinyambi, jidi kanisa ka vidinyambi wa bukome, nguzo na zindalalo ja ukweli. ¹⁶Na, bila mbaka, ki shwanya kwa kulonda vifinyambi ngi kata: joa wadi manika na lukoba, mu hakikishilwe na tima, wadi manikwa na malaika, wadi uvidibwa ku mataifa, wadi aminibwa mu dunia, tundudibwa munda mwa mbunda.

Chapter 4

¹Tima dya dijakula ululu titi ku mafuku ma mwisho bamo bisama imani, na kusongolebwa na tima dya kubembelwa dya mafundisho ma shetani, ²ba jakule manu kwa kubembela bakijekela matima mabo ibo badi kindu.³Bakiandika nda ba selaana badyaa, bya diumba vidinyambi, kupokea na kushukuru na badi na imani na kujuka ukweli. ⁴Sababu byooso bya umba vidinyambi, mbiija na nda kwa kukatushibwa kindu ne ngimo itu kya pokelebwa na shukrani. ⁵Sababu jooso jiki tookeshebwka kwa kumo ja vidinyambi na kwaku aja. ⁶Kwaku languja bindu biibi kuba kwoobe, we tuule mukulu mulweele wa Yesu Kristo, udi na makumo ma imani nama mafundisho majamaja mawadi fata kwa haki. ⁷Benya hadisi ja kipagani na jishidi ja lukanyi. ⁸Ita mazoezi makulonda vidinyambi; sababu ma zoezi malukoba madi faida ku bindu binyenene, ila ku londa vidinyambi kudi na faida ku biooso, kudi na kibadilo kwa maisha mamo na maa mivanga. ⁹Jeja ni kumo ja kwedi na jiki stahili ku pokelelwa. ¹⁰Tukita mudimo, na tukita bijumbu, sababu kibadilo kiitu kidi munda mwa vidinyambi wa bukome, mwokozi wa bandu booso na zaidi wa baaminifu.¹¹Jongola bindu biibi, na ubifundishe. ¹²Mundu nda zarau bu inda bwoobe; ila utule mufano kwa baaminifu, kwa kumo, kwa matendo, kwa upendo, kwa imani, kwa utakatifu. ¹³Mupaka ambivanga, ita jooso kwa kusoma, kwa kusisimua, kwa kufundisha. ¹⁴Ndu zarau zawadi didi munda mwoobe, na ja wadi ebwa kwa unabii na kuteebwa maboko na baraza ja bakulu ba kanisa. ¹⁵Ita kwa tima diooso biibi bindu, uikase bee wooso, ili maendeleo moobe ma manikwe ku meeso ma bandu booso. ¹⁶Tuula meeso juu joobe mwinikindu na mafundisho moobe zindalala munda mwa bii biindu, sababu kwa kuta byebya, wikuokoa bebe mwinikindu, na wiokoa baa baki kuudikija.

Chapter 5

¹Ndu tatkila na mwesho mununu, ila umu languje bidi taata; languja ba inda bidi ba kwoobe, ²bakazi ba umri ukata bidi ba na joobe, ba sika bidi ba kwoobe na utakatifu.³Uheshimu bafilwa ba bakazi badi kwa haki ba filwa. ⁴Itu mufilwa udi na baana ao ba jukulu, ba jifunze kuta bi lweele mu jamaa jabo banikindu, na kualushila badi ba butula kyekya kya badi pata kwabo, sababu mbijja kwa vidinyambi.⁵Joa udi mufilwe wa haki, na wadi tuula, je mwinikindu a lukondo, wate kila dilo kyaje kwa vidinyambi na wa zindalale bufuku na ku vumbidima muku sihi na bukome. ⁶Ila joa uki vula bindu bya dunia wadifakale na ukidi na bukome.⁷Ubajongwele bindu biibi, ili batuule hushidi kutatukidilwa. ⁸Itu mundu ndaki saidia baa baki mulola na zaidi baa ba jamaa jaaje, wadi sumbula imani; na ni munyinya kukila joa wadi sama zila ja vidinyambi.⁹Lufilwa mwamukazi, kwa kwinyibwa mukitabu, nda tuula na miaka jidi asi ja miaka makumi mutuba, wadinange mukazi wa mulume jumo bobo. ¹⁰Watuule na matendo majamaja, wadi lea bana, wadi karibiza baandu, wadi jwesha maulu ma batooke, wadi saidia ba suvi, wadita matendo mooso majamaja.¹¹Ndu buula ba filwa baabakazi bakidi ba inda, alikwatikwa matamaa bikuisamena na Kristo, na kuvula mbua. ¹²Na bituula na makosa makubusa shahada jabo ja kwanza. ¹³Na kwajeja, badi bavivu, bakioba ku sumukila kiende kwa kiende; na kushidi bobo badi ba vivu, ila luungi bakiwula ku jakula ku vudile na kuta faraka, muku jakula kishidi kya ku jakula.¹⁴Ngi vula ba inda budibwe kumbua, ba butule, ba ongolole biende byabo, nda bamuabila adui ne muda uumo wa jakula kinyinya. ¹⁵Sababu bamo bafa sia kale zila ja wokovu na ku londa shetani. ¹⁶Si baaminifu bamo, mwamulume ao mwamukazi, udi na bafilwa baabakazi, wala sadie, na kanisa batuule ao muzio, ili ka saidie baba badi filwe kwa haki.¹⁷Bamunu baki ongoza bijabija jikifaa ba heshimilwe mara jibidi, zaidi baba baki mudimo wa ma ubiri na mafundisho. ¹⁸Sababu ki kwinyi kikiloja: ndwa kumuzika ku kanywa ngombe wakati udi muku jatila ngano na ukita mudimo wa stahiri mushahara.¹⁹Ndu pokea mastaki ma mununu itu nda kudi ba shuhuda ba bidi ao ba satu. ²⁰Baa bakita zambi, u ba tatukile busu bwa booso ili baa bangi ba tuule na mojo.²¹Naku amuru busu bwa vidinyambi, busu bwa Yesu Kristo, na busu bwa malaika badi teudibwa, kwata kwa timaa jooso bila mashaka na kushidi kutane ngimo bila haki. ²²Ndu teela mundu ma boko jajaja, na ndu sharikia zambi ja baangi, bebe mwikindu uji bike mu tooke.²³Ndu tudila kutomanga bobo mema; ila kwatanga maluvu manyenine, juu ja ifu joobe na harisha saa jooso. ²⁴Zambi ja bandu bamo jidi ululu, ata busu ba kuba ukumu, na kwa baangi, jiki manikwa mukukila kwa mafuku. ²⁵Byakadi byebya, matendo majamaja maki manikwa, na mashidi majamaja nda maku faama.

Chapter 6

¹Baa booso badi kusi kwa kongwa ja lwika ba kwate ba fumu babo na heshima jooso, ili zinaja vidinyambi na mafundisho nda ma kufuribwa. ²Na baaba badi na na fumu ba aminifu nda ba zarau sababu ni ba kwabo, ila baba tumikile sababu ni ba aminifu na ba vudibwe ku baki ba teela bya buumi. Ubafundishe bindu biibi na uba shurutishe ba bite.³Itu mundu uki fundisha mafundisho ma maanu, ma ndaki londa makumo matooka ma fumu wiitu Yesu Kristo na mafundisho madi sawa na utawa.⁴Uki julana kiburi, ndaki juka kindu, na udi na lufu lwa majujo mashidi ma lukanyi na faraka ja ma kumo jiki visha tamaa, faraka, maanu, kuteela mawazo manyinya.⁵Mbaka ji shidi ja lukanyi ja baandu bashidi na lukanyi luungi, bashidi na kwedi, na baki ninga titi maisha matumikila vidinyambi ni chemuchemu ja faida.⁶Ni kwedi maisha ma ku tumikila vidinyambi madi chemuchemu ja faida na ku rizika, ⁷sababu nda twadi va na kindu mu dunia ni kwedi nda twa kwena na kindu.⁸Itu bobo tukipata kidiazi na nguo, ni mwisho.⁹Ila baba bakikebe ku kuza bindu baki salamu jaribu, mu muteo, namu tamaa ji vudile ja bu pumbafu na ja nyinya jiki shweja bandu mu uharibifu na upotevu.¹⁰Sababu kuvula makuta ni muzi wa binyinya byooso; na bamo, juja kupata makuta, ba fasia imani, na badi kuisheja ibo bari kindu mubi toobwa.¹¹Ila beebe, mundu wa vidinyambi, juka biibi bindun na ukebe haki, utawa, imani, upendo, subiro, upoole.¹²Ita bijabija kijumbu kya imani; kwata bukome bwa mafuku mooso, bwa wadi tambidibwa na buta ushuhuda ujauja busu bwa ba shuhuda ba vudile.¹³Na ka amuru, busu bwa vidinyambi uki abila bukome kwa bindu biooso, na busu bwa Yesu Kristo wadita ushuhuda uja uja busu bwa ponso pilato,¹⁴kwata amri, na ku tuula bila kosa, bila kutatukidibwa, mpaka ii manikwanga fumu xiit Yesu Kristo.¹⁵Wii manishibwa wakati waajje mujuule heri na mutawala buunge, mufalme wa ba falme na fumu wa ba fumu.¹⁶Udi ije buunga na bukome bushikiwa, ukituula munda mwa mwangaza ushiki sheshelebwa, ja shadi mana munda na nda kudi ujimana, kwaaje heshima na mwejo mafuku mooso. Amina.¹⁷Jongwela matajiri maa wakati uvu nda ba tuula na kibudi, na na nda ba bika kibadilo kyabo mu bindu bii kilanga, ila baki biike munda mwa vidinyambi uki tu abika bivudile ku kila kiindu juu ja kyanya kiyitu.¹⁸Uba jongwele bate bi lweele, ba tuule ba tajiri ba matendo majamaja, ba abe, ba saidie.¹⁹Na kwa byebya bikui bikila kwa mafuku ma kiva aina jidi ju ja musingi uumine, ili ku kwata bukome bulweele.²⁰O Timoteo, bika azina, bila baka jishidi ja lukanyi na ja kipagani.²¹Na mbaka ja ujuzi wa maanu wa baki fundisha bamo, badi sia imani. Lukwa lu tuule na banywe!

2 Timothy

Chapter 1

¹.Paulo, mutume wa Yesu-kristo, kwa kuvula kwa vidinyambi, ju ja kujongwela ahadi ja bukome budi munda mwa Yesu-Kristo, ²kwa Timoteo, mwana wami mu vudilwe: fazila, lukwa na nyaa u avidibwe na vidinyambi taata na Yesu-Kristo fumu wiitu!³Na shukuru vidinyambi wa baditumikila ba shaani, na wa mbaki tumikila na tima ji tooka, kwa kuishebeja bufuku na juba juu joobe mu maombi maami bila ku sama, ⁴Ngi shebeja milowa jooba, na ngi vula kukumana ili na juule na kyanya, ⁵shkiluba imani ja kwedi jidi munda mwa najobe mukulu loisi na munda mwa najoobe Enisi, na jidi, njidi na u hakika munda moobe.⁶Ndio kwa maana na ku amuru fukula zawadi ja vidinyambi ja wadi pata kwa kuteebwa maboko.⁷Sababu ndajidi ja ku nyongama timaa ja twadi pata kwa vidinyambi, ila tima ja muejo, ja upendo na ja hekima.⁸Nduma na buuvu bwa ushuhuda wa ku jakula juu ja fumu wiitu, ao juu jami mufungwa waje. Ila toobwa amo nami juu ja injili, kwa mwejo wa vidinyambi.⁹Wadi tu okoa, na waditutambila kwa wito utakatifu, kushidi ju ja matendo miitu, ila sawa sawa na kuvula kwaje mwinikindu, na sawa na lukwa lwaje lwa twadi abidibwa busa bwa wakati wa milele munda mwa Yesu-kristo.¹⁰Na wadi manikwa sasa kwa kuvaja kwa mwokozi wiitu Yesu-Kristo wadi ija kufa na kubika bukome na bukome bushiki koma kukidila injili.¹¹Ni juu ja jii injili faa bikwa muubiri na mutume kwa kufundisha ba pagani.¹²Na nijuja jeja ngi toobwa; ila shidina buivu, sababu ngimu juka wa mbadi amini, na njidina uhakika udi na mueja wa kundindila hazine mpala lolwa lufuku.¹³Kwata munda mwa imani na upendo udi munda mwa Yesu-Kristo mufano wa makumo majamaja ma wadi pata kwami.¹⁴Dinda azina dijadija, kukila tima jitooka jidi munda muritu.¹⁵Ukijika titi baa booso badi azia bafa ku nzama, figela na hermogena.¹⁶Fumu na mwangile lukwa bwaje julu ja kiende kya onesifora, sababu wadi ku nvariji mara jivudile na ndani mana buuvu ja mijololo jami;¹⁷Ila, adiva ije roma, wadi kungeba na wasiwasi, na wadi ngu mana.¹⁸Fumu wamuteele wapate lukwa kwa fumu lufuku lolwa. Ukijuka ku kila bandu booso mudimo wa dikundeela efeso.

Chapter 2

¹Basi beebe, mwana wami,jite mwejo munda mwa lukwa ludi mwa Yesu-Kristo. ²Na kya wadi uja kwami busu bwa bashuhuda ba vudile, ukiabile kwa bandu baaminifu, bü obanga ku fundisha baangi.³Toobwa amo nami, bidi askari mujamuja wa Yesu-Kristo. ⁴Ndakudi askari wikuikaza mukukeba maisha, ituukivula kuabila kyanya wadi mu abila kazi. ⁵Na ukita maja ndaku vikwa ngata, itundafata kijumbu sawa na sheria jadi bikibwa.⁶Jikifaa ukidima kuunda wa tumike kazi busu bwa kuna matunda. ⁷Uja bya mbiki boja, sababu fumu wiku abila lukanyi kwa bila kindu.⁸Uishebeje ju ja Yesu Kristo, wadi nyomoka mu bukoo bwa Daudi, wadi fufuka mukidi kwabafu, sawasawa na injili jaami,⁹Juu jaje ngi toobwa mpaka ku zitikibwa bidi waditabinyinya. ¹⁰Nikwa maana ngi vumidia byooso ju ja bateule, ili ibo raabo bapate wokovu udi munda mwa Yesu-Kristo, na mbunda ja milele. ¹¹Kumo jijinja kwedi: itu twaafa amo naje, twi umanga amo naje; ¹²Itu twa zindala amo naje, twitawala amo naje; itatwamu teela mvuka, ije naje witu sumbula. ¹³Itu twa kosa uaminifu, ije wituulanga bobo mwaminifu, sababu ndaku ibenga ije mwinikindu.¹⁴Shebeja bindu biibi, kwa ku amuru busu bwa vidinyambi ndaku tuula mbakaja ma kumo ma haribisha baa baki uja. ¹⁵Uikaze kwa kutaluka busu bwa vidinyambi bidi mudu wadi jaribiwa, mutumishi shiki mana kiizi, uki fundisha bijabija kumo dia kwedi. ¹⁶Nduta utuba jishidi ja lukangu na ja bapagani; sababu, baba baki jita bi jenanga kila lufuku mu binyinya. ¹⁷Na kumo diabo di kalakala bidi kutu mukidikyabo kudi himeneona na fileta, ¹⁸badi kwena aza ja kwedi, na kuboja titi ufufuko wadivakate, na badi fuulula imani ja bambo.¹⁹Ila, musingi wadi koma wa vidinyambi wishila utaluke, amona makumo maama maki na shindikila bidi muhuri: Fumu ukijuka bandu baaje, na: jao ukitaja zina dia fumu wa same binyinya. ²⁰Munda mwa kiende kikata, ndakudi bobo mibondo ja juulu na feza, ila kudija mitina, matekyo; jimo jidi milondo ja heshima, na jiingi jidi ja matumizi mashidi ma heshima. ²¹Itu mundu jumo uki kuizikila kwaku tuula mutooka, na kujuuka bindu biibi, wituula mulondo wa heshima, ukifaa kwa tendo dioso dibweele.²²Juuka tama ja bu inda, na ukebe haki, imani, upendo, nyaa, amona baba bakitambila zila dia fumu na timaa ditooka. ²³Benga mbaka jishidi ja lukanyi na jishidi na faida, sababu ji vishanga furaha.²⁴Na nda biija mutumishi wa vidinyambi wa tuule na faraka, jikifaa wa ume na subira busu bwa booso, kijuka ku fundisha, mu vumilivu. ²⁵Jikifaa wa oole kwa upole ma adui, na kubudilatiti vidinyambi wila saidia ba tuubu kwa komena ku juka kwedi, ²⁶na, ku aluka ku hali ja lukanyi, bi kuinyomosha mu miteo ja shetani, wadi ba kwata juja kuta kuusi kwa ku vula kwaje.

Chapter 3

¹Lakini muyuke kumo didi ku lufuku lwa mwisho, kwitula ni wakati uumine. ²Bandu bitula be kwi vula, bakivula fahanga, baki kwitumbula, badi na kiburi badi na mulanga, badi kituba razi babo basi kishukuru bashidi ba baja baja. ³Badikivula bizinabo, basiki samee bizinabo, bashitaki ba manu, basi kiwimbengela, ba bwazü basikivula bwema. ⁴Bakibembelezyana, baumine timay bakikwivuna, bakivula bya dunia kukila vidinyambi. ⁵Bakitina vidinyambi, kwa mufano, lakini ndabakijuka bukome bajé. Widamene nabo. ⁶Kwasababu munda mwa Baba, bandu badishela mukiende kya bandu. Bapate baba kazi ba shina lukanyi, badi na mizio ya zambi. Ja badibudibwa na tamao ja namna jivudile. ⁷Baki kwifundisha mafuku maso, lakini ndabakifikia kujuka kabisa kwa kwedi. ⁸Na mtu na yambure, badishindanina na, na byakadi bebya na baba bakishindana na bya kwedi; Mbandu badiaribika kwa nganyi jaboo. Bakibenye kwa kumo dya imani. ⁹Lakini ndabakuendelea saana: kwa sababu bupumbafu lwabo bwimanishwa na bandu baaboo. Bwadini na baba bandu. ¹⁰Ila bebee, wadifa mafundisho mamü, kabisa na mwendo wami na makusudio mami, na imani dyami na buvumilivu bwami, mapendo mami na buaminifu bwami. ¹¹Mateso mamü kutobwa kwami, myanda jadikumba ta Atiokia, na Ykonio na Listra, magumu shadi vumidia. ¹²Na baba boso bakivula ku ishi na butakatifu munda mwa Yesu-Kristo bipata mateso. ¹³Lakini bandu ba bwazi, na bakibembelezyana bi ongeza kila lufuku kutula ba nyinya. ¹⁴Bete tula munda mwa byadi fundishwa, na sadikiswa ujuke ti ni nani wadikufundisha. ¹⁵Na ku bulenge byobe, ukijuka maandiko matakatifu, mikuswadila ekima na bikila uokoke kwa Yesu-Kristo. ¹⁶Maandiko mooso makiva kwa vidinyambi na mafaa kwa mafundisho, kwa kuoba, na kwa kuongoza, kwa kufundisha mu sambu. ¹⁷kwa bebya mundu wa vidinyambi watule mundumuja muja na bindu byoso souva.

Chapter 4

¹Nakuamuru busu bwa vidinyambi na busu bwa Yesu-kristo, wi hukumu baba badina bukomo na baba badifa, na kwazina ja ku manikwa kwaje na wa ufalme waje: ²rukula ubiri kumo, alushila kwa wakati ukifaa na wakati ushikifaa, fatukila, ungulula, nyomosha kaole, na upole, na alushila.³sababu kwi vunga wakati uumin ambae bandu nda bakuvula luungi mafundisho matakatifu; ila, bi umanga naku sakana kwaku udikija bobo bindu bijabija, bikelanga lutundu lwa badimu byabivulanga, ⁴Bifululanga kushwi diabo ndani udikiza ukweli, na bi obolekela hadisi ja hadisi ja buundu. ⁵Ila beebe, utuule meeso kwakila kindu, vumidia bitoobwa, ita kazi ja muhubiri, ita bijabija uduma diobe.⁶Sababu mimi, nzidi bidi maluvu ma sadaka, na wakati wa kwena kwami udi karibu. ⁷Nadita kijumbu kijakija, faawa lwendo lwami; faa kwata imani: ⁸Tangu sasa nzata jahaki jikikundindila; fumu, muamuzi wahaki wi ni avilanga kwa lufuku lolwa, na kushidimimi bobo, ila luungi ba booso bivulanga kuva kwaje.⁹Vaja jajaja kwandi; ¹⁰Sababu Damasi faa kunzia, ju ja tamaa ja kame jiji, na wadi kwena tesalonika; kresansa wadi kuena Galatia, tito Dalmatia¹¹Luka ije buunga udi nami umu buule marko, na unjwadile naje amo noobe, sababu ngwa razima ju ja uduma. ¹²Faa tuma tikito efeso, ¹³Awiiwanga, kanjwadile kooti diamy ndya mbadi sia troasi kwa karpusi, na bitabu, hasa byebya bya kikoba.¹⁴Aleksandura, ukifula byuma, wadi kundobwesha. Fumu wimu alushila sawasawa na matendo maaje. ¹⁵Uma bulanaja, sababu, wadipinga na muejo makumo miitu. ¹⁶Kwaku jakula kwami kwanza nda kwanange mundu ne njumo wakunzaidia, ila booso bafaku nzama. Jeja ndaja tuula mastaka jujabo!¹⁷Nifumu wadi ku nzaidia wadi nita muejo, ili maubiri ma komene kukila mimi na bapagani booso ba ma udikije. Na faa katushibwa mu kanyawa kwa ndambwe. ¹⁸Fumu wingu kengela na tendo jooso ji nyinya, na wingu okoa kwaku njwesha munda mwa ufalme waje wakujulu. Kwaje mbunda milele! Amina. ¹⁹Jambula Priska na Akila na jamaa ja Onesi fore. ²⁰Erasti wadishala Korinto, na Famusiya Trofime mubeele Mile. ²¹Ita nguvu ja ku vaja busu bwa kipindi kya vuula. Ebulusu, Pida, Linusi, Klodia na ba kwitu booso baki ku diambula. ²²Fumu wa tuule na tima joobe! Lukwa lu tuule noobe!

Titus

Chapter 1

¹Paulo, mutumishi wa Vidinyambi, na mutume wa Yezu Kristo kwa ajili ja imani na kusabolwa kwa kwedi. ²Mukitumaini kya mwejo wa lwoso tangu kale kwa Vidinyambi shiki jakula maanu, ³Na wadimanisha kumo diaje a wakati waaje kwa mafundisho jadi mwabileje kwa ruhusa lwa Vidinyambi na mukombozi.⁴Kwa Tito, mwana waami imani kamidi kwa umoja wa imani ditu, amani, na usalama wa Vidinyambi shitu na Yezu Kristu waume nobe, ije mukombozi witu. ⁵Fakusia krete, kwa kusudi ulidike kye kyoso kya shadi, longamana na kubika banunu kila mukola, kufatana na bya mbadi ku amuru,⁶Itu mundu ndafa shitakiwa kumo nee ndimo, mwamulume wa mukazi jumo ma badi na bana ba aminifu basidi. ⁷Sababu jikifaa Askofu waume mundu shiki shitakiwa,waume mundu kidinda bindi bya Vidinyambi waume mundu sikipendelea nafsi jaje, sidi wa kuuzika lubilo, sidi mulevi wala kivula ku ola, siki vula bindu bya bandu.⁸Lakini, waume mundu kikaribisha bandu, kizibiti asidi dyaje na kita bwema. ⁹Kishika kumo dya imani byakadi bebya byadi fundishibweje. Kusudi waobe ku shauri bandu mafundisho madi na mwejo na kushinda baki benga.¹⁰Kudi bandu basi kitii badina makumo masina maana na hasa badi obi na bishawishi, ¹¹Baba ni bakifu ulula bandu ba kiende kizima, baki fundisha bindu bisidi bya bandu, bya buvu.¹²Jumo kati jabo, Nabii wabo banikindu wadi boja: Ba Krete bera manu, kila lufuku, hayauwa ni banyinya ba ba julu. ¹³Ushuuda wabo ngwa ku kwine nikwa maana ki batombokela kwa bwazi, kusudi batule mwejo mu imani.¹⁴Na nda bauma amo kwa kuuja ma hadisi, wala ndabauja byadi laa Bayaudi baki fufula ukwedi. ¹⁵Bindu byoso mbija ku baa bajabaja; lakini ndakudi kija kifa kubye bisidi bijabija, na nafsi jabo ndja jija ku bafafiri. ¹⁶Baki kubadi na kuju kati Vidinyambi udiko lakini ku matendo mabo mabakita ma kuchukiza, wala nda bakifaa ku matendo.

Chapter 2

¹Kwobe, jakula makumo madi sawa kufatana na kanuni ka asidi. ²Na banunu baume na ki asi wastahiri, badi na imani kamidi na mu mapendo na kulembelela.³Na uboje na babakazi banunu baume na mwendo wa utakatifu nda bauma na manu, baume na mafundisho majamaja. ⁴Kusudi baka fundishe misika. Baume na lukanyi lwa kuvula balume bako, na kuvula bana babo, ⁵Ba ume na kiasi, baume batoka na kujuka midimo ja byende byabo na kujuka ku eshimu, balume babo kusudi kumo dya Vidinyambi ndadi kajibwa.⁶Ku shauria ma enda na ibo batule na kiasi. ⁷Na kwimanisha bee munikindu ume mufano kukila kindu ku bindu byoso na mafundisho majamaja, ⁸Na kumo dimo sawa, disidi dya kukalanya, kusudi adui wa kenyame shakuma na kumo dija ku jakula nee ndimo kwa tudi.⁹Kushauria batumishi, ba eshimu baku lwabo ba mudimo, kwaku pa pendeza kukila kindu bila kutula na mbaka, ¹⁰Nda bauma bakijiba, na baume bakimanisha uaminifu wa kwedi kusudi ba eshimishe sheria ja Vidinyambi mkombozi witu.¹¹Sababu utukufu wa Vidinyambi ku bandu booso ni zila ja wadimanikwa. ¹²Wadi tufunisha ku benga binyinya na tamaa mu kisi, na kutula mafuku mavudile, kufatana na sheria na haki na utawa. ¹³Muku tumainia kukingania baraka na kutubulwila utukufu wa mukulu Vidinyambi na kwa mwokozi witu Yezu Kristu.¹⁴Wadi iana ije bunga sababu jitu kwa kutu nyomona na kutu kombola ku mabimabi moso kwa kutosha bandu booso kuuma baje, badi barikiwa naje na ba badi na juhudi ku makumo majamaja.¹⁵Boja mwanda jiji, shauria na ku kandila bula na mamlaka moso, kusudi nee mundu nda ku zarau.

Chapter 3

¹Bakumbushe bandu kuta kwinu kubadi na bukome na mamulaka, ba eshimu na kuuma tayadi ku matendo majamaja. ²Nabakaja mundu yeyote, ni babauma na bosha na kuuma na bwema na baume ba pole ku bandu booso.³Sababu na bashwe, nda twadi nange na lukanyi, na manu ndatu wadinange na eshima twadinange bakasike, twadi nange mu kuishi kwa bwazi na husuda, na kubengwa, na kuibengena bashwe kwa bashwe. ⁴Lakini, adimanikwa ku lwela ao buja bwa Vidinyambi mkombozi witu na mapendo ku bandu, ⁵Nda kwa sababu ja bitendo bya kwedi bya twadita lakini kwa rehema jaje, na kwa kubutuka kwa kabidi na kuta bipyia na tima dilwele, ⁶Waditumwangila bashwe bivudile kwa Yezu Kristu mkombozi witu. ⁷Kusudi tubadikibwe sambu kwa neema kuume bijana utukufu wa lwoso, bidi kitumaini kitu. ⁸Ni kumo dija ku ku aminiwa, na ngivula uvule bye bindu, kusudi baa badiamini kwa Vidinyambi bya kubadiwe na baa badi muamini bakumbuke kuta matendo majamaja. ⁹Mumane bye bidi sawa, na bya lazima ku bandu, lakini, nda muta mbaka ja bulele na upuuzi, na bosha muepukane nabyo bisidi amo na sheria sababu ndabina faida. ¹⁰Jo kivula bya jo una uzushi, muume naje mbadi mbadi, ¹¹Itu wajukati ju mundu wakasika na kita zambi, na ki ukumu je munikindu. ¹²Ambi mutuma Artema kyobe ao Tikiko, witolee kuva kwami nikopoli; sababu kokwa kwamba kivula kutula abujoo. ¹³Zena na jo apolo jo mwana Sheria, basafidishe kwa bidi na bapungukiwa na kindu. ¹⁴ji kifaa na bitu, bajuke kuta bitendo bijabija, ku matimii madi lazima, kusudi nda bauma bila matunda kunyomona. ¹⁵Bandu booso bandi nabo, baki kujambula, salamu bandu boso badi munda mwa imani ja ume ninu amo.

Philemon

Chapter 1

¹Paulo, mundu wa mujololo na mukwaje Timoteo, na kwa Filemono watuki vula na mwizi nitu wa mudimo, ²kwa mutamba Apia, na Arkipo mwizinitu wa kiaja, na ku kanisa kadi mu kyende. ³Na majaliyo na amani namujadile na vidinyambi shitu na fumu Yezu Kristu! Na alusha kilasa kujaliwa kwa Vidinyambi wami kwa lukanyi bebe kukubika ku sala, ⁵Sababu n'gi jongwela na tima ti udi na fumu Yezu na kwa ku vulwa na batakatifu booso ⁶N'gi mwaja titi kumanikwa kobe ku tima bwa tule kwa bukome kwa sababu ja Fumu, na wate kujuka kwitu kila mila jijajija. ⁷Na najujwa na kanya kivudile na ku tudizana juu ja mapendo, sababu ju jobe, mukwami, matima ma ba takatifu madi tudizana, wadijadila ba takatifu raha mumatima mabo. ⁸Ni kwa sababu njidi kwa Fumu Na buhuru booso bya ku kuhamurisha kyoso kita, ⁹Ni kwa mana n'gi ku siii kwa zina ja mapendo ngi sadie juu jobe na bino byandi jidi Paulo, mununu, na mundu wa mujololo kwa sasa kwa Fumu Yezu kristu. ¹⁰Ngi ku aja kwa ajili ja mwani wami Onesimu, ¹¹Ije kalekale ndadini wa lazima na kwa ano nda teni wa lazima koobe na kwami. ¹²Na mu alusha Kobe: ije ni tima djami. ¹³Badi vula watule nami karibu wandumikile ku fasi dyobe mimi abakili mumu jololo wa enjili. ¹⁴Kila mara sha kuta kindu bila kwa kuvula kobe sababu bikita bebe bijabija nda bikutula bidi bya ku kazibwa, lakini bya tebwe mu kuvula kobe. ¹⁵Labuda byadi ingana nobe kwa muda na bebe upate kutula naje milele. ¹⁶Nda buika lakini zaidi ya buika bidi mu kwami amba ki vula na wi tula mupenzi wobe zaidi . Wakulukoba na wa tule na Fumu. ¹⁷Basi wa mana itu njidi rafiki wobe mu pokee byandi kumu pokea mimi mudi kindu. ¹⁸Itu wa tula waku tela dibii ao musao wa mundu mungaze mimi nimu futila, ¹⁹Mimi paulo, na andika na ku boko kwami mudikindu ni futa bila kukuboja titi bebe udi na musao wami. ²⁰Nibebya mu kwami na pate kuudi baraka ja Fumu ku tima di tulizane tima kwa Kristu. ²¹Ngi juka ti udi mu tii nq wita bebya na zaidi bebya bya mbaki ku boja. ²²Na kwa bebya kambangishe dimo fasi ngibadila tii kwa sala jinu ni jaliwa ku alushwa kwinu. ²³Epafara, mwizi nami wa mujololo kwa Yezu Kristu, baki ku jambula, ²⁴Na marko, Aristarko, demasi na luka bizi nami ba kazi. ²⁵ngi mutakila neema ja Fumu yezu kristu ja tule mu matima minu.

Hebrews

Chapter 1

¹Kuwa kale kwa mara ji vudile na namuna ji vidule ku jukula na ba shii kwa zila ja manabii. ²Vidinyambi, kwa bipindi bya mwisho, wadi jakula na bashwe ku kidila mwana waje wadi bikibwa mujane wa bindu byooso ,a kukidila ije dunia jadi teebwa, ³na ije, ni kungenga kwa mbunda jaje na kiazaza kya bundu bwaje, na ukitalusha zambi na wadi tuula ku kuboko ka mwamulume kwa bukulu bwa bu vidinyambi ku bibelo bya ku julu. ⁴Ndash teene mukulu zaidi ja malaika bya jana zina didimo dijadifa ku kila diabo. ⁵Sababu njuka malaika vidinyambi

wadi mujokwela: udi mwana wami, faku butula lelo? Na luungi: nitula kwaje taata, nawi tuula kwami mwana?
⁶Na adi shweja luungi mu dunia wadi butuka wa kwanza, bya boja: Malaika jooso ja vidinyambi jamu fukamine!
⁷Zaidi, bya boja ju ja malaika: joa wadita malaika bidi mweo, 1na batumishi baaje budi ludimi mudilo.⁸Ila wadi mujongwela mwana: kauna kobe, ô vidinyambi nga milele; fito ja bukulu bwobe ni fito ja haki; ⁹wadi vula haki, na wadi benga binyinya, ni kwa maana, ô vidinyambi, vidinyambi wobe wadi ku paka maani ma kyanya ku kila bizinobe.¹⁰Na luungi: Bebe, fumu, wadi ta matekye mwanzo, na ku julu ni mudimo wa maboko moobe;
¹¹binyanganga, ila bebe ushalanga; bishokanga byooso bidinguo, ¹²ubizitika budi koti na bikatushibwa; ila beebe ushalanga wakati joa, na mwika jobe nda ja kuwanga.¹³Njuka malaika wadi mujongwela: tuula kuboko kwami kwa mwamulume, mpaka nate ma adui joobe kwa maulu moobe? ¹⁴Nda madi mooso tima mu kazi ja vidinyambi, jiki tumibwa kwa kutz mudimo ju ja baba bijananga wokovu?

Chapter 2

¹Nikwamaana jikifaa zindalale ku bya twadi udikija, ili nda twenanga luba luungi nabyo.²Sababu, itu kumo jadi jakudibwa na malaika diadinange na muejo, na itu ku sama sheria kwooso na ku kosa kujika kwooso kwadinange na madipizi mahaki; ³jika namuna tuitula bya buumi itu nda tuki kwata kwa lukanyi wokovu uu ukata, wadi jakudibwa busu na fumu, wadi kamilishwa na baaba badi mu uja, ⁴vidinyambi bia sindikala ushuhuba wabo na munywe waje, na matendo makata maki tindabadisha na bi luanya, na zawadi ja tima di tooka jadi abidibwa sawa na kuvula kwaje.⁵Nikweli, nda kuusi kwa mamulaka ja malaika vidinyambi wadi bika dunia ji vajanga ja tuki jakula. ⁶Sababu mundu jumo wadita fazi dimo uu shuhuda : mundu ni nani ili ui shebeje ju jaje, ao mwana wa mundu, ili ute bilweele ju jaje?⁷Wadi mu she ja kwa wakati munyenene kuusi kwa malaika. Wadi mu ta ku mushwe mbunda na heshima, ⁸wadi ta kuusi kwa maulu maje bindu biooso. Kwa kweli ku sheja kuusi kwa je bindu biooso, vidinyambi ndidi sia kindu ne ngimo kya shadi teebwa kuusi kwaje. Ila, nda tuki mana bindu biooso ku tula kuusio kwaje.⁹Ila wadi she jebwa kwa wakati munyenene kuusi kwa malaika, Yesu, twa mu mana na mbunda na heshima ku mushwe ju ja kifo kyadi toobwa ije, ili kwa lukwa bwa vidinyambi, wadi toobwa kufa ju ja booso. ¹⁰Jadinange bijabija titi joa ju jaje na ku kidila ije bindu byooso byadi teebwa, na wadi ukamilifu kwa zila ja ku toobwa mukulu wa wokovu walo.¹¹Sababu joa ki tookesha na baaba baki tooshebwa badi nyomokela kwa mundu jumo. Ni kwa maana ndani na buuvu bwa ku ba tambila, ¹²adi boja ije: ni jakula zina diobo kwa kwami, ni ku ka jilanga mukidi kya lutundu.¹³Naluungi: ni kui kosanga kuobe. Na luungi: Mane, mimi na bana badi nguabilia vidinyambi. ¹⁴Kwa byebya, sababu bana bya baki sharikia mulowa na lukoba, wadi sharikia byakadi byebya ije mwinkindu, ili, kwa kufa, wamu jatile joa udi na mwejo wa kufa, maana jaje diabolo, ¹⁵na wadi ba nyomoshe baba booso, badi kватibwa mu bwika mu maisha mabo moosa ju ja moooj wa kufa.¹⁶Sababu kwa kweli nda malaika saidia ije, ila ni bukoo bwa Abrahama. ¹⁷Kwa byebya, jadi nange hanuni wa teebwa byakadi byebya ku kindu byooso bidi ba kwaje, ili wa tuule kuhani mukulu udi na lukwa na mwaminifu munda mwa mudilo wa vidinyambi, kwa kuta sadaka ja ku katusha zambi ja lutundu;¹⁸Sababu, byadi jaribiwa ije mwini kindu ku byooso byadi toobwa ije, wi saidianga baba baki jaribiwa.

Chapter 3

¹Ni kwa maana, ba kwami ba tooke, badi na kiba kwa ku tambidibwa kwa kujulu, mumu lole kuhani mukulu wa imani jatuki tangaza, ²Yesu, wadinange mwaminifu kwa joa wadi mu bika, bidi musa munda mwa kyende kyaje. ³Sababu manikwa uki stahili mbunda ji kudile jeja ja musa sababu joa wa jenga kyende udi na heshima ku kila kyende kini kindu. ⁴Kila kiende kyadi jengetwa na mundu, ila wadi jenga bindu biooso, ni vidinyambi.⁵Juja musa, wadinange mwaminifu munda mwa kyende kya vidinyambi, bidi mutumishi, kwa ku shuhudia byadi teebwa kubijakula; ⁶Ila kristo udi bidi mwana mukyende kyaje; na kyende kyaje ni bashwe, itu twi zindalala mpaka mwisho mu imani na kibadilo bya tuki indumbudila. ⁷Ndio kwa maane, bya biki boja tima ditooka: lelo, itu mwa udikija uja diaja. ⁸Ndamuta tima diumine, bidi wakati wa maasi, lufuku lwa jaribu mu lungu,⁹kwa badi ngu jaribu ba shinu kwa kungu pima, na badi mana matendo mami muda wa mafuku makumi mana. ¹⁰Na nadi kwata kiizi ju ja bukoo bobwa na nadi boja: Badi kila lufuku na tima diki kasika. ¹¹Nadi lapa na kiizi: nda ba kushwela mu pumuziko jaami!¹²Mute angalisho, ba kwami, ndakutuula mukidi kiinu jumo udi natima dinyinya na di umine, mpaka kumu sama vidinyambi wa bukome. ¹³Ila mu ilangene bamo na baangi kila lufuku, bya rukumanga kuboja: lelo ndiino ili mundu ne jumo mukidi kiinu nda tuula mu umine tima kwa majele ma zambi. ¹⁴Sababu tudi amo na kristo, itu tutulanga mpaka mwisho na uhakika wa twadi nange nao busu. ¹⁵Wakati wa kiji bo jebwa, lelo diino, utu mwa udikija uja diaje, NDAnyumisha tima, bidi wakati wa badi fululuka.¹⁶Badinange baka bandu, baba badi fululuka kisha kuuja, itu nda baba badi undusha musa ku misri? ¹⁷Banange baka bandu badi kwatilwa kiizi na vidinyambi, itu nda baba badita zambi, na badi mota mu lungu? ¹⁸Na mba nani wadi ba lapila nda ba kushwela mu pumuziko jaje, itu nda baba badi lekela utiifu? ¹⁹Na twadi mana nda ba fa shwela juja kukosa imani.

Chapter 4

¹Tutine basi wakati ahadi jaku shwela mu pumuziko jaje jikidin'go, ne njumo winu nda manikwa muve nyuma ja wakati. ²Sababu habari dijadija wiidi diadi tuubidibwa kwa namuna jijimo na ibo, ila kumo ja badi ubidibwa nda jadi ba saidia na kindu, ndya diadi banga imanikwa baba badi di udikija.³Kwitu bashwe badi amini, twa shwela mu jeja pumuziko, bya bidi bo jebwa: Fa lapa na kiizi: Nda bakushwela mupumuziko jami!Wadi boja byebya ijapo matendo madiwa ku teebwa tangu ku umbibwa kwa dunia. ⁴Sababu wadi boja fazi dimo juja lufuku lwa musambo: na vidinyambi wadi pumuzika kwa mudimo wooso lufuku lwa musambo. ⁵Na luungi: nda baku shwela mu pumuziko jami!⁶Sababu kukidi luungi bahati kwa bambo kushwela, na baba badi ebwa ahadi busu nda badi shwela ju ja kukosa uti, ⁷vidinyambi wa bika luungi fuku didimo - lelo diino - adi boja lukidila Daudi kale, bya jadi bojebwa bikata: lelo diino, itu mwa udikija uja diaje, nda mu nyumisha tima.⁸Sababu, itu yoshwa adi ba abila pumuziko, nda jadinage nda lazima wa jakule ju ja lufuku luungi. ⁹Kudi pumuziko ja sabato jadi bikibwa juja lutundu lwa vidinyambi. ¹⁰Sababu joa wa shwela mu pumuziko ja vidinyambi wa pumuzika ku mudimo waje wooso byadi pumuzika vidinyambi kwa jeja. ¹¹Tute nguvu kwa ku shwela mu jeja pumuziko, ili ne njumo nda sala kwaku manikwa na wakati wowa mufano wa kukosa utii.¹²Sababu kumo ja vidinyambi jidi na bukome na muejo, buazi kukila lutemo lwa buazikubidi, jiki shwela munda mpaka ku aba nafsi na tima, biki kumbakanisha lukola, boongo; diki amua nia na mawazo matima. ¹³Nekiumbe kikimo nda kya ku faama busu bwaje, ila byooso bidi ululu na manikwa kumeeso ma joa witu ukumu.¹⁴Kwa byebya, sababu tudi na kuhani mukulu wadi kila ku julu, Yesu, mwana wa vidinyambi, tu zindalale ku imani ja tuki tangaza. ¹⁵Sababu nda tudi na kuhani mukulu shiki tu saidia mazaifu miitu, ila wadi jaribiwa bidi bashwe ku kila kindu, bila kutazambi. ¹⁶Tusheshele na uhakika ku kikala kya neema, ili tupate lukwa na neema, kwa ku saidibwa kwa byatudi nabyo lazima.

Chapter 5

¹Kuani mukulu wooso wadi budibwa mukidi kya bandu wadi bikidibwa ju ja bandu mu mudimo wa vidinyambi, ili kuta matoleo na sadaka ju ja zambi. ²Jikifaa wa tuule mundu wa lukwa ju ja baba bashiki juka kindu na ba kasike, sababu ije naaje udi na uzaifu. ³Na niju ja wowa uzaifu jiki mu bidi wate sadaka ju ja zambi jaje bidi bikitanga ije ju ja ja baba ba lutundu. ⁴Mundu ne njumo nda kuibudila jeja madaraka, itu nda fa tambidibwa na vidinyambi, bya dinange Aruni. ⁵Na kristo nda fa kuibudila mbunda ja ku uma kuani mukulu, ila wadi bu pata kwa joa wdi mu jongwela: udi mwana wami, nadikubutula lelo! ⁶Byadi boja luungi fasi diingi udi kuani kwa mafuku mooso kwa mufano wa melkisedeke. ⁷Ni ije ambae, ku mafuku ma lukoba lwaje, wadiaje kwa uja jikata na miolo ja ku aja na ku sihi kwa joa wadinange na mwejo wa kumu okoa na kufa, na wadi udikijilwa ju ja zindala kwaje na vidinyambi, wadi ji funza, ⁸ijapo wadinange mwana, utii kwa diaditoobwa ije. ⁹Na ije, kisha kuteebwa mukamilifu nda shiteene kwa booso baki mutii muanzilishi wa wokovu wamilele, ¹⁰vidinyambi adi mu shuhudia kuani mukulu sawa na namba ja melkisedeki. ¹¹Tudi na bivudile bya boja n'ghan'gho, na bindu bi umine kwa fazidia, sababu ndamu shiteene ba neeme kwa ku udikija. ¹²Banywe, ambae tangu kale jadi faa mutuule badimu, mudi na lazima ja kufundishibwa bindu binyenene bya kwanza bwa ma kumo na vidinyambi, banywe mudi na lazima ja maziba na ku shidi ki diazi ki umine. ¹³Ila, joa ukidi ku maziba ndadi na majele ma kumo ja haki, sababu ukidimwana. ¹⁴Ila kidiazi ki umine ngoya bandu bakome, kwa baba ambae uamuzi uki tumikishwa kwa kuta uchugnuzi kwa kidi kijakija na kidi kinyinya.

Chapter 6

¹Ni kwa maana, ku lekela bindu bya kumo ja kristo, tu bande kwa kidi ki kamilifu, bila kuta luungi musingi wa ku sia matendo mafe. ²Ja imani munda mwa vidinyambi, ja mafundisho ma ubatizo, ja kuta maboko, ja ufulufuko wa badifa na ja ukumu wa milele. ³Ni ja twitanga, itu vidinyambi witu jalia.⁴Sababu nda ja ku wezakananga titi baba badi munikibwa busu, badi pata zawadi ja kujulu, badi pata tima ditooka, ⁵badi juka kumo dilweele dia vidinyambi na mwejo wa kipindi ki vanga, ⁶na badi sala asi, ba tundudibwe luungi na ku sindikilwa kwa toba, sababu badi muta luungi ku musalaba mwana wa vidinyambi na kumu bikia na buvu.⁷Wakati matekyia maki pata mema ma vula maki nyeshaa kila lufuku ju jaje, na maki nyomosha bishoshwa bilweele kwa baba ju jabo madi dimibwa, mi patanga baraka ja vidinyambi; ⁸Ila itu makinyomosha miiba na bitunyi, mi sumbudibwangna tajari kwa lainibwa, na ji wanga kuteebwa mudilo.⁹Ijapo tuki boja byebya, ba vudibwe, tuki dindila luba lwinu, bundu bijabja na bikifaa ju ja wokovu. ¹⁰Sababu vidinyambi ndamukose haki, kwa kuba mudimo winu na upendo wa mwadi monisha ju ja zina diaje kwa kutumikila mpaka sasa ba tooke.¹¹Tuki vula kila jumo winu wa manishwe juhudji jakidi jeja kwa ku shala mpaka mwisho na kibadilo, ¹²ili ndamu shokanga na mulonde baba, kwa imani na ku dindila, ba jana hahadi.¹³A di mu teela ahadi Abrahamu, vidinyambi kushidi kulapa kwa juungu mukulu zaidi ku mukila ije, wadi lapa kwa ije mwini kindu, ¹⁴ha wadi boja: kweli, niku barikianga et kubuta bu vudile bukoo boobe.¹⁵Kwa byebya Abrahamu, adi dindila, wadi pata kyadi didibwa.¹⁶Ila bandu baki lapa kwa joa udi mukulu kubakila ibo, na kiapo ni uhakika ukiwa mbaka jooso, ¹⁷ni kwa maana visinyambi, adi vula ku manisha kwa uhakika ku ba jane ba ahadi utimamu wa ku vula kwaje wa dita kiapo.¹⁸Ili, kwa bindu bibi bibidi bishiki badirika, munda mwaje jidi nguvu vidinyambi wa jakule maanu, ku pate mwejo, bashwe badi na tegemeo jijimo jadinange ja ku kwata kibadilo kya twadi ebwa.¹⁹Wowa uhakika, tudi nao bidi wino munda mwa tima udi wa haki na umine, uki shwela ku kila kitambala kya hekalu. ²⁰N'ghan'go adi shwela Yesu ju jitu bidi wabusu, kisha ku telwa kuani mukulu wa mafuku mooso kwamufano wa melkisedeki.

Chapter 7

¹Kweli, juu melkisedeki, mukulu wa salemu, kuani wa vidinyambi ya ku julu, wadi kwena busu bwa Abrahamu adi aluka ije kwa kuto kuoba kwa bakulu, wadi mu bariki, ²na wadi abidibwa cha kumi cha booso na Abrahamu, udi kwanza mukulu wa haki, sawa sawa na maana na zina diaje, baadaye mukulu wa salemu, maana jaje mukulu wa nyaa, ³ndadi na shaje, ndani na najaje, ndadi na bukoo, ndadi na mwanzo wa mafuku ma maisha, ila wadi teebwa sawa sawa na mwana wa viidnyambi, juu melkiseedki widumu kwani mafuku mooso.⁴Mamane mara kanga udi mukulu joa wadi abidibwa cha kumi cha mateka na shiit Abrahamu. ⁵Baba ba bana ba lawi bakita mudimo wa ukkuani badi, ku kidila sheria, ruhusa ja ku bula cha kumi ku lutundu, nni ku vula kuboja, ku ba kwabo, badi nyomoka mu lutino lwa Abrahamu; ⁶na ije, ndadi nyomokela kwibo, wadi buula cha kumi kwa Abrahamu, na wadi bariki joa wadinange na ahadi.⁷Ila bila mbaka munyenene ni ki bariki bwanga na mukulu. ⁸Na n'ghan'gho, baba baki bula cha kumi ni bindu bi fanga; ila n'ghan'gho, ni joa uki bojebwa udi muumi. ⁹Luungi, lawi, uki bula cha kumi, wadi dipa, kwa kuboja, ku kidila Abrahamu; ¹⁰sababu wadinange ukidi munda mwa lutino bwa shoaje, adi kwena melkisedeki busu bwa Abrahamu.¹¹Itu ukamilifu wadi patikana ku kidila ukuani walawi, - sababu julu ja wowa ukuani sheria jadi ebwa ku lutundu, faida jadinange kuni ja kumanikwa kwajungu kuani sawasawa na melkisedeki na kushidi sawasawa na Aruni?¹²Sababu adi badirisha ukuani, kwa kweli, sheria maajo jadi badirika.¹³Kwa kwedi, joa ju jaje biibindu biki bojebwa wadi nyomoka mu kabilia kashadi uma na mundu ne njumo wadita mudimo wa mazabau; ¹⁴sababu jidi ululu titi fumu wiitu wadi nyomokela mu kabilia ka yuda kashadi jakula Musa kindu ne ngimo ju ja ukuani.¹⁵Jeja jadinange kwedi luungi, adi manikwa kuani juungi sawa sawa na melkisedeki, ¹⁶wadi bikibwa, kushidi kwa hali ja sheria ja kanuni ka lukoba, ila kwa muejo wa bukome bushiki nyanga; ¹⁷sababu ushuhuda uuu wadi jakudibwa ju jaje: udi kuani mafuku mooso sawa sawa na melkisedeki.¹⁸Kwadi katushibwa kanuni ka kale ju ja kukosa muejo na faida; ¹⁹sababu sheria nda jadi visha kindu ne ngimo kwa ukamilifu, na shwela kwa kibadilo kijakija, kya kutu sheshe ja na vidinyambi.²⁰Na kwa sababu nda jadi teebwa bila kiapo, ²¹na ba lawi badi teebwa ma kuani bila kiapo, Yesu wadinange na kiapo kya joa wadi mu jongwela: Fumu wadi lapa, na ndaku badirisha: udi kuani mafuku mooso sawa sawa na melkisedeki.²²Yesu ni udi mu simamizi wa patano dijadija zaidi, ²³luungi, kuadinange makuanu ba vudile, sababu kufa kwadibazikala nda ba tulanga mafuku mooso.²⁴Ila ije, sababu uki dumu mafuku mooso, udi na ukuani ushiki siibwa kwa mundu.²⁵Kwa mamuna jeja wi oba ku okoa kwa ukamilifu baba baki sheshela kwa vidinyambi ku kidila ije, udi muumi kila lufuku kwa ku aja ju ja faida jaabo.²⁶Kwa kweli, jadi shahiri kwiituu kuwa na kuamini mikulu bidi ije, mutooke, shidi na kosa, shidi na doa, udi mbadi na bakita zambi, na julu kabisa ja ku julu.²⁷Shidi na lazima, bidi baangi ma kuani bakulu, jakuta kila lululu sadaka busu ju ja zamibi jaje, kisha juja baba ba lutundu, sababu wadita jeja mara lulumo adi inyomosha ije mwinikindu.²⁸Kwa kweli, sheria jadi bika makuanu bakulu bandu badi na uzaifu; ila kumo ja kiapo kyadi tebwa nyuma ja sheria kyadi mu bika mwana, udimu kamilifu kwa mafuku mooso.

Chapter 8

¹Kumo dikata dia twadi boja akadi ano ni diidi tudi na kuani mukulu wadi tuula ku kuboko kwa mwamulume kwa kikala kikata kya bukulu bwa vidinyambi munda mwa ku julu, ²bidi muaziri wa fasi ditooke na mazabau ma kwedi, madi tandibwa na fumu na nda na mundu jumo.³Kuan mukulu wooso wadi bikibwa kwa kuta matoleo na sadaka; kwa jeja jadinange ja faida juu naje wa na bindu kikimo kya kutoa. ⁴Itu wadinange mu dunia, nda ni tuula kuani, sababu n'ghan'gho kudi baba baki toa sadaka sawa sawa na sheria, ⁵(bakita sherehe ja ibada, mufano na kivudi kya bindu bya kujulu, bwadi arifiwa Musa kwa namuna ka ji vidinyambi adi vula ku jenga mazabau: ita na utaratibu, wadi jongolebwa, kwa kuta biooso sawa sawa na mufano wadi mana julu ja ngulu)⁶ila sasa wadi pata uduma jidi jikata sababu udi kilungana patano dijadija, jadi bikibwa julu ja ahadi jijajija. ⁷Kwa kwedi, itu patano ja kwanza jadinange bila kosa, nda kwadinange faida jaku ibadirisha na ja kabidi. ⁸Sababu ni kwa namuna ja kutatuka ni fumu wadi jakula na Izraeli: mana, ma fuku makiva, wa boja fumu, ambita na kyende kya Izreali na kyende kya yuda patano jiingi, ⁹kushidi ja namuna ja patano ja mbadita na bashaabo, lufuku lwa mbadi ba kwata ku kuboko kwa ku ba nyomosha ku mukola wa misri; sababu nda badi zindalala mu patano jami, na mimi shadinange na lukwa ju jabo, wa boja fumu.¹⁰Ila mana patano janditanga amo na kiende kya Izraeli, kisha mafuku maamo, wa boja fumu: Niitanga sheria jami munda mwa tima jabo, ni ji kwinyanga munda mwa tima jabo, na ni tuulanga vidinyambi wabo, na bi tuulanga lutundu lwami.¹¹Ne njumo ndaku fundisha luungi mwizinaje, ao mukwaje ninjumo, na kumu boja: sababu booso bingu jukanga, tangu munyenene zaidi mpaka mukulu ku booso, ¹²sababu ni urumianga maovu mabo, na shakuishebeja luungi zambi jaabo.¹³Kwa ku boja: patano jiingi, wadi jakula titi ja kwanza nda ji shiteene ji kulukulu; ila jidi jikulukulu, nda ji shiteena jinunu, karibu ja ku kasika.

Chapter 9

¹Patano knwaza ja dinange na kanuni teelwa ju ja ibada, na hekalu ja mu dunia. ²Mazabau madi jengebwa, munda mwa fasi ja kwanza, jadi tambidibwa fasi di tooka, kwadinange tala, meza, na mikate ja sadaka.³Nyuma ja kilemba kya kabidi kwadinange kila kya mazabau kyadi tambidibwa pa tooke pa ba tooke. ⁴Mwadinange mazabau ja lulu ju ja marashi, sanduku ja agano jadi bwikidibwa jiooso na lulu; Munda mwa sanduku mwadinange kashiki ka lulu munda mwa je mwadinange mana, fito ja aruni, jadi nyomosha mauwa, na bi bao bya patano. ⁵Julu ja sanduku ja agano kwadinange ma kerubi mambunda, madi bwikila na kiazaza kyabo tundu jadinange julu ja sanduku ja agano. Nda muda wa ku jakula ju ja bindu byooso. ⁶Ila, byebya biindu ku tebwa kwa jeja namuna, ma kuani badita mudimo badi shwela kila wakati munda mwasi ju kwanza ja mazabau; ⁷na munda mwa fasi ja kabidi kuani mukulu ije buunga wadinange mukushwela mara lulomo kwa mwaka, bila kuluba mulowa witanga sadaka ju jaje mwinikindu na ju ja zambi ja lutundu.⁸Tima ditooke jadi manisha kwa je ja namuna titi zila fasi ji tooke zaidi nda jadinange buululu wakati mazabau ja busu jadinange n'gho. ⁹Ni mufano wa uu wakati wa bakita matoleo na sadaka jishida na mwejo wa kukamilisha kwa zila ja zamiri joa ukita jeja ibada, ¹⁰na byebya, amo na byakudia, maluvu na maluvu mbadimbadi maku mimina julu ja sadaka, byadinange kanuni ka lukoba kadi bikibwa bobo mpaka kaw wakati waku fulula bindu.¹¹Ila kristu wadiva bidi kuani mukulu wa bilweele livanga, wadikila munda mwa mazabau makata zaidi na ma kamilifu zaidi, mashadi jengebwa na kuboko kwa mundu, ni ku vula kuboja, ma shidi ma ma ubile maamo; ¹²na wadishwela mara lulomo kwa lwooso fasi ji tooke zaidi bila ku buula wa mbuzi ja mwamulume na ngombe ja mwamulume, ila na mulwoa waje mwinikindu, na wadi pata ukombozi wa mafuku mooso.¹³Sababu itu mulowa wa ngombe na mbuzi mwamulume, na majifu ja ngombe ja mwamukazi, jadi teebla juu ja baba kwa lukoba, ¹⁴mara kanga mulowa wa kristo, wadi kuitoa ije mwinikindu bila doa kwa vidinyambi, u tookesha zimiri jiinu na matendo ma kufa, ili mumutumikile vidinyambi wa bukome!¹⁵Nani juu ja je ja ni udi mundu wa ku lungakanya wa agono jipyili, kifo ku shwela juja ku komboa ku makosa madi teelwa mu agano ja kwanza, baba badi tambidibwa ba pate ujanee wamilele wa badi aidibwa.¹⁶Sababu n'ghn'gha adushuhuda udi kwinyibwa, jikifaa kufa kwamu kwate joa wadi kwinya. ¹⁷Ushuhuda wadi kwinyibwa, udi kwinyibwa, ji kifaa kufa kwamukwate joa wadi kwinya.¹⁸Nikwa sababu ja jeje patano ja kwanza jadi teelwa wakfuna mulowa. ¹⁹Musa, kisha kuwa ku jakula busu bwa lutundu kam=nuni kooso kasharia, bia kula mulowa wa ngombe na wa mbuzi wa mwanalume amo na meena, na kilemba ki moongo, na isopo; abia nyunyizila kitabu kinikindu na julu ja lutulwooso; ²⁰na bia boja: jiji ni mulowa wadi amuur vidinyambi ju jinu. ²¹Abia nyunyizila byakadi byebya na mulowa mazabau na julu ja byombo biooso bya ibada. ²²Na karibu bindu byooso, sawa sawa na sheria byadi tookeshabwa na mulowa, na bila ku mwanga mulowa nda kudi ma samaa. ²³Jadinage ja razima, sababu picha ja bindu bivi ku julu jadi faa bya tookeshebwwe kwa jeja namuna, bindu julu binikindu bitookeshebwwe na sadaka jijajija kukila jeja. ²⁴Sababu kristo ndafa shwela munda mwa fasi ji tooke jadi teebla na kuboko kwa mundu, kwa mufano wa jeja ja kwedi, ila wadi shwela munda mwa ku julu kunikindu, kuimanisha busu bwa lukebo lwa vidinyambi ju jitu.²⁵Na nda kwa kuitoa ije mwini kindu mara ji vudile ni kyadi shwelela, bidi kuani mukulu uki shwele kila mwaka munda mwa fasi ji tooke amo na mulowa wa juungi;²⁶Itu jadinange bibya, wange toobwa jivudile tangu kuteebwa kwa dunia, ila kwa sasa, kwa mwisho wa karne, wadi manikwa mara lulomo kwa ku katusha zambi kwa sadaka jaje.²⁷Na byadi likibwa ju ja bandu kufa mara lulomo, kisha ukumu ji vanga.²⁸Byakadi byebya kristo, wadi kuitoa mara lulomo kwa ku buula zambi ja ba vudile, wi manikwanza bila zambi mara ja ka bidi kwa baba baki mu dindila ju ja wokovu wabo.

Chapter 10

¹Kwa kwedi, sheria jidi na kiazaza, kya bilweele bivanga na kushidi mufano muhamilifu wa bindu, nda ja ku oba kwa sadaka jiki tebwa bila ku sama kila mwaka ku kamilisha baba bakita mudimo. ²Itu nda bybya, nda jadi sami bwa kuteebwa, sababu bakita jeje ibada, itu jadi ba tookesha, nda badi kuvishebeja luungi zambi jabo?

³Ukumbusho wa zambi uki aluka kila mwaka ku kidila jeja sadaka; ⁴sababu nguvu mulowa wa ngombe na mbuzi wa katushe zambi. ⁵Ni kwa maana kristo adi shwela iji munda mwa dunia, wadi boja: Ndwadi vula sadaka ao matoleo, ila wadi nguteela lukola; ⁶Ndwadi pokea sadaka ja nyama ao sadaka ja zambi. ⁷Alafu nadi boja: Mana, na vaja (munda mwa kitabu mwadi kwinyibwa ju jami) kwa kuta, ô vidinyambi, biki vula beeble. ⁸Kisha ku boja busu: Ndwadi vula na ndundi pokea sadaka ao matoleo, ao sadaka ja nyama juja zambi (byebye biki tolebwa sawa na sheria). ⁹Wadi boja luungi: Mana, navaja kwa kuta biki vula beebe wadi katusha kindu kya busu na ku bika kya kabidi. ¹⁰Niukidila kokwa kuvula kwa kristu ni twadi tookeshebw, kwa sadaka ju lukoba lwa yesu - kristu, mana lulomo kwa lwooso. ¹¹Na wakati kuani wooso ukita mudimo kila lufuku na kuta saa jooso sadaka jakadi jeja, ji shidi na mwejo waku katusha zambi, ¹²ije, kisha kuta sadaka jijimo ju ja zambi, wadi tuula kwa mafuku mooso ku luba bwa mwamulume law vidinyambi, ¹³muku dindila tangu sasa ma adui maje ba tuule kitudilo kya maulu maaje. ¹⁴Sababu, kwa sadaka jijimo, wadi kamilisha kwa mafuku mooso baba badi tookeshebw. ¹⁵Ni jadi tu akikishila tima dilweele, sababu, kisha kuboja: ¹⁶Mana patano jambi taanga nabo, kisha mamo mafuku, wa boja fumu: nitanga sheria jami mu matima mabo, na ni ji kwinyinya mu ma tima mabo, bia jakula luungi. ¹⁷Na shakuishebeja luungi zambi jabo ao binyinya byabo. ¹⁸Na adi ma samaa ma zambi, ndakudi faida ja sadaka ja zambi. ¹⁹Kwa byebya, ba kwami, sababu tudi, ku kidila mulowa wa yesu, na ruhusu ja ku shweela patooke. ²⁰Kwa zila ja sasa et jabukome jadi butula ije juu jiitu ku kidila kilemba, ni ku vula ku boja, ku kidila lukoba lwaje, ²¹na kwa sababu tudi na kuani mukulu wadi bikibwa mu kyende kya vidinyambi. ²²Tu sheshele na tima dijadija, ba jule imani, tima ji tookeshebw na zamiri ji nyinya, na lukoba lu jweshele na mema ma tooke. ²³Tu kwate bya buumi ku kiri kwa kibadilo kiitu, sababu joa wadita ahadi ni mwaminifu. ²⁴Tu tuule meeso bamo juu ja baangi, kwa kuitejena ju ja upendo na matendo majamaja. ²⁵Nda tu samanga ku kumbaka kwitu, bidi bakita bamo; ila tuitejene mwejo luba na luba, atukimana lufuku luki karibia. ²⁶Sababu, itu twata zambi kwa ku vula kisha ku juka ukueli, nda kudi luungi sadaka ja zambi, ²⁷ila ku dindila kuumine kwa ukumu na buazi bwa mudilo wi jijanga badi sama ukweli. ²⁸Joa wadi sama sheria ja Musa wadifa bila lukwa, kwa ushuhuda wa bandu ba bidi ao ba satu; ²⁹kwa jikaji azabu ji nyinya mukiwaza wipatanga kwa haki joa wimu jatila mwana wa vidinyambi, wi kwatanga bidi haramu mulowa wa patano, wadi mu tookesha, na wimuta nganda tima ja neema? ³⁰Sababu tukimu juka joa wadi boja: kisasi ngyami, madipo maami! na luungi: Fumu wi ukumu lutundu lwaje. ³¹Nikumo ja moja kusala mu minywe ma vidinyambi wa bukome. ³²Mui shebeje mafuku a mwanzo, ambao, kisha kumunikwa, mwadinange na kiyumbu kikata mukidi kya bitoobwa. ³³Luba lumo, muku kosa heshima na kututwa, na kwa luungi, amo na baba ba shadi fuululuka. ³⁴Kwa kweli, mwadi manina lukwa ba telbwe kumujololo, mwadi na bindu bijabija na baki zindalala mafuku mooso. ³⁵Ndamu sama basi u hakika wiinu udi na malipo makata. ³⁶Sababu mudi na lazima ja kudumu, ili ku wa kuta bikivila vidinyambi, mupata kyadi mu aidibwa. ³⁷Bado mu nyenene, mu nyenene muda; joa uki pasha kuva wivanga, na nda ku lowa. ³⁸Na wa haki wami wi ishi kwa imani; ila itu wi aluka nyuma, nafsi jaani nda ja ku mu vula. ³⁹Bashwe, nda tudi mukidi kya baba baki aluka nyuma kwa ku kasika, ila kya baba badi na imani kwa ku okoa nafsi jabo.

Chapter 11

¹Imani ni uhakika kamili wa bindu bya tuki badila, ku languja kwa byebya bya tushi mana. ²Kwa ku umanajo, baba ba kale badinange na ushuuhuda uja uja. ³Niku kidila imani ni yukijuka titi dunia jadi teebwa kwa kumo ja vidinyambi, kwa namuna ja kya tuki mana nda kyadi teebwa na bindu bishiki manikwa.⁴Ni kwa imani abedi wadita sadaka dija zaidi ku kila jeja kaini; ni ku kidila ijo ni wadi shuhudiwa kuwa mundu wa haki, vidinyambi wadi pokea sadaka jaje; na ni kwa ijo uku jakula luungi, ijopo ni mufe.⁵Ni kwa imani ni Enoka wadi katudibwa ku julu kusudi nda mananya kifo, na nda fa manikwa luungi sababu vidinyambi wadi mu tundula ku julu; sababu, busu bwa ku tundudibwa ku julu, wadi pata ushuhuda wa manikwa mu lweele kwa vidinyambi. ⁶Ila bila imani jidi nguvu mundu wa tuule kwaje mu lweele; sababu jiki faa joa uki sheshela kwa vidinyambi wa amini titi vidinyambi udin'gho, na uki dipanga baba baki mukeba.⁷Ni kwa imani ni NOA, adi jongolebwa busu kwa namuna ja ki vidinyambi ju ja bindu bya shadi manika langu, na adi kwatikwa na moojo wa heshima, wadi jenga safina kwa ku okoa jama jaje; ni kwa jeja wadi ukumu dunia na ku tuula mu jane wa haki jiki va kwa imani.⁸Ni kwa imani Abrahamu, adi tambidibwa, wadi tii na kwena ku fasi di ebwa iji kwa ujane, na wadi kwena bila ku juka uki kwena kuni. ⁹Ni kwa imani wadiva ku tuula mu matekyia madi aidibwa ije bidi mu matekyia ma ba ini, wadi tuula kuusi kwa hema, na Isaka na Yakobo ba jane ba ahadi jakadi jeja. ¹⁰Sababu wadi dindila mukola ukata udi na misingi ji umine, jadi pimibwa na ku jengebwa na vidinyambi. ¹¹Ni kwa imani ni Sara ije mwini kindu, ijapo umri waje wadinange ulaula, wadi tebwa mwesho waku pata bukoo, sababu wadi amini uaminifu wa joa wadita ahadi. ¹²Ni kwa maana kwa mundu jumo, mu nunu wa lukoba, kwadi butuka bukoo buvudile bidi bi munyi bya ku julu, bidi shengya jidi pembeni ja bahari na jishike hesabidibwa.¹³Ni munda mwa imani badifa booso, bila kupata bindu bya badi aidibwa; ila badi bi mana na kubi jambula kwa bula, muku juka titi badinanga ba ini na badi mu lwendo mu dunia. ¹⁴Baba baki boja byabya baki keba mukola ukata waku tudila. ¹⁵Itu badinange na mowazo kwa joa wa badi vila, bange paka muda waku aluka. ¹⁶Ila sasa baki vula uja uja zaidi, ni ku vula kuboja wa ku julu. Ni kwa maana vidinyambi wabo, sababu wadi ba tayarisha mukola ukata.¹⁷Ni kwa imani Abrahamu wadi mutoa Isaka sadaka, adi bikibwa mu jaribu, na wadi toa mwana waje jujumo, ije wadi pata ahadi;¹⁸na ju jaje jadi bojebwa: kwa Isaka bukoo bwi tambidibwa. ¹⁹Wadi ningi titi vidinyambi udi na mwejo, ne waku fufuka badifa; wimu patanga kwa namuna ja ufufuko.²⁰Ni kwa imani Isaka wadi bariki Yakobo na Esau, ju bindu bivanga. ²¹Ni kwa imani Yakobo karibu na kufa wadi bariki kila jumo wa bana ba Yusufu, na wadi fukama, mu ingamine ku kikongo. ²²Ni kwa imani Yusufu karibu na kufa wadi jakula ju ja ku nyomoka kwa baana ba Izraeli, na wadita mipango ju ja mifua jaaje.²³Ni kwa imani Musa, adi butuka, wadi famishwa myango ji satu na badi mu butula, sababu badi mana titi mwana wadinange mu jamuja, na nda badi tina kanuni ka mufalme.²⁴Ni kwa imani Musa adinange mukulu, wadibenga wa tambidibwe mwana wa mwana wa Farao. ²⁵Wadi vula zaidi ku toobwa amo na lutundu lwa vidinyambi kukila kyanya kya zambi muda unyenene.²⁶Wadi lola buvu kwa kristo bidi bu kuzi budi na samani jikata kukila azina ja misri, sabbau wadinange na meso ma ololoke ku madipo.²⁷Ni kwa imani wadi nyomoka misri, bila kutinishibwa na kiizikya mufalme; sababu wadinange timamu bidikimu mana joa shiki manikwa.²⁸Ni kwa imani wadita pasaka na kunyunyiza mulowa, ila ki ijanda kwatanga badi butuka busu ba izreali.²⁹Ni kwa imani wadi jabuka bahari ji moonga bidi fasi ji nyume, wakati ba misri badi kuma bafa zama.³⁰Ni kwa imani mibwila ma yeriko madi sala, kisha ku zunguluka mafuku musambo.³¹Ni kwa imani Rahabu wamasenga nda difa amo na badi asi, sababu wadi pokea bijabija pelelezi.³²Na na jakule kaj luungi? Sababu ni kosanga wakati wa ku jakula ju ja Gideoni, ja balaki, ja Samusoni, ja Yefuta, ja Daudi, ja Samueli na ma nabii;³³badi, kwa imani, badi shinda falme, baditahaki, badi pata ahadi, badi zika ku kanywa kwa ndambwe;³⁴badi zima mwejo wa mudilo, badi juka lwazi lwa lu panga, badi fuula, badinagne ba meujo ukata mu bijumbe, badi janga tundu ja mashari ja baini.³⁵Ba abakazi badi mana luungi badifa babo kwa ufufuko; baangi badi toobwa, na nda badi vula ku okotebwa, ili ba pate ufufuko ujauja;³⁶baangi badi zaraudibwa na bituutu, bi zitiko na muojolo;³⁷badi kasidibwa ngombo, badi katibwa, kutuutwa bibaya, badi ijebwa kwa lupanga, badi kwena kokwa na bikoko bya mbingu, ba kose byooso, ba tuutibwe, ba toobwe,³⁸ibo badinange bashiki stairi, ba tangatange munda mwa lungu na ngulu, munda mwa ma tundu ma mabwe na kuusi kwa matekyia.³⁹Baba booso, badi shudibwa imani, nda badi pata kyadi aidibwa,⁴⁰vidinyambi wadinange mukulolo kindu kijakija zaidi ja jit, ili nda ba fikila ukamilifu bila bashwe.

Chapter 12

¹Basi na bashwe, sababu tuki zunguukibwa na kunguku jikata ja ma shuuda, tu kaasimuzio wooso, na zambi jiki tu zunguluka kwa bilanguvu, na twene lubilo amona ku dindila munda mwa kazi jadi buuludibwa ju jitu. ²Muku mulola Yesu, mu kulu na uki kamilisha imani, ije paali pa kyanya kyadi bikibwa ju jaje wadi toobwa ku musalaba, wadi zarau buuvu, nawadi uma ku bula lwa mamulume lwa kikala kikata kya vidinyambi. ³Mumane, kwa kwedi, joa wadi vumidia muluko ba bwaje, upinzani wa namuna jejia ku bakita zambi, ili nda mu shokanga, nafsi jingangamane. ⁴Nda mwadi zindalala mpaka ku mulowa, kwa kuta kijumbu na zambi. ⁵Na mwadi luba malango ma mwadi ebwa bidi bana: Mwana waami ndu zarau madipizi ma fumu na ndu shokanga iku tatukilanga; ⁶sababu fumu uki gazibu joa uki vula ije na uki tuuta kwa fito baba biki juka ije bidi bana baaje. ⁷Itu nda muki pata madipizi ma baki pata booso mudi ma haramu, na kushidi baana. ⁸Na ba shiiu ba lukoba abandinange mu kuta abila madipizi, na twadi ba heshimia, nda twa ku tii taata wa ma tima, kwa ku pata bukome? ¹⁰Bashitu badi tu abila madipizi kwa mafuku manyenene. Vya badi vula; ila vidinyambi uki tu gazibu ju ja bilweele biitu, ili tu pate bu tooke lwaje. ¹¹Ni kwedi madipizi mooso madi busu kumoja uzuni na nda ja kyanya; ila jiki butula matunda ma tulivu ma haki kwa baba, badi pata mama madipizi. ¹²Mute basi nguvu minywe jiinu ji shooke na manywi mashidi na mwejo. ¹³Na mufaaate kwa maulu miinu zila jidi ololoka, ili kidi ki zaifu nda ki fuululukanga ila kya pate mwejo. ¹⁴Mukebe nyaa na kila mundu, na butooke bila ibo ne mundu jumo nda kumumana fumu. ¹⁵Mutuule meeso ili ne njumo nda kosanga neema ja vidinyambi; ili muzi wa bululu ne njumo, muku nyomosha chipukizi nda ji ambukiza ba vudile. ¹⁶Nda ku tulu wa masenga ao ki zarau bindu bitooka bidi Esau, wadi udisha haki jaje ja bukulu ju ja kidiazi. ¹⁷Mukijuka, baadaye, ku vula ku pata baraka, wadi jangibwa, ijapo wadi bembeleza kwa miolo; sababu toba jaje nda jadinange na matunda. ¹⁸Nda mwadi sheshela ku ngulu ji ki kwaitibwa na minywe na jadi tema mudilo, ao kunyuku, ao kunyi, ao mweu ukata, ¹⁹ao ku dila kwa tuarumbeta, ao muushu wadita, baba badi ji udikija nda badi vula baba vumidia karibu kaaka: itu ne ni nyama jadi kwata ku ngulu, mui tute mabwe. ²¹Na hali jijo jadinange na moojo mpaka Musa wadi boja: njidi na moojo na ku tetemeka! ²²Ila mwadi sheshela ku ngulu ja sayuni, kumukola ukata wa vidinyambi wa bukome, ku yerusalema ja ku julu, ku ma elfu na ma elfu jikita lutundu lwa malaika, ²³ku kumbakano ja ba bituke ba kwanza badi kwinyibwa ku julu, kwa mu amuzi udi vidinyambi wa booso, ku tima ja bandu ba hakibadi kamidika, ²⁴wa yesu udi mu simamizi wa agano ja sasa; na ku mulowa wa ku nyunyiza uki jakula bijabija kukila wowa wa abedi. ²⁵Mute angalisho ndamu benga kumu udikija joa ki jakula; sababu itu baba badi benga ku mu udikija joa wadi jongola ma kumço ma vidinyambi ano mu dunia nda badi epuka, mara kanga nda twa ku epuka, itu twa mu fululwi la muongo joa ji jakula ku julu, ²⁶ije, ambae uja jadi tetemesha matekyea, na wadita sasa jiji ahadi: Mara jiiingi ni tingizanga kushudi bobo matekyea, ila na ku julu. ²⁷Ma kumo maama: mara jiiingi, jiki manisha ku fululuka kwa bindu biki tikisika, bidi byadi bikibwa kwa muda umo bobo, ili bindu bishiki tikisika bya shaale. ²⁸Nikwa maana, kupata ufalme ushidi tikisika, tu banguje shukrani jiit kwa kumu teela vidinyambi ibada jijajija, amo na butooke na amo na moojo, ²⁹sababu vidinyambi wiitu udi pia mudilo uki jija.

Chapter 13

¹Muzindilale mu upendo wa bukwinu. ²Nda mu luba ku karibizana, sababu kwa kuta byebya, bamo badi bika mu byende byabo malaika bila kujuka. ³Muishebeje ju ja badi ku mujololo, bidi mudipia ba fungibwe; ju ja baba baki toobwa bidi mudi na banywe na lukoba. ⁴Ndoa ja heshimibwe na booso, na kitanda kya ndoa nda ki tuule na biko, sababu vidinyambi wi ukumu ba masenga a baki zina. ⁵Nda mu tulanga na tamaa ja falanga; mu tesheka na kya mudi nakyo; sababu vidinyambi ije mwini kindu wadi wadi boja: sha kuku lekela, na shakuku sama. ⁶Ni na uhakika kabisa twi bojanga: Fumu ni musaada wimi, shaku tiina; Mundu wi nyuta kaaji? ⁷Muishelebe ju ja ba kulu biinu baki muongoza baki mu ubidia kumo dia vidinyambi; mu mane bya wadinange mwisho wabo, na mu fate imani jaabo. ⁸Yesu kristo ni wakadi wowa lufuku lwadikila, lelo na mafuku mooso. ⁹Nda mui samanga ku shauwishibwa na mafundisho mbadimbadi na ja ba ini sababu mbiija tima ja tidibwe muejo kwa neema, na kushidi kwa bi diazi bya shadi saidia baba badi vi vula zaidi. ¹⁰Tudi na mazabau ambae baba baki tumika muunda mwa hekalu nda badi na ruhusa ja kudia. ¹¹Ngoba ja nyumba ambae mulowa wadi teebwa na kuani mukulu muunda mwa hekalu ju ja zimbi, jiki jijibwa aza ja kambi. ¹²Ni kwa maana yesu pia kwa ku tookesha lutundu kwa mulowa waaje mwinikindu, wadi toobwa aza ja kibelo. ¹³Tunyomoke basi kwa kwena amo naje aza ja kambi, muku katula aibu jaje. ¹⁴Sababu nda tudi ano asi na mukola ukata uki dumu, ila tuki kela owa wi vanga. ¹⁵Kukidila ije, tute bila kusama kwa vidinyambi sadaka ja lusimo, nikuvula ku boja, matunda ma minomo maki kiri zina diaje. ¹⁶Na nda muluba wema na ukarim, sababu sadaka ja namu na jeja ini vidinyambi uki vula. ¹⁷Mutii biongozi binu na muba heshimie, sababu baki keska ju ja nafsai jiinu bidi bi ajibwa hesabu; ji tuule byebya, ili bate mudimo na kyanga, na ku heshidi na ma nangono, nda ja ku uma na faida ne njimo. ¹⁸Muaje ju jituu; sababu tuki ninga tudi na zamiri dijadija, muku vula ku sumuka bijabija, ku kila kindu. ¹⁹Nikwa ku alushila ngimu aja mute byebya, ili navuje kwa mudi jajaja. ²⁰Vidinyambi wa nyaa, wadi katusha muchungaji mukulu wa mikoko mukidi kwa badifa, ku kidi la mulowa wa patano ja mafuku mooso, fumu wiit yesu, ²¹wa mudile mwejo ja kuta tendo dijadija kwa ku kamilisha kuvula kwaje, na wate munda mwinu ki vulanga, ku kidila yesu kristo ambae mbunda ndiaje kaerne na karre! Amina! ²²Ngimu aja, ba kwami, mu vumidie ma kumo maama makumu langa, sababu na mukwina kwa kiindi bobo. ²³Mu juke titi mukwitu akadi ano, ni jenanga kumu mana amo naje. ²⁴Mu jambule baongozi biinu booso, na ba tooke booso. Baba badi italia baki mu jambula. ²⁵Lukwa lu tule na bangwe booso! Amina!

1 Peter

Chapter 1

¹Petelo, mutume wa Yesu kristo, kwa baba ba aza, nz bzdi bz zlzzde munda mwa portin galatia, kapadokia, azia na bitinia. ²Na badi teudibwa tima dilweele, ili ba tuule batifu, na bapate ku jooshwa ku mulowa wa Yesu kristo: lukwa na nyaa jivudile jituule kwinu! ³A barikiwe vidinyambi, taata wa fumu wiit Yesu kristo, wadi tufulula luungi, kwa kibadilo ki umine, kwa ufufuko wa Yesu kristo ukidi kya bafu. ⁴kwa kijaane ki shiki haribika, kuteebwa biko, kishiki undushwa, kiki tu dindila ku julu, ⁵kwa banywe, baki bikibwa kwa imani na mwejo wa vidinyambi ju ja wokovu uid karibu na luuludibwa munda mwa mafuku ma mwisho! ⁶Nikyekya kiki baabila kyanya, ijapo kwa wakiti uuu, na jikifaa, munyongame ju ja majoribu mbadimbadi kwa wakati unyenene, ⁷ili ku jaribiwa kwa imani jinu, jidi dijadija ku kila luulu jiki haribika (na jiki kijibwa kumudilo), ja tuule na mbunda, utukufu na heshima, imani kanya Yesu kristo, ⁸ije wa muki vula ijapo nda mwadi mu mana, na muki bila ku mu mona, na mudi na kyanya kiki dumu na kya mbunda. ⁹sababu mwi patanga wokovu wa nafsi jinu kwa bei ja imani jinu. ¹⁰Manabii, badi tabidi ju ja neema ja mwadi shwele munda mwa nyanyi jabo jooso ju ja wokovu. ¹¹Badi vula kuka kipindi na majira madi bika tima ja kristu jadinange munda mwabo, na jadi jongola busu bi toobwa bya kristo na mbunda ji londanga. ¹²Badi langujibwa titi nda jadinange ju jabo biindu, bya ila ju jinu no badinange mu ku jajula biki biindun bya muki ubidibwa sasa na baba badimu hubidi injili ku kidila tima dilweele jadi tumibwa ku juulu, na munda mwaje malaika makivula ku lola. ¹³Nikwa maana, mu zitike lutino bwa nganyi jinu, mutuule ji vishibwa ii manikwanga Yesu kristo. ¹⁴Bidi baana batifu, nda mukuma ku alukila tamaa ja mwadinange najo busu, a mwadinange bila kujuka. ¹⁵Ila sababu jaowadi mu tumbila ni mutakatifu, banyw naabo mutuuele batakatifu ku hali jinu jooso, ¹⁶sawa na byadi kwinyibwa : Mwituulanga batakatifu, sababu njidi mutakatifu. ¹⁷Na itu muki alika biki taata jao uki ukumu sawa sawa na matendo makila mundu, bila upendeleo, mu sumuke na moojo kwa wakati wa mwadi nao wa bu iri. ¹⁸Kujuka titi nda kwa bindu biki nyanga, kwa feza ao luulu, ni mwadi kombolebwa, kwa namuna ji nyinya ja mwadi ja na kuba shiinu, ¹⁹ila mulowa ujauja wa kristu,

bidi wa mwana wa mukoko shidi na kosa ao alama,²⁰wadi telwa busu bwa ku umbibwa kwa dunia, na wadi manikwa ku mwisho wa wakati, juu jiiyu,²¹wamukikidila kwaje kwa kumu amini vidinyambi, wadi mu fufula mukidi kya bafu na wadi mu abila mbunda, ili kibadilo kiinu kya ume kwa vidinyambi.²²Mwadi tookesha tima jiiyu kwa ku tii ukwedi kwa ku tuula na upendo wa ki kwobe ukamilifu, mu ivulene na bukome bamo na baangi, kwa tima diooso,²³sababu mwadi fulu lwisha, kushidi kwa bukuubuki nyanga, ila kwa bukuu budi na bukome, kwa kumo ja bukome na diki zindalala ja vidinyambi.²⁴Sababu lukoba lwooso ludi bidi bishoshwa, na mbanda jaje jidi mauwa ma bishoshwa; Bishohwa bya nyuma, na mauwa maa sala;²⁵ila kumo dia fumu di dumu milele. N kumo diedya ni dya mwadi ubidibwa ku injili.

Chapter 2

¹Musame basi bunjanja na majeke mooso, kuishwe binyinya, tamaa na zaruu jooso, ²muvule, bidi buna ba butuke, maziba ma tima na matooke, ili kua musaada waje mutundule kitimba kwa wokovu, ³itu mwadi mana fumu muuwa. ⁴Mumu shelele, ibwe didi na bukome, dia dikasibwa na bambu, ila dia di teudibwa na dijadija busu bwa vidinyambi; ⁵Na banjwe barikindu, bidi mabwe ladina bukume, muitejene, muejo kwa ku jenga kyende kya tima, ukuani utooke, kwa kutoa sadaka ja tima, jijajija kwa vidinyambi kwa zila ja Yesu kristo. ⁶Sababu jadi bojebwa munda mwa bikwinyi: lola, na ata mu sayuni ibwe ja musingi, di teudibwe, dijadija; jao udi amini ndaku nyongama. ⁷Heshima njiiyu, banywe badi amini. Ila kwa ba matima maumine, ibwe dia di kasibwa na bajengaji ndani teene dia musingi, na ibwe sheja bandu asi. ⁸Badi kuituta ju ja ku kosa amini kumo, na ni byebya byadi tayarishibwa ju jabo. ⁹Ila banywe, mudi bukoo buteudibwe, ukaoni wa bukulu, taifa di tooke, lutundu bwadi patikwa kwa ku jongwela bi lweele bya jao wadi ba katusha ku kunyi na kubashwala ku kimunyi kya je kijakija, ¹⁰Banywe ba shadinange busu lutundu, na badi sasa lutundu bwa vidinyambi, banywe bashadi manibwa lukwa na sasa mwadi urumibwa. ¹¹Bavudibwe, na mu amuru, bidi bairi na badi mu lwende munda mwa dunia, mu same tamaa ja lukoba jikita ki jumbu ku tima. ¹²Muume na tabia dijadija mukidi kya ba pagani, ili abadinange muku ba jakudila maanu bidi bakita binyinya, ba mare matendo minu majamaja, na ba ndumbule vidinyambi, lukufu lwi ba jilanga. ¹³Mujike, juja vidinyambi, busu bwa mukulu wooso wadi bikibwa mukidi kya bandu, ao mufalme bidi mukulu, ¹⁴ao kuba gavana bidi tumibwa naje kwa ku abila malipizi baa booso bakita binyinya na ku heshimia baba ba kita bi lweele. ¹⁵Sababu niku vula kwa vidinyambi mukuta bi lweele mu zike ku kanywa bandu bashiki juka kindu na ba pumbafu, ¹⁶muku tula uhuru, na kushidi kuta winu pazia ja ku bwikila bu nyinya, ila mukuta, ila mukuta bidi batumishi ba vidinyambi. ¹⁷Muheshimie mundu; mu vule ba kwinu; mu tiine vidinyambi; mu eshimiemukulu. ¹⁸Batumishi, mu jike na mojo wooso busu bwa ba fumu biimu, kushidi kwa baba badi banyonge, ila na kwa badi na tabia di umine. ¹⁹Sababu ni neema ku vumidia bitoobwa ju ja zamiri busu bwa vidinyambi, amutoobwanga bila kosa. ²⁰Jika mbunda kwa toobwa ju ja kuta kosa? Ila itu mwa toobwa kita bi lweele, ni lukwa busu bwa vidinyambi. ²¹Na mwadi tambidibwa ju ja jejia, sababu kristo naje wadi toobwa ju jiinu, wadi ba siila mufano, ili mu londe zila jaje. ²²Ije ndadi ta zambi, na mukanya wa mwaje nda mwadinange kinyinya. ²³Ije wa badi kaja na ndani alusha, wa badi tuuta na ndafa taatuka, ila wadi kui kasa kwa joa uki ukumu na haki; ²⁴Ije wadi katula ije mwini kindu zambi jitu mulukoba bwaje julu ja mutu, ili kufa juja zambi tu tule haki; ije ku kidila malonda maaje mwadi fuuka. ²⁵Sababu mwadinange bidi mikoko jadi kasika. Ila sasa mwadi aluka kwa muchungaji na mulinzi wa timaa jinu.

Chapter 3

¹Bakazi, mujike, busu ba lume biinu, ili, itu bambo ndabaki tii kumo, ba kwatike bila kumoku kidila tabia ja ba kazi babo, ²kwa ku mona hali jiiyu ja ku sumuka jitooka na nakuizikila.³Nda mu tuula na na mapambo ma aza maki aja ku suka nyweene, bindu bwa kuipamba bya lulu, ao manguo matuki valo, ⁴Ila mapambo ma munda na mafame munda mwa timaa, kutooka kushiki nyanga matima ja upole na ja nyaa, jidi na bei ji kata busu bwa vidinambi.⁵Ni bya ba dinange mukui pamba kale ba kazi ba tooke badi badila munda ma vidinyambi, ba jike ku balume babo, ⁶bidi sana, wadi mu tii Abrahamu na ku mu tambila fumu waje. Nda mushi teene bana baaje baabakazi, kwa kuta bi bweele, bila ku ilekela ku tindabala na mojo me umo.⁷Balume, luba lwinu mu languje hekima mu ku lungakana kwinu amo na baabakazi biinu, bidi amo na kiumbe kya haki zaifu; muba heshimie, bidi badi na haki ja ku janaamo na banywe neema ja bukome. Ja tuule byebya, ili kindu ne ngimo ndakita kikwazo ku mombi miinu.⁸Kwa mwisho, mutuule na mawazo mamo na nia, jijimo, ba jule na upendo na ba kwinu, na lukwa, na upole. ⁹Ndamu alusha kinyinya kwa kinyinya, ao kitusi kwa kitusi; mu bariki sababu ni ju ja je ja ni mwadi tambidibwa, ili mu jaane baraka.¹⁰Itu mundu uki vula bukome na kumana mafuku ma heri, wa zitiki ludimi lwaje na binyinya na minomo jaje na makumo na maanu, ¹¹watuule mbadi na binyinya na wate bi bweele, wa kele nyaa na kui fata; ¹²sababu muso na fumu madi ju ja bandu ba haki na makushwi maaje madi tayari kwa ku udikija ja ku aja kwabo, ila lukebo bwa fumu luki pingana na baba bakita ibnyinay.¹³Na ni nani wikututange itu udi na bidii ja kuta bi lwee? ¹⁴Na wakati wi toobwanga beebe juja haki, witulanga na heri.¹⁵Ila mutookeshe mu tima jinu kristo fumu, mukutula tajari kwa jakula na upole na heshima, busu bwa joa wooso wimu jujanga ju ja kibadilo kidi munda mwiinu, ¹⁶na mu ume na zamiri dijadija, ili akadi n'gan'ga a baki mu jakudila maanu bidi mudi banyinyi, baba baki jatila tabia jinu dijadija munda mwa kristo ba mane buuvu.

¹⁷Sababu mbiija ku toobwa, itu mbye bya biki vula vidinyambi, mu kuta bibwele kudiko kuta binyinya.¹⁸Kristo maje wadi toobwa mara lulumo ju ja zambi, ije mundu wa haki ju ja bashidi na haki, ili kutushwala kwa vidinyambi, wadi ije mu lukoba, ila wadi alushibwa bukome kuzila dia tima, ¹⁹mundu mwaje wadi kwena ku ubidima tima madinange ku mujololo, ²⁰ku mafuku ma kale madinange manyume tima, adi dindilanga vidinyambi, ma fuku ma nao, kwa wakati wadinange mukujenga safina, munda mwaje hesabu jinene ja bandu, ngu vula ku boja bandu muanda, badi okolebwa mu mema.²¹jeja mema jadinange mafano wa ubatizo, ambae nda ku tookeshebwa na biko bya lukoba, ila ku jabutuka kwa zamiri ji tooka busu bwa vidinyamib, na sasa jiki mu okoa, na banywe kwa ufufuko wa Yesu kristo, ²²udi kukuboko kwa mwamulumu kwa vidinyambi, tangu wa banda ku julu, na malaika, ba kulu na muejo, byadibikibwa asi jaja.

Chapter 4

¹Kwa byebya, kristo wadi toobwa mu lukoba, na banywe mu tuule na makadi mama mawazo. Sababu joa wadi toobwa mulukoba wadi kuisemana na zambi, ²ili ku tuula, ku jidi ku lungana na tamaa ja bandu, ila sawa wawa na biki vula vidinyambi, kwa wakati shale waku tuula mu lukoba.³Ni mwisho, wakuta wakati wadi kila kuvula kwa bashiki mujuka vidinyambi, kwa ku sumuka mu binyinya, tamaa, kutoma maluvu, kutakula kwa kila kipimo nakutoma, na kufukamina tushimbila. ⁴Kwa byebya bamana nda kawaida luungu amushiki kwena lubilo amo nabo ku masenga, na nda baki mu jakudila maanu. ⁵Bi dipanga kwa joa tayari kwa ku ukumu badi na bukome na bafe. ⁶Sababu enjili jadi ubidibwa na kwa bafe, ili, kisha ku ukumibwa bidi bandu mu lukoba, bapate bukome kwa vidinyambi ku tima.⁷Mwisho wa bindu byooso udi karibu. Muume na hekima et utimamu, kwa ku aja. ⁸Busu bya byooso, muume na upendo uvudile bamo na baangi, sababu upendo uki bwikila bila ku ondola. ⁹Mu karibizane bila kuondola. ¹⁰Bidi balinzi bajabaja ba neema jivudile ja vidinyambi, kila jumo winu wate mu mudimo zawadi jadipata ije ju ja faida ja baangi, ¹¹Itu jumo uki jakula, ja tuule bidi ki jakula kumo ja divinyambi mwinikindu, itu jumo ukika uduma, wate sawasawa na muejo wadi ebwa na vidinyambi, ili ku kidila byooso vidinyambi wa ndumbuidbwe ku kidila yesu kristo, uki stahiri mbunda na muejo myaka na myaka. Amina! ¹²Bavudibwe, nda mu sangaanga bidi ni kindu kishidi kya kawaida kya di mubanga, magumu makata madi mukidi kiinu kwa ku ma jaribu. ¹³Muume na kyanya, kwa ku sharikia bi toobwa bya kristo, ili mupate kyanya na shangwe aji manikwa munda jaje. ¹⁴Itu mwa kajibwa ju ja zina dia kristo, mudi na heri, sababu tima dia utukufu, tima dia vidinyambi, jidi julu jinu. ¹⁵Ne njumo winu nda toobwanga bidi wadi ija, ao kijiba ao kita binyinya, ao wadi shwela mu bindu bya bandu. ¹⁶Ila itu jumo wa toobwa mu kristu, nda mana buuvu, ila wa ndumbule vidinyambi ju ja jeja zina. ¹⁷Sababu ni wakati wa ukumu ku anzila mu kyende kya vidinyambi. Sasa itu ni kwa bashwe ni ku ji anzilanga, mwisho wa baba bashiki tii enjili ya vidinyambi utulanga uka namuna? ¹⁸Na itu mundu wa haki uki kui okoa kwa magumu, bi tuula jika namuna munyinya na ukita zambi? ¹⁹Kwa byebya, baba baki toobwa sawa sawa na ku vula kwa vidinyambi bamu abile mu umbaji mu aminifu tima jabo, mukuta kyekya kidi kijakija.

Chapter 5

¹Mama ni malango ma mbaki jongwela ba nunu ba kanisa badi mukidi kiinu, mimi mununu bidu ibo, mu shuhuda wa bi toobwa bya kristo, na wipatanga mbunda ji manikanga: ²Mu abile kidiazi lutundu bwa vidinyambi ludi kuusi kwa ulinziwinu, kushidi kwa kazibwa, ila kukuvula, sawa sawa na vidinyambi, nda kwa faida ja buvu, ila amo nakuitolea; ³Nda kwa ku tawala baba ba mwadi ebwa, ila kwa kua bilangujo bya lutundu. ⁴Na imanikanga muchungaji mukulu, mupate ngata jishiki nyonga ja mbunda. ⁵Byakadi byabya, banywe bainda, mujikebusu bwa banunu. Na banye booso, munda maaba ma luba bwooso, mui lwikile unyenyekevu; sababu vidinyambi ukitatukila bakibaja, ila uki teela neema banyonge. ⁶Mujike basi buusi kwa kuboko kwa mwejo kwa vidinyambi ili wa mu abileheshima kwa wakati uja uja; ⁷Na mumu tuudile mawazo maki jalishatima jiinu, sababu ije mwini kindu ki batunza.

⁸Mumu pinge kwa imani timamu, na kujuka titi bitoobwa byakadi bebya bya dipata ba kwinu munda mwadunia.

⁹Vidinyambi wa neema jooso wadi mutambila munda mw yesu kristo kwa mbunda ja mafuku mooso, kisha ku toobwa muda unyenene, wimu kamilisha ije mwinikindu, wimutabakome, badi na muejo, nakubata ba shikamane. ¹⁰Mbyaje mwejo mafuku mooso! Amina! ¹¹Niku kidila silvano, udi ku meso maami mukwami mwaminifu, nadi mu kwinyina kwa makwami mwaminifu, nadi mu kwinyina kwa makumo mama manyenene, kwa kumu langa nakuba hakikishila titi meema ja vidinyambi akwa mwadi zindalala nja kwedi. ¹²Kanisa ka ba teule kadi babeli kaki mu jambula, na marko, mwana waami. ¹³Mujambulebamo na baangi kwa busu ja upendo. Nyaa ji tuule na byanywe booso badi munda mwa kristo!

2 Peter

Chapter 1

¹Simoni petelo, mutumishi na mutume wa Yesu kristo, kwa baba badi elbwa imani judi na samani jijimo na jiit, haki ja vidinyambi na ja mwokozi witu Yesu kristo: ²Lukwa na nya ja tuule vudile kwinu kwa juka vidinyambi na Yesu kristo fumu witu! ³Mwejo wa bukulu bwaaje wadi tu abila byooso biki ajibwa ju ja bukome na utawa, kwa kumu juka joa wadi tu tambila kwa mbunda jaaje mwini kindu na kwa bulweele bwaje, ⁴biki tu abila ahadi jikata na ji lweele, ili kwa biibi mu tuula na namuna ja vidinyambi kwa ku juuka kunyanga kudi mu dunia ku zila ja tamaa. ⁵Juu ja jeja, mute jinu jooso mulungakane kwa imani jiinu bu lweele, ku bu lweele ku juka, ⁶ku kujuka kiasi, kukiasi subira, ku subira utawa, ⁷ku utawa ku ivulena na mukwobe, kwa ku ivulena na mukuobe bajabuja. ⁸Sababu itu bindu biibi bidi munda mwinu, na bidi bi vudile, nda bya kumu sama ba nyonyame ao bashuki butula kwa kumu juka fumu Yesu kristo. ⁹Ila jao ushidi na bindu biibi munda mwaje, ndaki mana kulakula, na wadi luba ku tokeshwa kwaje kwa binyinya bya kale. ¹⁰Ni kwa maana, ba kwami, mutolee kwa kuta mwejo kutambilidiba kwinu na ku teubwa kwinu; sababu, mukuta byebya, ndamuku itula kuulu ku ilwe. ¹¹Kwa namuna jeja, mu helanga bila shida jooso mu bu kulu bwa mafuku mooso bwa fumu na mwokozi witu Yesu kristo. ¹²Ni kwa maana nita bijabija ku ba shebeja makumo maama, ijapo mukima juka na muki zindalala mu ukweli wa sasa. ¹³Na ngi lola bidi muzio, wakati wa njidi mu jii banda, kwaku mu ongolola kwa kumu jongwela busu, ¹⁴Sababu ngi juka ni di sianga kwa gafula, bya dingu jongwela fumu Yesu kristo. ¹⁵Ila ngita bijabija kisha kwena kwami mui biibi bindu. ¹⁶Ndaku londa tu shiba twa lukanyi, ni twa di mu languja mwejo na kuva kwa fumu wiitu Yesu Kristo, ila bidi badi mana bukulu lwaje kwa meso miito bani kindu. ¹⁷Sababu wadi pata kwa vidinyambi heshima na mbunda, wakati mbunda ji bwhee jadi mu jakudila kwa makumo maana: juu ni mwana wami mu vudibwe munda maje faata ku vula kwami kwooso. ¹⁸Na bashwe uja jeje uja ku julu, a twadinange naje jula ja ngulu ji tooka. ¹⁹Natuki sadiki kumo ja u nabii diki mupasha kusilola bijabija bidi tala diki tema mu kunyi mpaka ufuku lwave na kimunyi kya makyeelo kya tundu buke mu matima miinu; ²⁰Mujuke titi kumo dia unabii wa bikwinyi ne dimo nda dia katuula kumo ja ku fululushwa na mundu, ²¹Sababu nda kwa kuvula kwa mundu kuki visha unabii; ila ni kwa ku kwatikwa na tima dibweele ni bandu badi jakula kwa luba lwa vidinyambi.

Chapter 2

¹Kwadinange mukidi mwa lukundu ma nabii ma maanu, na kwi tuulanga bya kadibibya mukidi kiinu ba adimu ba maanu, bishejanga ma fundisho manyinya, na bimuteela mbaka fumu wadi ba kombola, na bi kui sheja ibo bani kindu mu bitobwa bya gafula. ²Bandu ba vudile bila londa mu kokwa ku kasika, na zila dia ukweli ji jakudibwa binyinya juu jabo. ³Kwa tamaa, bi ba kwata banywe bidi zila ja kukuza bindu ku kidila makumu mabo ma manu, na baki jakudilwa binyinya tangu kale kwa ku ukumibwa, na bitoobwa biki ba dindila.⁴Itu vidinyambi ndani sama malaika baditazambi, ila itu wadi bakasa munda mwa neene kya na baki dindila ukumu; ⁵Itu ndadi sama dunia dia kale, ila wadi okoa noa, mundu wa muanda, mu ubidi wa haki, adi visha vula kijata, julu ja dunia ja banyinya. ⁶Itu wadi ukumu kwa ma angamizi na kujita musila mikola jikata ja sodoma na gomora, wadi jita ji tueele mafuno kwa ba nyinya ba ma fuku mi vanga.⁷Na itu wadi okoa mundu wa haki lutu, wadinange na timaa dya ku jaba ju ja matendo ma bandu ba shikuizikala mu binyinya,⁸(sababu mundu juu wa haki wadi tuula mukidi kyabo, wadi tobwa mu tima dia naki lufuku ju ja byadi mana naku uja kwa matendo mabo ma ku ija); ⁹Fumu uki jula ku nyomosha mu jairibu zindala ku zila diaje, na ku bika a lukondo banyinya kwa kutulibwa lufuku lwa ukumu,¹⁰zaidi baaba baki sumuka biki vula lukaba kwa tamaa ji nyinya na baki zarau bukulu, bandu ba meujo na ku ibaja, nda baki tiina ku jakudila binyinya bunda,¹¹wakati malaika, badi ,a muejo ukata na bukome, nda binyinji jakudila ukumu jinyinya busu bwa fumu.¹²Ila ibo, bidi ba shidi na lukanyi baki kuikasakwa tamaa jabo ja kawaida na badi butuka kwa ku kватика na ku toobwa, baki jakula kwa ku kaja kyekya kya bashiki juka, na bi kasikanga kwa ku kosa lukanyi kwibo,¹³badi pokea kwa badi stahiri ku binyinya byabo. Baki mana mbija kui kasa muharasa lufuku luzima, bandu badi na misila na biko, baki ji abila kyanya mu maanu, abaki uma amo na banyinya. ¹⁴Meso maabo ma jule masenga na nda baki riziki zambi; ni baana badi na laana.¹⁵Baaba ja ku sama zila dijadija, badi kasika kwa ku londa zila dia balama, mwana wa bosora, wadi vula mushahara unyinya,¹⁶Ila wadi tatukidibwa juja kosa kwaje na punda kukanyinya kwa ku kanywa.¹⁷Bandu baaba ni bishima bishidi ba neema, ni kunyuka jiki jangibwa na mwe ukata: kunyi jadi tebwa juu jabo. ¹⁸Kiva makumo mashidi na lukanyi, baki kwata kwa tamaa ja lukoba, kwa ku kasika, baba badi juka baandu baki sumuka muku kasika;¹⁹Baki ba haidi buumi, na ibo bani kindu mba umu ba binyinya, sababu kila mundu ni muuni wa kyekya kiki mu tawala.²⁰Itu, kisha ku sama binyinya dunia, kwaku mujuka fumu na mwokozi Yesu Kristo, ila aluka luungi na ku tawadibwa, hali jabo ja nyuma nji nyinya zaidi kukila ja busu.²¹Sababu mbiija kushidi kujuka zila dia haki, kushidi kuisama, kisha kuijuka, ka,nuni takatifu ka badipata.²²Jaba fikila bya bidi kajula kashiba kwa kwedi: ibwa ja alukila bya di lasa, na ngulube wadi joa wakuikasa luungi mubitobo.

Chapter 3

¹Kale, ba vudibwe, barua ja kabidi ja mbadi mu kwinyinya, munda mwa jeja na jijingi ngi kela na buushe nganyi jinu jilweele kwa kumu langu ja busu, ²ili mu ishebeje makumo ma badi boja busu ma nabii ba tooke, na kanuni ba fumu na mwokozi, mabadi fundisha mitume binu.³Mujuke busu bwa byooso titi, mu mafuku mwisho, kwi vanga bandu ba maja amo na mazarua mabo, baki sumuka kwa tamaa jabo banikindu.⁴Na bibojanga : jidi kuni ahadi ja kuva kwaje? Sababu, tangu kufa kwa shaatu, bindu byooso bidi byakadi byebya tangu mwanzo wa dunia.⁵Baki luba titi kujulu kwa dinange kale kwa kumo ja vidinyambi, byakadi byebya matekyu madi nyomoka ku mema na ku teelbwa na neema,⁶na kwa biibi bindu dunia jakale jadi mota, jadi minibwa na neema.⁷Na kwa jakadi jeja kumo, kujulu na matekyu ma sasa, byadi bikibwa ju ja mudilo, kwa lufuku lwa ukumu na kutoobwa kwa bandu banyinya.⁸Ila kudi kindu kikimo, bavudibwe, kya shiki faa mulube, busu bwa lufuku lulomo ludi bidi mwaka elfu jijimo na miaka elfo jijimo jidi bidi lufuku lulomo.⁹Fumu ndaki lowa kwa ku manisha ahadi jaje bya baki waza bamo bandu; ila uki dindila, bila kuvula ne mundu jumo wa kasike, ila uki vula booso ba aje ma samaa.¹⁰Lufuku lwa fumu lwivanga bidi kijiba; lufuku lolwa, kujulu kwi kila na mwejo, biindi biteme mudilo bi busika, na dunia na matendo maaje mooso di ziila.¹¹Sababu bindu biibi byooso bizilanga, jika namuna jitulanga utakatifu na utawaja matendo miinu,¹²bya mulki dindila na kuta jave jajaja lufuku lwa vidinyambi, lwi tanga kujulu kateme mudilo kwa senguke na biindi byaje bi zike bi busika!¹³Ila bashwe tuki dindila, byadi ahadi jaje, kujulu kwa sasa na matekyu, ambae munda haki jitawala.¹⁴Kwa byebya, ba vudibwe, muku dindila biibi bindu, muitolee wa mu baanye bila doa na bila kya kutatukidiba munda mwa nyaa.¹⁵Mujeke titi ku dindila kwa fumu witu ni wokovu wiinu, byadi kwinya muvudibwe mukwitu paulo, sawa na hekima jadi pate ije.¹⁶Ni bikita ije munda mwa mikanda jaje jooso, munda mwaaje fulula maana bandu bashiki juka na bashiki zindalala, bya bakikita makumo maangi, kwa ku kasika kwabo banikindu.¹⁷Banye basi, ba vudibwe, baki juka kale, muteule meso buululu, ku tiina ndamu fuululushwa kwa ku kasika kwa banyinya, ndamu sama ku zindalala kwiiinu.¹⁸Ila mu ololoke kitimba munda mwa lukwa na munda mwaku juka kwa fumu na mwokozi wiit Yesu kristo. Kwaje mbunda tata sasa na milele! Amina!

1 John

Chapter 1

¹Bia biadinange tangu luabusu ni bia tufuaja, ni bia tufamana na meso mitu, ni bia tualolo na maboko mitu mafa kuma, kuusu kunu dia muejo. ²Sababu, mwejo wadimanikwa, natwadiumana, na tufaushuudia, na twa mujongwela mwejo waluso, wadinange amo na Vidinyambi na watufamanisha.³Bie bia tufamana na kuuja, twa mujongwela, na banywe, kusudi banywe nabo mutule amo nitu na umoja wetu udi amo na vidinyambi.⁴Na tuandika ma makumo, kusudi kyanya kitu kya ume sawa.⁵Kumo dia tufajuka kwaje, nadia tufajongola, nguboja Vidinyambi mutoka, na ndakudi kunyi kwaje.⁶Itu twaboja ti tudiamomaje, na tukisumuka mukunyi, twa tukibika, na ndatukifata ukwedi.⁷Lakini itu twasumuka mu toka na ije munikindu mu toka, tudi kwedi umoja, na mulowa wa Yezu mwana waje ukitakasha kwa mazambi moso.⁸Itu twaboja ti ndatuna zambi, twakwi kasa bashwe bani kindu na ukwedi nda udi kwitu.⁹Itu twa tubu mazambi mitu, umahaki na sawa kwitu na kutu urumia, nakutu jowesha kuma kosa moso.¹⁰Itu twaboja ti, ndatuna nzambi twa mutawa manu, na kumo diaje, ndadine nitu amo.

Chapter 2

¹Bana bami balenge, namuandi ndiki la bie bindu, kusudi ndamuta nzambi. Na itu mundu fata zambi, tuna wakutuajila karibu na shami Yezu Kristu mu kwedi. ²Naije ni sadaka ja kudipa kwa zambi jitu, wala nda kwa sababu ja ya kisi kizima. ³Itu twa fata ka kanuni, nghagha tu manikwa ti tufamujuka. ⁴Najo kiboja: ngimu juka nalaaki kifata kanuni kaje, unamanu, na ukwedi ndaudi kwaje. ⁵Lakini jo kwata kanuni kaje, mapendo ma Vidinyambi makamilike: Na kwa bebia tukijuka ti tudi munda mwaje. ⁶Jo kiboja ti udimunda mwaje, sherti waume kidi na mwenda bibi wa Yezu wadinangenao. ⁷Banywe bamba kivula, si kimuandikila banywe kanini kapya lakini, nga nuni ka kalekale ka mudinange nako tangu busu; makanuni ma na kalekale, ni kumo die dia muadiuja. ⁸Lakini, ni kanuni kapia kambamiandila, na bie bya kwedi kwa jene kwinu, sababu kunyi dia kila, na mwanga wa kwedi waanja ku toka. ⁹Jo kiboja ti udi atoka, mundu ju udi mu kunyi mpaka bino. ¹⁰Jo kivula mu kwaje kitula atoka, ne ndakudi kindu munda mwaje kindu kimuonesha mu zambi. ¹¹Jo kichukia mu kwaje, udi mukunyi naje usumuka mukunyi, wala nakijuka kwenangeje, sababu kunyi dia bela meso maje. ¹²Namuandikila banywe, bana banyenene, kwa sababu mwakatushilwa zambi kwa zina diaje. ¹³Na muandikila banywe, bashami, sababu mukijuka jo hudingho tangu mwanzo. Famuandikila ma zenda, sababu mwamukudila jo muovu. Famuandikia, bana banenene, sababu mufamujuka shami. ¹⁴Famuandikilia, shami, sababu mufamujuka jo wadinange tangu busu. Famuandikia, ma zenda, sababu mudi na mwejo, na makumo ma Vidinyambi matule munda mwinu, na banywe mufamukudila jo muovu.

¹⁶Sababu bioso bibi mukifitama ja namuna ja kwamuna kwa bandu na tamaa ja neso, kiburi kya bindu ndavikiva kwa Vidinyambi, lakini bikiva mu kibalo. ¹⁷Na kibalo kikikila ma tamaa na dio, lakini jo kita bikinila Vidinyambi kuishi kwa luoso. ¹⁸Bana banyenene, ni saa ja mwisho nabebia mufayukati mundu sidi na Kristu wa vaja, ndakute bandu basidi na Kristu bowudile na nghangha twajuka ti ni saa ja mwisho. ¹⁹Badinyomoka mukidi kitu, lakini ndabafanange amo Nitu sababu itu bandindinange nitu banditula luaso nitu, lakini bia biafika kusudi banikweti ndabafanange bitu. ²⁰Ku banywe mufapata uwemo wa jo udi bila kosa . na mwolina kujuka banywe boso.

²¹Nadimuandikila, ndakuboja tindamujuka ukwedi, lakini kwa sababu mukiujika, na kwa sababu (ndakukiva) biamanu ndabikiva ku biakwedi. ²²Ni nani udina manu, ao njo mundu kita mbaka ti Yezu nda Kristu ? jo ni aduiwa Kristu jo wituna shaje na mwana. ²³Woso kita mbakaja mwana nda di nashaje, na jo ki amini mwana, ki amini na shaye. ²⁴Mbikaji bia mufauja tangu buusu ti mutule kwinu itu bie bia mufauja tangu busu ti mutule kwinu, mwitula na mwana na mwitula na shaje. ²⁵Na ahadi jidi tu laeje . ni mwejo wa luoso. ²⁶Na muandikila ma makumo ni sababu jaba bakivula kumukasa. ²⁷Nabanywe, mani ma mwadipata madi munda mwinu, walandomudi na lazima mpaka mundu wa mufudilishe bindu bioso wala ndamuna lazima ja kufundishibwa lungi na mundu. lakini itu mani maje mamufundisha banywe habari ja mianda joso tena ni kwedi wala nda manu na itu badimufundisha banywe , mutule munda mwaje. ²⁸Na sasa bana banyenene mutule kwaje, kusudi imanikweje, mutule na uakika, mpaka wakati wa kiama ndatutula na buvu nakutula mbadi naje. ²⁹Itu mukijuka ti udiwa kwedi mujuke ti wowote kifuta sambu wadibutuka kwaje.

Chapter 3

¹Mumane makaa mapendo matufuaebwa na Vidinyambi tufikile kutambilwa bana na Vidinyambi. Nabia tudi, itu kisi ndaki kitujuka ni sababu ndakifamujuka ije. ²Abanyeve ba mbakivula tuki sasa bana ba Vidinyambi na bie biatu uma, ndabijadima makwa, lakini tukujuka ti wakati wimanikwa bebya, tu umabidi ije. Sababu tumumana meso bie bidije. ³Wowote unama matumaini kwaje udi na kutoka, bidije eje munikindu.⁴kila mundu kitazambi wata binyinya,wa kua zambi binyinya. ⁵Na mukijuka, Yezu wa diva ni uku katusha zambi, na ndakudi lungi kudije zambi. ⁶Wowote uumanaje na ndakita zambi, na wowote kita zambi ndadi mu nana, na ndadi mujuka. ⁷Bana banyenene, mundu ndamu pembela, jo kifata sheria,una sheria bidi ije ni sheria. ⁸Jo kita zambi ngwa shetani, sababu mashetani makita zambi tangu mwanzo. Na mwana wa Vidinyambi muko adibisha bioso bia shetani.⁹Kila jo wadibutuka wa Vidinyambi ndakifata zambi, sababu mavuno ma Vidinyambi makitula bo maje wala nda kuta zambi, sababu wadi butuka kwa Vidinyambi. ¹⁰N`gubebia ni ku kijulisha bana ba Vidinyambi na bana ba shetani josikifata sheria ndadi wwa Vidinyambi, na jo sikivula mu kwaje .¹¹Sababu bie bia mufajongwela na bie bia mufauja tangu busu, nikuboja tukistahidi kuivule na bashwe. ¹²Wala ndatufana Kaini, wadinange muyinya, wadi ija mukwaje. Na wadimu ije kaji ? Kwa sababu bia di tangeje bia dini bi nyinya, na bia mukwaje bia dinange sawa.¹³Nda mu anuka, itu kisi kya mubenga .¹⁴Tukijukati, twadikidila mu kufa kwa kuma mwejo, sababu, tukivula ba kwitu, noajo sikivula kitula mu lufu. ¹⁵Jo kichukia mu kwaje, mujani na mukijuka kila jo muijani nda di na mwejo wa luoso munda mwaje.¹⁶Tufa juka mapendo, ma mafaa nyosheje maisha maje twitu na bashwe tukipashwa kuana mwejo wetu kubakwitu. ¹⁷Itu mundu una bindu bia kisi bna wa mana mu kwaje na shida na wamumaninalukwa, kwa kaji ndakutula naje ? ¹⁸Bana banyenene, ndatu vula bo kwa ku kanya na kujakula , lakini kwa bitendo na ukwedi.¹⁹Kwa nghangha twijuka ti tudi ba ba kwedi, na twi uma na kitumaini ku dije. ²⁰Sababu itu matima mitu matu ukumu, Vidinyambi mukulu kukudila matima mitu, nakijuka kila kindu. ²¹Aba kwami, itu matima mitu nda makitu ukumu, tuhuma na kitumaini kwa Vidinyambi. ²²Ne ja tula ti tukiaja, tukipata kwaje, sababu tukitii kanuni na tukita biki mufuraisha.²³Nani ano hukumu diaje: tusadiki kwa zina dia mwana waje Yezu Kristu, na tuivulene bashwe kwa bashwe, kufata na hukumu difatu abileje. ²⁴Joki eshimu hukumu kitula na Vidinyambi, na Vidinyambi witula kwaje, na tukijuka ti kitula kwitu kwa tima dia ditu abileje .

Chapter 4

¹Aba kwami, nda muongeza imani ku kila tima; Lakini, muloiange matima kwa kujuka itu ma Vidinyambi, sababu ma Nabii bavudile badiva mukisi. ²Mujuke bibi matima ma Vidinyambi, kila tima diviyuka Yezu Kristu wa diva na lukoba ni wa Vidinyambi. ³Na kila tima disi kijuka Yezu ti nda Vidinyambi, ni baba sidiba Yezu ba mwadi uja kuva kwabo na bad sasa mu kisi .⁴bangwe bana banyenene. Mudi ba Vidinyambi ,na mutula, sababu, jo udi ninu, mukulu kukudila jo udi mu kisi. ⁵Ibo, bandu bakino kisi; Ni sababu bakijakula bia kino kisi, na bandu babaudija . ⁶Bashwe, tudi ba Vidinyambi kituudikija, najo shidi wa Vidinyambi, nda kitu uja. Ningha atuviju ka tima dia kosa.⁷Aba kwami, tuivulene, sababu ku ivulena Ng'wa Vidinyambi na jo kivula wa dikuta kwaje na vijuka Vidinyambi. ⁸Jo siki vula ndafajuka Vidinyambi mapendo.⁹Mapendo ma Vidinyambi madima nikwa kwitu kwa bie byajitumeje mwana waje jumo mu kisi , kusudi tutule kwaje. ¹⁰Na ma mapendo makifaa, kusudi bo twadivula Vidinyambi, lakini kwa bie bifatu vuleje na kutumina mwana waje waume mukombozi wa zambi jitu. ¹¹Aba kwami, itu Vidinyambi fatuvula bibi, tukipashwa na bashwe. ¹²Ndakudi mundu wa mumana Vidinyambi, itu twa kuivulena Vidinyambi witula nitu, na mapendo maje ma kwedi kwaitudi. ¹³Tukijuka ti tudi munda mwaje naije munda mwitu. kwa bie bia ditu abileje tima diaje. ¹⁴Na bashwe, tufamana na kufu jabutukati Vidinyambi wadituma mwana waje bidi mwokozi wa kisi.¹⁵Jo uja butukati Yezu mwana wa Vidinyambi, Vidinyambi utula naje na ije kwa Vidinyambi. ¹⁶Na bashwe tufajuka mapendo mena Vidinyambi kwa tudi, na bashwe tufajabutuka, Vidinyambi mapendo,na jo kitula mu mapendo utula naje na Vidinyambi witula naje.¹⁷

¹⁸Mapendo makwedi makiva mojo kwa sababu mojo ni azabu, najo kituna ndadi munola mwa mape.¹⁹Ku bashwe, tuki muvula, sababu fatu velabu busu.²⁰Itu mundu waboja: ngivela Vidinyambi, nakubenga mukwaje, una manu sababu jo sikitula mukwaje kimaye mbitibini, sikima neje?²¹Natudi, hakumu diaje: jo kivula Vidinyambi wavule na mukwaje.

Chapter 5

¹Kila jo kiaminiti zezu ni Kristu, na mwana wa Vidinyambi, najo kivula wadimubula kivula na jo wadiutula naje.
²Tukijuka ti ekivula bana ba Vidinyambi, wakati watukivela Vidinyambi, na tukifata hukumu.³Sababu mapenda nia Vidinyambi makifaa kubika hukumu na ma hukumu, ndama umine.⁴Sababu kila kie kija dibutuka kwa Vidinyambi, kiki oba mu kisi, na ushindi akioba mukisini, imani ditu.⁵Ninani joo mukisi jofa oba mukisi, ila joku kubaliti Yezu mwana wa Vidinyambi.⁶Nije, Yezu Kristu, wadiva na mema namulowa; kisidi mema bobo, lakini na mema na mulowa, natimadiki kudia, sababu kima ndya kwedi.⁷Sababu kudibi satu bidishuudia.⁸Tima meme namulowa na bioso bisatu biamo.⁹Itu twapata ushuuda wa bandu, ushuuda wa Vidinyambi, nge kata sana, sababu ushuuda wa Vidinyambi ukifatana jom ufamanish wa na mwana waje.¹⁰Jo kiamini mwana wa Vidinyambi ku hushuuda waije bunga, jo sikiamini Vidinyambi waboja mbyamanu, sababu jabutuka ushuuda afa jongo a Vidinyambi ku mwana waje.¹¹Na mumane ushuuda waje, mnne bifatuabila Vidinyambi. mwejo wa luoso, naho mwejo udi kwa mwana waje.¹²Jo idi na mwana, una mwejo mnajosidi na mwana Vidinyambi nde na mwejo.¹³Famuandikila bindu bioso, kusudi, mujuketi mudi na mwejo wa luoso, banywe baki amini kwa jina mwana wa Vidinyambi.¹⁴Tunakyе kitumaini kudije, tine twaaja bikaji kufatana na kutaka kituuja.¹⁵Nairu tukijeka tikituuja, kila kindu kiatukiaja, tukijekatitu na kye kindu kya tufamwaja.¹⁶Itu mundu, wanana, mukwaje mukuta kufikisha mule uta zambi ja sha kufikisha itu kufa, wa sadu, na Vidinyambi abila mwejo kwamukwaje, kumubila kubaba kila zambi je sikishwala mundu kukufa, kudikufa ndaje zambi jambakimbo jakusadi.¹⁷Kila kosa ni zambi, na kudikosa disikifisha kukufa.¹⁸Tukijeka ti itu mundu wadi butuka kwa Vidinyambi ndakita zambi. Lakini jo wadibutuka kwa Vidinyambi, kiichunga ije muni kindu, na binyinya nbabia kumu kuma.¹⁹Tukijukati tudi ba Vidinyambi na kisi kioso kidi mu wezo wa bandu manyinya.²⁰Natukijukati mwana wa Vidinyambi wa duva, na wadituabila lukanyi lwa kujika, natudi munda mwa mwana waje Yezu Kristu.²¹Jo Vidinyambi kwakukwine, ni mwejo wa luoso, bana banyenene, mute ange na bwenda.

2 John

Chapter 1

¹Mukulu wa Kiria, musobolwa na ku baana baje, wambakivula munda mwa ukweli, nda nyami bunga kibavula, ila baa booso bakijuka ukweli.²Kwa sababu ja ukweli, udi munda mwitu na wiuma na baashwe kwa luoso.³Na busi, na lukwa, na amani byaume na banywe kunyomoka kudi vidinyambi shiit na kudi Yezu Kristu mwaana wa shiit biuma na banywe kwa ukwli na kuvula.⁴Fanange mukuseleela kabisa, kubanga ku baana boobe bakisumuka munda mwa ukweli, kufatana na kanuni katwadiebwa na shiit.⁵Kwa sasa byabakikuaja, Kiria, bidi kanuni kaja ndako, lakini bidi kaka katwadieebwa tangu buusu, twivuleene bashwe kwa bashwe.⁶Na kuvula, tuume kadiri jikivula kanuni. Kaaka ni kanuni kakivulwa musumuke nako byabidimufundisha tangu busu.⁷Kwa kumana bakubembela bavudile binyomokela mulunia, ibo ndabakitabuka ti Yezu Kristu ndadiva na lukoba. Mundu waje namuna nijo kibembela na antikristu.⁸Mwilolene banywe badikindu, ndamukosa byamwadiebwa ku mudimu winu, lakini mubuule tuzo dinu.⁹Ti mundu wakwena jee na kuuma kushidi mafundisho ma Kristu, ndali nakindu kwa vidinyambi, jo kiuma munda mwa mafundisho maje udi na Kristu na udi na mwana.¹⁰Ti mundu wava kwinu, ndafava na mafundisho ndamumukadibija mu kyende kinu wala ndamumujambula.¹¹Kwa maana jo kimuboja: yambo! mushidiki naje kwa bubaja bwaje.¹²Njina mianda jivudile jakumujongwela, ila shikivula kuta kwa kalamu nakartasi, lakini ngivula kuva kwinu, na kujakula na banywe kukanywa kwa kukanywa, furaha jitu jaume timilifu.¹³Baana ba mutamba wobe musobolwa bakikujambula.

3 John

Chapter 1

¹Mimi mununu wa Gayo, wambakivula kwa uwaki.²Muvulwa, Ngikuvudila utuule bijabija ku byoso, nakutula na afia dijadifa, bikitaka tima diobe kutula bya buumi.³Nadipata kyanya saana wakati wa badiva ba koobe na ku shuudia bya kwedi bidi munda moobe mwa tima diobe na namuna iki sumuka mubu kwedi.⁴Sikimana kyanya kivudile zaidi asa kuuja titi bana bami baki sumuka mubu kwedi.⁵Muvula waami bebe ukitaka kwa imani kazi dioso dikita kwa ajili ja ba koobe nasi ngubaini,⁶Nabo, baki ku shudia matendo makivula asa mu kanisa, na wita bijabija mu safari diabo, kwa namuna biki faa busu bwa Vidinyambi.⁷Kwa Sababu badi sumuka kwa zina dia

Yezu Kristu Bila kupokea kindu kuba pagano.⁸Basi bandu ba jiji namuna tuki staheli kuba karibiza, kujakuja na kuba sindikila kwa kazi dia kueneza bukwedi.⁹Na andika makumo mashidi mavudile mu kanisa lakini, Diotrefe, uki vula ku tula wa busu bya booso nda twa ku mu pokea.¹⁰Ni kwa mana, ambivanga muku mumana, ni mukumbusha bitendo byaje bya kutu amba, na kwa makumo ma nyinya, na bebya ndabiki toosha, ndaki pokea ba kwitu, na bakitaka kuba karibisha ije waba zakidila na kuba janga mu kanisa.¹¹Muvula wami, ndu faata tabia di baya, lakini dijadija. Na jowa kita bijabija n'gwa vidinyambi; na jow u kita mabi nda kumana Vidinyambi. Byoso bikitebwa ni bya kwedi bidikindu, Demetrio,wadishu udiwa na bandu boso, na bashwe twadi shuhudiwa na bandu na ukijuka ti bu shuhuda bwitu bwa kwedi.¹²Ni tula bindu bi vudile bia ku andika, lakini shaku andikila na winu na leka.¹³Nangitaka naku mane ana kwa anana, na tujakule ku kanywa kwa ku kanywa. Amani ja tule nobe! Ma rafiki baki ku jambula,kila jumo kwa zina jaje.